

วารสาร ดามรงราชานภาพ

DAMRONG RAJANUPHAB JOURNAL

ปีที่ 10 ฉบับที่ 34 มกราคม - มีนาคม 2553

ISSN 1513-6884

การแก้ไขปัญหายาเสพติด

วารสารดำรงราชานุภาพ

DAMRONG RAJANUPHAB JOURNAL

สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงมหาดไทย

ตราประจำพระองค์
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏ
ในวารสารดำรงราชานุภาพ
เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ
สถาบันดำรงราชานุภาพและ
บรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

วารสารดำรงราชานุภาพ

DAMRONG RAJANUPHAB JOURNAL

คณะผู้จัดทำวารสารดำรงราชานุภาพ

เจ้าของ สถาบันดำรงราชานุภาพ

คณะที่ปรึกษา

นายมานิต วัฒนเสน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

นายสมพร ใบบางยาง

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติหน้าที่ด้านบริหาร

นายพระนาย สุวรรณรัฐ

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติหน้าที่ด้านความมั่นคง

นายวิบูลย์ สงวนพงศ์

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปฏิบัติหน้าที่ด้านพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ

นายภาณุ อุทัยรัตน์

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติหน้าที่ด้านกิจการพิเศษ

นายขวัญชัย วงศ์นิติกร

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติหน้าที่ด้านสาธารณภัยและพัฒนาเมือง

บรรณาธิการบริหาร

นายศุภโชค เลหาทะพันธุ์

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

นายสงวน ธีระกุล

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางนิษฐา แสงทอง

กองบรรณาธิการ

นางวันเพ็ญ ทรงวิวัฒน์

นางนิรมล เกิดแก้ว

นางรัตนกรรณ์ ศรีพยัคฆ์

นางกาญจนา แจ่มมินทร์

นายสุศักดิ์ บุญประกอบ

นายกฤษฎ์ กุลสัมฤทธิ์

นางสาวอัจฉรา อินจันทร์

แบบปก นางสาวอัจฉรา เตชะพันธุ์

สถานที่ติดต่อ

สถาบันดำรงราชานุภาพ

สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

โทร. / โทรสาร 0-2221-5958

<http://www.stabundamrong.go.th>

บทบรรณาธิการ

ยาเสพติดเป็นปัญหาระดับโลก ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อมวลมนุษยชาติมาเป็นเวลานาน ในแต่ละปี นานาประเทศต่างต้องทุ่มเทเงินงบประมาณจำนวนมหาศาลเพื่อขจัดภัยยาเสพติด และประเทศไทยก็เผชิญกับปัญหายาเสพติดมาเป็นเวลาช้านานเช่นกัน สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากประเทศไทยมีอาณาเขตที่ติดกับพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ (เขตติดต่อระหว่างประเทศไทย สหภาพพม่า และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ซึ่งเคยเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่ง โดยเฉพาะเป็นพื้นที่ปลูกพืชที่เป็นสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดหลายชนิด และพืชดังกล่าว ก็คือ ฝิ่น มีการพบการปลูกฝิ่นเป็นจำนวนในแถบจังหวัดภาคเหนือของไทย ทำให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด และก่อให้เกิดปัญหาวิกฤต ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และคุณภาพประชากร โดยเฉพาะ การแพร่ระบาดไปยังกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ซึ่งรัฐบาลในแต่ละยุคก็ได้พยายามดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยต่อเนื่องมาตลอด

ในปี 2552 รัฐบาลได้กำหนดให้มีปฏิบัติการ “ประเทศไทยเข้มแข็ง ชนะยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน โดยมีมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น โครงการรื้อขายแดน รื้อชุมชน รื้อสังคม รื้อโรงเรียน รื้อครอบครัว การปราบปรามฯ การบำบัดรักษาฯ ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพหลัก โครงการ รื้อชุมชน และรื้อสังคม และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับผิดชอบทุกโครงการในพื้นที่ เพื่อให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

วารสารดำรงราชานุภาพ ปีที่ 10 ฉบับที่ 34 ประจำเดือนมกราคม — มีนาคม 2553
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ใคร่ขอนำเสนอเรื่องนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

เป็นแนวคิดหลัก (theme) ประจำฉบับ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน นอกจากนี้ได้นำเสนอบทความอีกหลากหลายเพิ่มเติมเข้ามา เพื่อเพิ่มพูนกรอบความรู้และเสริมอรรถรสในการอ่าน บทความต่างๆ เหล่านี้ ผู้ทรงคุณความรู้และผู้มีประสบการณ์ในการทำงานได้กรุณาเขียนขึ้นเพื่อมอบให้น่าลงพิมพ์ ในวารสารดำรงราชานุภาพฉบับนี้ กองบรรณาธิการจึงใคร่ขอขอบพระคุณหน่วยงานและผู้เขียนทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณามอบบทความอันทรงคุณค่าให้กับวารสารดำรงราชานุภาพ เผยแพร่สู่สาธารณชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมวิชาการ และสถาบันดำรงราชานุภาพ จะนำเผยแพร่ใน www.stabundamrong.go.th ต่อไป

กองบรรณาธิการ

		หน้า
◆ สถานการณ์ปัญหายาเสพติดและแนวโน้มของปัญหา	สำนักงาน ป.ป.ส.	1
◆ การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในภารกิจของกระทรวงมหาดไทย ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน ระยะที่ 2	สำนักงานศูนย์ปฏิบัติการ ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงมหาดไทย	14
◆ ปฏิบัติการมหาดไทย CLEAN & SEAL ทำความสะอาดเพื่อแผ่นดิน กวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด	กรมการปกครอง	24
◆ บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น	34
◆ การป้องกันยาเสพติดโดยการสกัดกั้นการลักลอบ นำเข้ายาเสพติด ตามแนวชายแดน	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัดเชียงราย	44
◆ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยการตั้งจุดสกัด	กองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดนครราชสีมา	57
◆ วิทยาลัยลูกผู้ชาย (Spirit College) จังหวัดราชบุรี	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัดราชบุรี	63
◆ แนวคิด Political Modeling กับโครงสร้าง ระบบการปกครองในรูปแบบสมการ	ดร.อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์	70

		หน้า
◆ มิติใหม่ชุมชนไทยไร้ถัง	ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สุวรรณ	79
◆ เรื่องเล่าขาน 60 ปี บรมราชาภิเษกสมรส	หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	89
◆ การสถาปนาความสัมพันธ์ เมืองพี่เมืองน้อง (Sister Cities) กับนานาชาติในระดับจังหวัด	จิตติพร อุนรัตน์	98

สถานการณ์ปัญหายาเสพติด และแนวโน้มของปัญหา

สำนักงาน ป.ป.ส.¹

1. สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย

1.1 สถานการณ์การผลิตยาเสพติด

ฝิ่น พื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่นในประเทศไทยในปี 2551/2552 ส่วนใหญ่พบมากในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประมาณร้อยละ 85.3 รองลงมาเป็นภาคเหนือตอนล่าง ร้อยละ 14.5 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 0.2 โดยในปี 2550/2551 พบพื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่น 1,800.10 ไร่ ปี 2551/2552 พบพื้นที่ปลูกฝิ่น 1,149.55 ไร่

กัญชา มีการปลูกในทุกภาคของประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการปลูกเพื่อ

ฤดูกาลปลูก	พื้นที่ปลูกฝิ่น (ไร่)	พื้นที่ตัดทำลาย		ผลการ สำรวจ และควบคุม พืชเสพติด อดีต- ปัจจุบัน
		ไร่	ร้อยละ	
2545/46	5,266	4,795	91.06	สำรวจ และควบคุม พืชเสพติด อดีต- ปัจจุบัน
2546/47	803	762	94.89	
2547/48	744	689	92.61	
2548/49	984	958	97.36	
2549/50	1,445	1,373	95.02	
2550/51	1,800	1,778	98.78	
2551/52	1,149.55	1,116.79	97.15	

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 20 เมษายน 2552
: ข้อมูลปี 2551/2552 ยังไม่สิ้นสุดการสำรวจซึ่งยังคงมีการปรับเปลี่ยน/ตรวจสอบ

ใช้เองหรือจำหน่ายให้กับผู้เสพในพื้นที่

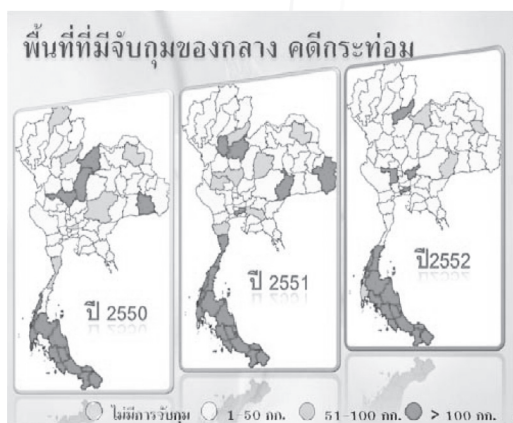
พืชกระท่อม มีการปลูกในหลายพื้นที่พบมากในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย จากสถิติการจับกุมผู้ต้องคดีผลิตกระท่อม ตั้งแต่ ปี 2550 - 2552 จับกุมได้ทั้งสิ้น

¹ กระทรวงยุติธรรม

1,046 คน 853 คน และ 961 คน และสามารถ
ยึดของกลางได้ทั้งสิ้น 42,267.9 กิโลกรัม
12,919.9 กิโลกรัม และ 15,472.3 กิโลกรัม
ตามลำดับ

สำหรับแหล่งผลิตยาเสพติดอื่นๆ
ในประเทศ นับตั้งแต่ประกาศสงครามกับ
ยาเสพติดเมื่อปี พ.ศ. 2546 ไม่พบการ
จับกุมแหล่งผลิตยาเสพติดขนาดใหญ่
แต่มีการจับกุมการผลิตไอซ์ในลักษณะ
kitchen lab ในเขตจังหวัดต่างๆ เช่น
ปทุมธานี กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

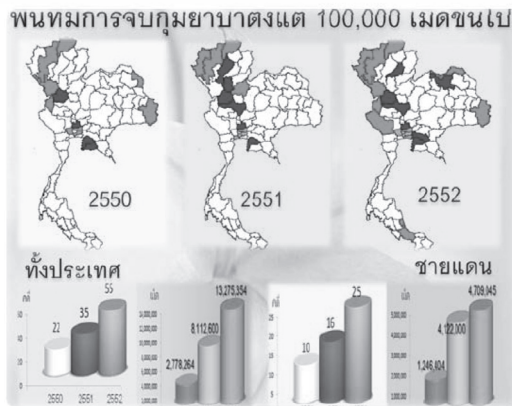
1.2 สถานการณ์การลักลอบนำเข้า ยาเสพติด

ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาด
ในประเทศ ส่วนใหญ่มาจากแหล่งผลิต
ในประเทศเพื่อนบ้าน โดยยาบ้าซึ่งเป็น
ยาเสพติดหลักที่พบการนำเข้าเพื่อแพร่

ระบาดในประเทศส่วนใหญ่ นำเข้ามา
จากประเทศพม่า ซึ่งเป็นการนำเข้ามาเพื่อ
จำหน่าย สำหรับกัญชา มีแหล่งผลิตสำคัญ
อยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว ส่วนใหญ่นำเข้าทางภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศทั้งนี้ใน
ปี 2552 รัฐบาลได้เปิดปฏิบัติการยุทธศาสตร์
5 รื้อป้องกันโดยมอบหมายให้หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องเสริมความเข้มแข็งในการสกัดกั้น
ยาเสพติดจัดกำลังปฏิบัติการเข้า

ลาดตระเวน สกัดกั้น ปิดล้อม/ตรวจค้นพื้นที่
ต้องสงสัย จัดตั้งด่าน/จุดตรวจตามเส้นทาง
รวมทั้ง จัดกำลังเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง
ตามหมู่บ้านชายแดน ส่งผลให้ตั้งแต่
เดือนมกราคม - ธันวาคม 2552 สามารถ
จับกุมยาเสพติดสำคัญที่มีของกลาง
ปริมาณมากจำนวน 776 คดี เป็นยาบ้า
19.7 ล้านเม็ด เฮโรอีน 125.4 กิโลกรัม

กัญชาแห้ง 13,487 กิโลกรัม ไอซ์ 188.7 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 49,338 เม็ด โคเคน 5,136 กรัม ยาแก้หวัดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดรีน 1,781,804 เม็ด สำหรับยาบ้าที่จับกุมได้เป็นการจับกุมของกลางตั้งแต่ 100,000 เม็ดขึ้นไป พื้นที่ชายแดนภาคเหนือยังคงปรากฏการลักลอบนำเข้ายาเสพติดมากที่สุดของประเทศมาโดยตลอด ในปี 2552 มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 88.7

รองลงมามีนำเข้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 10.8 และภาคกลางร้อยละ 0.5

นอกจากนี้ยังปรากฏข่าวสารการเตรียมนำยาเสพติดจากแหล่งพักยานอกประเทศเข้าสู่ประเทศไทย โดยมีแหล่งพักด้านประเทศพม่า ด้านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สำหรับการผลิตยาเสพติดใหม่ มีปัญหาขาดแคลนสารตั้งต้นในการผลิต จึงมีความพยายามให้เครือข่ายในไทย เป็นตัวแทนในการจัดหา จึงมีการจัดหาจากประเทศอื่นแทน โดยเฉพาะการจัดหาจากประเทศมาเลเซียและอินเดีย

จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั้งหมด และข้อมูลการข่าวในพื้นที่ พบแนวโน้มการนำเข้าในแต่ละตัวยา ดังนี้

ยาบ้า ที่แพร่ระบาดในประเทศส่วนใหญ่มาจากแหล่งผลิตในประเทศพม่าโดยเฉพาะรัฐฉาน ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับชายแดนภาคเหนือของประเทศไทย โดยในปี 2546 จับกุมยาบ้าในประเทศได้จำนวน 64.7 ล้านเม็ด 12.5 ล้านเม็ด ในปี 2549 ในปี 2551 จับกุมยาบ้าได้จำนวน 20.6 ล้านเม็ด และปี 2552 จับกุมได้ 22.2 ล้านเม็ด พื้นที่นำเข้าสำคัญส่วนใหญ่มักอยู่ทางชายแดนภาคเหนือ

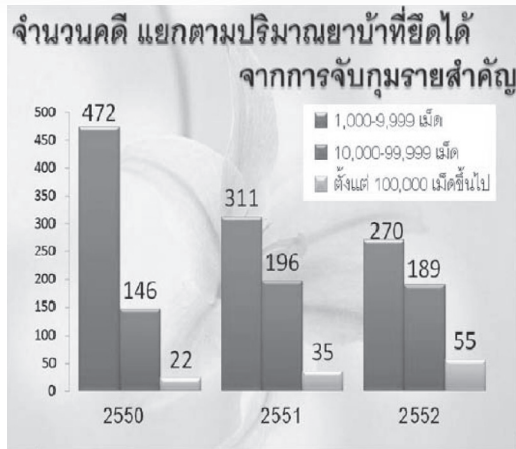
การลำเลียงยาบ้าในช่วงหลัง จะพบว่าหลายคดีมีการใช้รถสำรวจเส้นทางและจะหลีกเลี่ยงการตรวจค้นจากเจ้าหน้าที่โดยใช้เส้นทางรองแทน

กัญชาแห้ง การลักลอบนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากช่วงที่ผ่านมา ซึ่งนำเข้าประมาณปีละ 10 - 15 ตัน เป็น 20 ตัน ในปี 2551 พื้นที่นำเข้าสำคัญ อยู่ทางชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเพื่อส่งผ่านภาคใต้ไปยังประเทศมาเลเซีย

เฮโรอีน การลักลอบนำเข้าเฮโรอีนมีแนวโน้มลดลง ส่วนใหญ่ลักลอบนำเข้าทางภาคเหนือของประเทศ พื้นที่นำเข้าสำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย กลุ่มผู้นำเข้าพบทั้งชาวไทย พม่า จีน และได้หวัน โดย

เฉพาะนักค้ายาเสพติดชาวไต้หวันยังคงพบพฤติการณ์จัดหาเฮโรอีนจากประเทศพม่าเพื่อลำเลียง นำออกไปยังไต้หวันเช่นเดียวกับที่ผ่านมา และพบการนำเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยชาวปากีสถาน ซึ่งส่วนใหญ่จะซุกซ่อนโดยการกลืนลงในช่องท้อง

ยาเสพติดในกลุ่ม Club drugs
พบการนำเข้าทั้ง ไอซ์ เคตามีน โคเคน และเอ็กซ์ตาซี โดยการนำเข้าไอซ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งคาดว่าจะมาจากแหล่งผลิตในพม่า นอกจากนั้นยังพบการลักลอบนำเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งกลุ่มผู้ลักลอบนำเข้าส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ เช่น อิหร่าน สิงคโปร์ แอฟริกัน เป็นต้น **เคตามีน** มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี 2552 จับกุมได้ 18.9 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จับกุมได้ 18.2 กิโลกรัม โดยพบการนำเข้าที่จังหวัดสระแก้ว โคเคน ส่วนใหญ่นำเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ **เอ็กซ์ตาซี** ส่วนใหญ่นำเข้ามาทางชายแดนภาคใต้

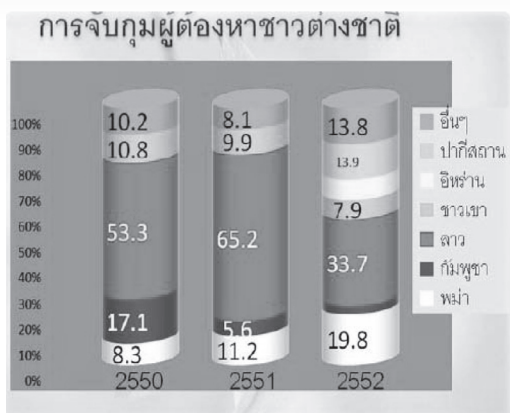

1.3 สถานการณ์การค้ายาเสพติด

ยาเสพติดทั่วประเทศแม้ว่าจำนวนคดี และจำนวนผู้ต้องหาจะลดลง แต่ปริมาณของกลางที่ยึดได้โดยเฉพาะยาบ้า และไอซ์ เพิ่มมากขึ้น เมื่อพิจารณาสถิติการจับกุมผู้ต้องหาผิดค้ายาเสพติด ตั้งแต่ ปี 2550 - 2552 พบว่า สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ 42,766 คน 49,067 คน และ 39,875 คน ตามลำดับ โดยพื้นที่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกันระยะที่ 2 คือ กทม.และปริมณฑล พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคเหนือ และพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อพิจารณาแยกรายตัวยา พบว่า ยาบ้า มีการจับกุมได้ในทุกพื้นที่ ในสัดส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 70 ยกเว้นภาคใต้ปรากฏเพียงร้อยละ 43.7 เท่านั้น จับกุมได้มากในภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 24.3 และ 13.7

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นพื้นที่ปลายทางในการลำเลียงยาเสพติด และเป็นพื้นที่ต้นทางที่มีการลักลอบนำเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน เฮโรอีน จับกุมได้มากในพื้นที่ภาคใต้ และภาคเหนือ (ร้อยละ 2.3 และ 0.9) สารระเหย พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ยาเสพติดในกลุ่ม Club Drugs พบใน กทม. ภาคใต้ และภาคกลาง พืชกระท่อม พบมาก ในภาคใต้ อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจให้เห็นถึงสถานการณ์ปัญหาที่เพิ่มขึ้น คือ การจับกุมคดียาเสพติด รายสำคัญที่พบว่า มีการจับกุมการค้ายาเสพติดที่สามารถยึดของกลางระดับตั้งแต่ 100,000 เม็ดขึ้นไปเพิ่มขึ้นโดย ตลอดตั้งแต่ ปี 2550 เป็นต้นมา และเมื่อพิจารณาถึงรูปแบบ วิธีการชักชวนลำเลียงยาเสพติด พบว่าการชักชวนลำเลียงยาเสพติดใน ยานพาหนะ ยังคงมีสัดส่วนมากที่สุดถึง ร้อยละ 26.2 รองลงมาเป็นการชักชวนใน สัมภาระ ร้อยละ 20.1 นอกจากนี้ยังพบ การส่งยาเสพติดทางพัสดุโดยบริษัทรับส่ง พัสดุเอกชน หรือทางรถทัวร์

ในการสืบสวนจับกุมกลุ่มการค้า ยาเสพติด พบว่ากลุ่มนักค้ารายใหญ่ที่เป็น รายสำคัญซึ่งเคยยุติบทบาทในช่วงของ

การประกาศสงครามยาเสพติด เริ่มกลับเข้ามาเคลื่อนไหวทำการค้าเพิ่มมากขึ้น

1.3.1 กลุ่มเครือข่ายนักค้าสำคัญและรูปแบบการค้า

1.3.1.1 นักค้านอกประเทศ

(1) กลุ่มคนจีน ซึ่งประกอบด้วยนักค้าจีนแผ่นดินใหญ่นักค้าจีนไต้หวันจีนฮ่องกง จีนสิงคโปร์และจีนมาเลเซีย ส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กันเป็นเครือข่ายสามารถเดินทางเคลื่อนไหวไปได้ในทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่ใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร มีศักยภาพในการจัดหายาเสพติดค่อนข้างสูง และในปริมาณมาก ยาเสพติดที่จัดหาส่วนใหญ่เป็นเฮโรอีน ไอซ์ เอ็กซ์ตาซี โคเคน รูปแบบไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ยังเกาะกลุ่มกันเป็นเครือข่ายที่เหนียวแน่น และมีรูปแบบองค์กรที่ค่อนข้างชัดเจน มีการแบ่งงานกันทำ

(2) กลุ่มชาวแอฟริกัน เคลื่อนไหวในหลายพื้นที่และในหลายประเทศ ค้ายาเสพติดทุกชนิดที่สามารถหาได้ เช่น โคเคน เฮโรอีน ไอซ์ เอ็กซ์ตาซีนิยมใช้ผู้หญิงในการลำเลียง โดยเฉพาะผู้หญิงในประเทศด้อยพัฒนา สำหรับในปี 2552 พบว่ามีการว่าจ้างให้ ชาวอิหร่าน หรือชาวปากีสถานเป็นผู้ลำเลียง

(3) กลุ่มชนกลุ่มน้อยในพื้นที่ประเทศพม่า ที่ส่วนใหญ่เป็นแกนนำในระดับสำคัญของกลุ่ม และมีการใช้กองกำลังคุ้มกันในการลำเลียงยาเสพติด

(4) นักค้าชายแดน ส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ตามบริเวณชายแดน และสามารถเคลื่อนไหวข้ามไปมาได้ทั้งสองประเทศ เช่น กลุ่มจีนฮ่อ มูเซอ ลีซอ เย้า และม้ง รับยาเสพติดจากพื้นที่ชายแดนมาส่งให้กับนักค้าในพื้นที่ตอนในบางกลุ่มจะมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มของตัวเองในพื้นที่ตอนใน

1.3.1.2 นักค้าในประเทศ

(1) นักค้ายาเสพติด
สัญชาติลาวซึ่งอาศัยอยู่บริเวณชายแดนไทย
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้านที่อาศัยอยู่
ในประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาวเข้ามารับจ้างล่าเหยี่ยวยาบ้า
เข้ามาสู่ประเทศไทย

(2) นักค้าในเรือนจำ
ส่วนใหญ่ คือ นักค้าระดับรายสำคัญที่ถูก
จับกุม ตั้งแต่การประกาศสงครามยาเสพติด
เมื่อปี 2546 และถูกศาลตัดสินลงโทษ
ชั้นสูง เช่น ประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต
หรือจำคุกตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ใช้วิธีค้า
ยาเสพติดโดยใช้โทรศัพท์มือถือ
สื่อสารกับกลุ่มบุคคลภายนอก หรือ
บางคนใช้วิธีติดต่อกับผู้ต้องขังในคดีอื่นๆ
ที่ได้รับโทษจำคุกไม่นาน เมื่อออกจาก
เรือนจำไปแล้ว ให้มาทำหน้าที่ประสานงาน
แทนตัวเอง

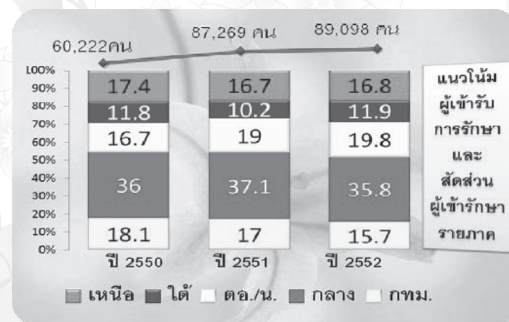
(3) นักค้าที่เป็น
เครือข่ายชนกลุ่มน้อยส่วนใหญ่อาศัยอยู่
ในพื้นที่ อิทธิพลของกลุ่มของตนมักจะมี
ความเชื่อมโยงกับแกนนำสำคัญ หรือ
ระดับคุมกำลังหรือมีบทบาทสำคัญใน
กลุ่มของตน

1.3.1.3 รูปแบบการค้าของ

นักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ส่วนใหญ่จะ
ไม่แตกต่างกันมากนัก ประกอบด้วย
ตัวการสำคัญระดับนายทุนเป็นผู้ดำเนินการ
มีความเชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กับกลุ่ม
ผู้ผลิตหรือผู้จัดหายาเสพติดในแหล่งผลิต
เช่น พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ มีการแบ่งงาน
กันทำ โดยใช้กลุ่มผู้ล่าเหยี่ยวหรือมือขงที่
เป็นชนกลุ่มน้อย หรือราษฎรจากประเทศ
เพื่อนบ้าน หรือคนไทยบางกลุ่ม มักจะมี
นายหน้าเป็นผู้ประสานงานยาเสพติดทั้ง
ในประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน
มีผู้ทำหน้าที่จัดการด้านการเงิน เช่น
ทำหน้าที่จัดเก็บเงินจากลูกค้า หรือโอนเงิน
ไปให้เจ้าของยาเสพติดนักค้าเหล่านี้
บางคนจะหลบหนีหมายจับไปอาศัยอยู่
ในประเทศเพื่อนบ้าน

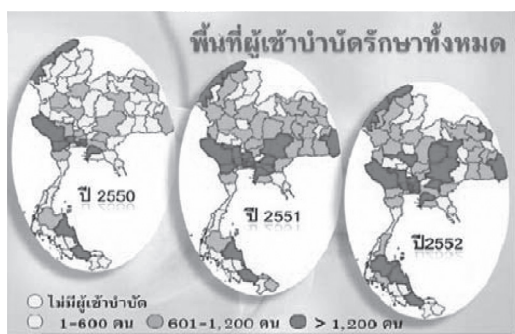
1.4 สถานการณ์การแพร่ระบาด

สถานการณ์การเข้ารับการบำบัด
รักษาตั้งแต่ปี 2550 - 2552 มีแนวโน้ม

เพิ่มขึ้นโดยตลอด จากประมาณ 6 หมื่นคน ในปี 2550 เป็นประมาณ 9 หมื่นคนในปี 2552 ในจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาทั้งหมด พบว่าสัดส่วนของผู้เข้ารับการบำบัดรักษาครั้งแรก และผู้เข้าบำบัดรักษาซ้ำ

หรือรายเก่าค่อนข้างคงที่อยู่ที่อัตราส่วน 80 : 20 ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาปรากฏว่า สัดส่วนผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่เดียวที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

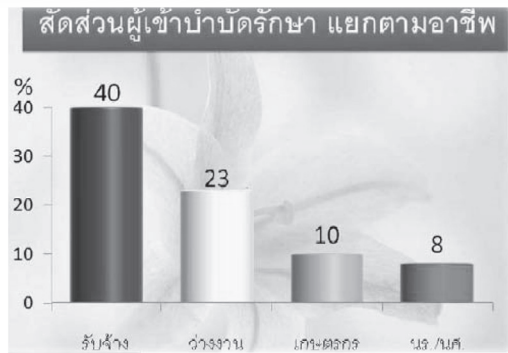
พื้นที่ที่มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในเกณฑ์สูง ในปี 2552 มีจำนวน 21 จังหวัด

ส่วนใหญ่ล้วนเป็นเมืองหลักในแต่ละภาคแทบทั้งสิ้น การเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษามาจาก 3 ระบบใหญ่ๆ คือ ระบบสมัครใจ ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ ซึ่งจากข้อมูลพบว่าผู้เข้ามาบำบัดรักษา ในระบบบังคับบำบัด มีถึงประมาณ 3 ใน 5 ขณะที่เข้ามาโดยการสมัครใจที่ภาครัฐต้องการให้เกิด

มากที่สุด มีประมาณ 1 ใน 4 และเมื่อพิจารณาเป็นรายภาค ก็พบผลในทำนองเดียวกันยกเว้นภาคใต้ ซึ่งในปี 2552 พบว่ามีสัดส่วนของผู้เข้าบำบัดรักษา โดยสมัครใจสูงกว่าระบบอื่นๆ (ร้อยละ 45.1)

ตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมาพบว่า กลุ่มอายุน้อยเข้ามารับบำบัดรักษาเพิ่มมากขึ้นโดยกลุ่มหลักเป็นอายุ 15 - 19 ปี รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 20 - 24 ปี และ 25 - 29 ปี อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาถึง

กลุ่มอายุ 15 - 19 ปี และ 20 - 24 ปี พบว่าสัดส่วนไม่แตกต่างกันอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 24 - 25 ในด้านการประกอบอาชีพ ผู้เข้าบำบัดรักษา ส่วนใหญ่จะอยู่ใน 3 กลุ่มหลัก คือ รับจ้าง ว่างงาน และ เกษตรกร ในช่วง 2 ปีหลัง ผู้เข้าบำบัดรักษาจะประกอบอาชีพรับจ้างเป็นหลัก ประมาณร้อยละ 40 รองลงมาคือ กลุ่ม ว่างงาน และเกษตรกร

ในส่วนกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา ประมาณร้อยละ 7 - 8 มีแนวโน้มค่อยๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้อง กับผลการสำรวจ จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่พบว่า ปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดเข้าสู่สถานศึกษา เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 22.5 ในปี 2546 เป็น ร้อยละ 34 ในปี 2551 ข้อมูลที่ผ่านมา พบว่านักเรียน/นักศึกษาที่เข้ามาบำบัดรักษา ร้อยละ 44 - 47 ศึกษาอยู่ ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 17 - 19 ศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับ ปวช./ปวส. ร้อยละ 14 - 17 โดยกลุ่ม นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับประถมศึกษาเป็น 2 กลุ่ม ที่มีแนวโน้มสัดส่วนเพิ่มขึ้นซึ่งผลจากการ ศึกษาของสมาคมนักข่าวอาชญากรรม แห่งประเทศไทย ที่ศึกษาข้อมูลเด็ก และ เยาวชนอายุระหว่าง 10 - 18 ปี จาก สถานพินิจฯ 76 แห่ง และศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กและเยาวชน 17 แห่ง ก็พบใน ทำนองเดียวกัน คือ เด็กและเยาวชน ที่กระทำความผิดมาจาก ครอบครัวที่ แยกแยกร้อยละ 52 โดยนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาตอนต้น ก่อเหตุมากที่สุด ร้อยละ 39.3

ชนิดยาเสพติดที่ผู้เข้าบำบัดรักษา มากที่สุดคือ ยาบ้า ร้อยละ 78 - 83 กัญชา ร้อยละ 7 - 10 สารระเหย ร้อยละ 4 - 5 สำหรับเฮโรอีน เดิมมีการแพร่ ระบาดมากในประเทศแต่ปัจจุบัน จำนวน ผู้เข้ารับการบำบัด รักษา มีแนวโน้มลดลง ส่วนยาใหม่ เช่น กลุ่มยา club drugs ได้แก่ เอ็กซ์ตาซี ไอซ์ รวมทั้งกระท่อม พบว่าตัวยานี้ มีจำนวนผู้เข้ารับ การบำบัดรักษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากระบบบำบัดรักษาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ได้มีการประเมินภาวะการใช้ยาเสพติดของผู้เข้ารับการบำบัดรักษา โดยมีการจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มประกอบด้วย กลุ่มผู้เสพ กลุ่มผู้ติด กลุ่มผู้ติดยาเสพติดรุนแรง ข้อมูลที่ผ่านมาปรากฏว่า ร้อยละ 60 เป็นกลุ่มผู้เสพ ร้อยละ 37 เป็นกลุ่มผู้ติดและร้อยละ 3 เป็นกลุ่มที่ติดยาเสพติดรุนแรง แต่เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่เริ่มใช้ยาเสพติดจนเข้าสู่การบำบัดรักษา พบว่ามีถึงร้อยละ 57 - 60 ที่เข้ารักษาในช่วง 5 ปีแรก และส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับทุกตัวยา ขณะที่อัตราเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (ปี 2548 - 2552) สำหรับผู้ที่ใช้ยาเสพติดแล้วเข้ามารักษาในปีเดียวกันอยู่ที่ร้อยละ 7.5 แสดงให้เห็นว่าการจำแนกภาวะการใช้ยาเสพติดไม่ได้ส่งผลที่ชัดเจนต่อระยะเวลาดังกล่าว

ในส่วนของผลการบำบัดรักษา โดยดูจากระยะเวลาที่อดยาได้หลังเข้ารับรักษาทุกตัวยามากกว่าร้อยละ 75 ที่อดยาได้ไม่เกิน 1 ปี จากข้อมูลสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการบำบัดรักษา ซึ่งสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น อาจมีทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยส่วนตัว ได้แก่ ประสิทธิภาพของการบำบัดรักษา การที่ไม่เป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัวหรือชุมชน การเข้าไปอยู่

ในสภาพแวดล้อมเดิม หรือยังคลุกคลีกับเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด สภาพจิตใจที่ยังไม่เข้มแข็งพอ เป็นต้น

สำหรับผลกระทบที่เกิดจากการเสพยาเสพติด ข้อมูลที่ปรากฏตามสื่อมวลชน ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม 2552 เกือบทั้งหมดเกิดจากกลุ่มผู้เสพยาบ้าความผิดที่ผู้เสพได้กระทำร้อยละ 56.1 จะเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ (ลักทรัพย์/ชิงทรัพย์/ขู่กรรโชกทรัพย์/โจรกรรม) ร้อยละ 17.3 เป็นการฆ่า/พยายามฆ่า ร้อยละ 7.6 ข่มขืน/พยายามข่มขืน ร้อยละ 7.1 เป็นการทำความร้ายร่างกาย ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16 - 24 ปี ในปี 2553 ตั้งเป้าหมายว่า จะมีการนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เข้ามาสู่การบำบัดรักษา ประมาณ 300,000 คน เข้ามาโดยระบบสมัครใจ จำนวน 150,000 คน

แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติด ปี 2553 “รุนแรงขึ้น”

1. สถานการณ์ภายนอกประเทศ

1.1 กลุ่มว้ายังเป็นกลุ่มหลักในการผลิตยาบ้า เฮโรอีน และไอซ์เพื่อเข้ามาแพร่ระบาดในประเทศไทย

1.2 กลุ่มว้ายังคงสามารถผลิต

ยาเสพติดได้ โดยไม่มีขีดจำกัด และไม่ถูกรบกวนจากรัฐบาลพม่า

1.3 พื้นที่ปลูกฝิ่นในพม่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อาจส่งผลให้ปัญหาฝิ่นและเฮโรอีนเพิ่มมากขึ้นด้วย

1.4 มีการผลิตไอซ์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากไอซ์มีราคาสูง มีตลาดกว้างขวางทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่นๆ โดยพบแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้านทั้งพม่า กัมพูชา และมาเลเซีย นอกจากนี้ยังพบการลักลอบนำซูโดอีเฟดรีนจากไทยไปพม่า ก็สามารถจัดหาจากแหล่งอื่นๆ เช่น จากประเทศอินเดีย ซึ่งคาดว่าจะนำไปผลิตเป็นไอซ์

1.5 ยาบ้าที่แพร่ระบาดในประเทศส่วนใหญ่มาจากกลุ่มว่า

2. สถานการณ์การนำเข้า

2.1 พื้นที่นำเข้ายาเสพติดส่วนใหญ่ยังคงเป็นพื้นที่เดิม ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก หนองคาย นครพนม อุบลราชธานี

2.2 การลำเลียงยาเสพติดจะหลีกเลี่ยงเส้นทางหลัก ไปใช้เส้นทางรองแทนเพื่อหลบหลีกการจับกุมที่จุดตรวจ/จุดสกัดของเจ้าหน้าที่

2.3 กลุ่มผู้ลำเลียงยาเสพติดที่ต้องระวังเป็นพิเศษ ได้แก่ กลุ่มชาวเขาเผ่าลีซอ จีนฮ่อ มูเซอ กลุ่มม้ง ไทยใหญ่ บุคคล 3 สัญชาติ ชาวอิหร่าน ปากีสถาน และชาวไต้หวัน

2.4 ยาเสพติดที่ลักลอบนำเข้ามาหลักยังคงเป็นยาบ้า เพื่อแพร่ระบาดในประเทศ กัญชา โดยไทยเป็นทางผ่านจาก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไปยังประเทศที่สาม และไอซ์ ซึ่งมีแนวโน้มนำเข้าเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่ยังคงเป็นการนำเข้ามาจากพม่า ส่วนการนำเข้ามาโดยชาวอิหร่าน เป็นการส่งผ่านไปยังประเทศญี่ปุ่นสำหรับเฮโรอีนนั้น นอกจากการนำเข้ามาจากพม่าแล้วยังมีการนำเข้ามาจากอัฟกานิสถาน โดยกลุ่มแอฟริกัน เพื่อส่งต่อไปยังประเทศจีน

3. สถานการณ์การค้า และแพร่ระบาดของยาเสพติด

3.1 กลุ่มผู้เกี่ยวข้องชาวต่างชาติที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ชาวลาว ซึ่งในช่วงหลังพบว่า มีการพัฒนาจากผู้ลำเลียงเป็นผู้จำหน่ายโดยจ้างคนไทยให้เป็นผู้ลำเลียงยาเสพติด นอกจากนั้นยังพบกลุ่มชาวแอฟริกัน ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดมีเครือข่ายอยู่ทั่วโลกในการจำหน่าย

เฮโรอีน และยาในกลุ่ม Club drugs

3.2 กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับชาวไทยจะเป็นกลุ่มเยาวชนอายุระหว่าง 15 - 24 ปี จากสถิติผู้เข้าบำบัดรักษาพบร้อยละ 49.4 สถิติผู้ถูกจับกุมคดียาเสพติดพบร้อยละ 43.9

3.3 นักค้าในเรือนจำถือเป็นกลุ่มนักค้าที่สำคัญที่ต้องมีการแก้ไขปัญหายอย่างเร่งด่วน เพราะกลุ่มบุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอิทธิพล มีศักยภาพในการจัดหายาเสพติดจากแหล่งผลิต รวมทั้งบงการการซื้อ - ขายยาเสพติดกับเครือข่ายการค้าที่อยู่นอกเรือนจำ

3.4 รูปแบบการค้ายาเสพติด

3.4.1 ผู้ค้ายาเสพติดจะมีการจำหน่ายยาเสพติดหลายชนิด เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เสพได้มากขึ้น

3.4.2 คอนโดและอพาร์ทเมนต์ ยังคงเป็นที่ที่ผู้ค้ายาเสพติดไปพักไว้เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทำการตรวจค้นได้ยากเพราะเป็นนิติบุคคล และการพักของจะพักเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ มีการเปลี่ยนสถานที่ไปเรื่อยๆ แต่จะอยู่ใกล้บริเวณที่ผู้ค้าพักอาศัย

3.4.3 ผู้ค้าจะไม่สำรอง

ยาเสพติดไว้มากๆ แต่จะจัดหาตามจำนวนที่ลูกค้าสั่งซื้อและเพื่อความปลอดภัย เมื่อได้รับของมาแล้วจะรีบกระจายไปส่งให้ลูกค้าทันที

3.4.4 ควรเฝ้าระวังการลำเลียงและส่งยาเสพติดทางไปรษณีย์ภัณฑ์ บริษัทขนส่งสินค้า รถประจำทาง รถไฟ และรถแท็กซี่

3.5 สถานการณ์การค้า และแพร่ระบาดของยาเสพติดมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นและมีการขยายตัวจากชุมชนเมืองไปสู่ชนบทแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวมีส่วนทำให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นด้วยนอกจากนั้นผู้เสพมีการพัฒนาตัวไปเป็นผู้ค้ารายย่อยเพิ่มขึ้น

3.6 ยาเสพติดที่สำคัญ และควรเฝ้าระวังในปี 2553

3.6.1 ยาบ้า ซึ่งเป็นยาเสพติดหลักที่แพร่ระบาดมากถึงร้อยละ 80

3.6.2 ไอซ์ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในปี 2552 จับกุมได้ถึง 177 ก.ก. เพิ่มจาก ปี 2551 ที่จับกุมได้ 53 ก.ก. ซึ่งไอซ์จะมีการกระจายตัวจากที่มีการ

ใช้ในสถานบันเทิงในกลุ่มผู้มีฐานะไปสู่
ชุมชนเมืองแหล่งท่องเที่ยวโดยมีการแบ่ง
บรรจุเป็นห่อเล็กๆ ราคาไม่สูงมากนัก

3.6.3 กัญชา ส่วนใหญ่มีการ
นำเข้าจาก สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว และส่งผ่านไปยังประเทศที่ 3

3.6.4 พืชกระท่อม มีแนวโน้ม
เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะในพื้นที่
ภาคใต้ นิยมใช้ในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน
นอกจากนี้ยังถูกแปรรูปไปเป็นสีกุน
ร้อย ซึ่งนิยมใช้ในกลุ่มวัยรุ่นที่ระบาดมาก
ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในภารกิจของกระทรวงมหาดไทย ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 2

สำนักงานศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย¹

1. ความทั่วไป

ปัญหายาเสพติดเป็นภัยร้ายแรงต่อความเป็นอยู่ของประชาชนโดยทั่วไป มีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ รัฐบาลจึงกำหนดให้มีปฏิบัติการ “ประเทศไทยเข้มแข็ง ชนะยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 2” (ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2552 - กันยายน 2553) โดยกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด 9 โครงการหลัก ได้แก่ โครงการ

ร้วชายแดน ร้วชุมชน ร้วสังคม ร้วโรงเรียน ร้วครอบครัว การปราบปรามฯ การบำบัดรักษา สถานประกอบการป้องกันยาเสพติด และการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพหลัก โครงการร้วชุมชนและร้วสังคม และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับผิดชอบทุกโครงการในพื้นที่ ดังนั้นเพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

¹ สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายของรัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายเน้นหนักที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนในปี 2553

2. สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในปัจจุบัน

จากข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด (ศตส.จ.) และการนิเทศติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ รวมทั้งข้อมูลการข่าวและเบาะแสยาเสพติดจากหน่วยงานต่างๆ อาจสรุปสภาพปัญหายาเสพติดที่สำคัญ ดังนี้

2.1 มีแหล่งผลิตยาเสพติดใหญ่หลายแหล่งตามแนวชายแดนในพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้านเกิดปัญหาการลักลอบนำยาเสพติดจากชายแดนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่กรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และภาคใต้โดยลำเลียงผ่านตามเส้นทางจังหวัดพื้นที่ตอนใน

2.2 ผลการจับกุมยาเสพติดในกรุงเทพมหานคร ตรวจพบแท่นปั๊มยาบ้าบ่งบอกว่าการผลิตยาบ้าภายในประเทศด้วย

2.3 ในพื้นที่ชุมชนเมืองของแต่ละจังหวัดมีปัญหามั่วสุมเล่นยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับแหล่งท่องเที่ยว มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในฤดูท่องเที่ยวด้วย

2.4 ยาบ้ายังเป็นยาเสพติดที่แพร่ระบาดหลัก และมียาเสพติดประเภทอื่นแพร่ระบาดด้วย เช่น กัญชา ไอซ์ เฮโรอีน ยาอี โคเคน สารระเหย กระตอม สีสุนร้อย เป็นต้น

2.5 ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการก่อความไม่สงบ เช่น มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ก่อความไม่สงบ การใช้น้ำกระตอมเป็นส่วนผสมของสีสุนร้อย เพื่อเสพก่อนปฏิบัติการก่อการร้าย

2.6 ในพื้นที่ภาคใต้ พบการแพร่ระบาดของกัญชาที่มียาเสพติดเป็นส่วนผสมของชูโดเอฟรีดิน ซึ่งใช้เป็นสารตั้งต้นผลิตหัวเชื้อ ไอซ์หรือยาบ้า

2.7 มีการส่งออกกัญชา ยาบ้า และเฮโรอีน จากนักค้าทางภาคเหนือของไทย พม่า/ลาว ไปมาเลเซียและประเทศที่สาม

ผลประโยชน์ที่ได้จากการค้ายาเสพติด ทำให้ปัญหาเสพติดยังคงมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประชาชนได้รับความเดือดร้อน จึงต้องมีระบบจัดการปัญหาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ

3. การดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย

ในช่วงที่ผ่านมา กระทรวงมหาดไทย โดย ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ศตส.มท.) ได้ปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อรองรับปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็งชนะยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 2 ดังนี้

3.1 จัดตั้ง “คณะกรรมการเฉพาะกิจกำกับดูแลการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดและผู้มีอิทธิพลในพื้นที่” โดย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ผอ.ศตส.มท.) ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์) รับผิดชอบพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายถาวร เสนเนียม) รับผิดชอบพื้นที่ภาคใต้ มีผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ

3.2 จัดตั้ง “คณะทำงานบริหารจัดการการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกระทรวงมหาดไทย” มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นที่ปรึกษา

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายขวัญชัย วงศ์นิติกร) เป็นประธานคณะทำงาน รองอธิบดีและผู้อำนวยการสำนัก/กองในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะทำงาน หัวหน้าสำนักงาน ศตส.มท. เป็นเลขานุการ ทำหน้าที่บริหารจัดการ และกำหนดมาตรการ แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนให้ปลอดยาเสพติด คณะทำงานชุดนี้มีหน้าที่ประชุมพิจารณาข้อมูลการดำเนินงาน ในช่วงที่ผ่านมาเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

3.3 ปรับปรุงแนวทางดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนให้ปลอดยาเสพติด โดยคณะทำงาน บริหารจัดการฯ ได้นำเสนอ

ต่อกระทรวงมหาดไทยเพื่อสั่งการให้ ศตส.จังหวัด ดำเนินการตาม “ปฏิบัติการ มหาดไทย CLEAN & SEAL ทำความดี เพื่อแผ่นดินกวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด” ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2552 - กันยายน 2553 สรุปได้ดังนี้

3.3.1 กวาดล้าง ค้นหา ตรวจจับ (CLEAN) ยาเสพติดในพื้นที่ โดยการทำประชาคมวิธีลับ จัดช่องทางรับแจ้งข่าวสารตามความเหมาะสม (เช่น หมายเลข HOTLINE และตู้ ป.ณ.) พิสูจน์ยืนยันพื้นที่ จัดชุดปฏิบัติการปิดล้อมตรวจค้น เมื่อตรวจสอบยืนยันจนมั่นใจแล้วให้หมู่บ้าน/ชุมชน ประกาศตนเองเป็น “พื้นที่สีขาว ปลอดยาเสพติด”

3.3.2 ป้องกันสกัดกั้น (SEAL) มิให้ ยาเสพติดเล็ดลอดเข้ามาในพื้นที่ โดย บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง ภาคประชาชนจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ใน เส้นทางสำคัญ จัดชุดลาดตระเวน ชุดสกัดกั้นในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้ง ชุดเฉพาะกิจ ตรวจหายาเสพติดใน สถานบริการหรือแหล่งเสี่ยงที่ต้องสงสัย

3.4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน ยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมายเน้นหนัก เพื่อรองรับปฏิบัติการประเทศไทย เข้มแข็งฯ และปฏิบัติการมหาไทย CLEAN & SEALฯ โดยจัดประชุมเชิง ปฏิบัติการหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ศตส. จังหวัด ทุกจังหวัดและนายอำเภอ พื้นที่ เน้นหนัก 285 อำเภอ ร่วมกับบุคลากร ด้านยาเสพติดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ป.ป.ส.ภาค กองทัพบก/กองเรือน.ภาค และผู้แทนหน่วยงานส่วนกลางตาม

ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน ระยะที่ 2 รวม 422 คน ในวันที่ 1- 3 ธันวาคม 2552 ณ กรุงเทพมหานคร

3.5 ขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยจัดให้มี “พิธีเปิด Kick Off ขับเคลื่อน ปฏิบัติการมหาไทย CLEAN & SEAL ทำความดีเพื่อแผ่นดิน กวาดล้างให้สิ้น ยาเสพติด” ในวันที่ 3 ธันวาคม 2552 มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวรวัจน์ ชาญวิฏญกุล) เป็นประธานพิธี เปิด รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้บังคับบัญชา ระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ศตส. จังหวัดทุกจังหวัด นายอำเภอพื้นที่เน้นหนัก 285 อำเภอ และแขกผู้มีเกียรติทั้งภาครัฐ และเอกชน รวม 800 คน ร่วมชมการ สาธิตการกวาดล้างค้นหาตรวจจับ (CLEAN) และป้องกันสกัดกั้น (SEAL) ในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งรับมอบ นโยบายการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี 2553

3.6 การตรวจเยี่ยมและมอบ นโยบายแนวทางการดำเนินงานแก่ ศตส. จังหวัด โดยกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำ

“โครงการประชุมติดตามกำกับดูแลการจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตามปฏิบัติการมททไทย CLEAN & SEAL ทำความดี เพื่อแผ่นดิน กวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด” ดังนี้

3.6.1 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายถาวร เสนเนียม) และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากส่วนกลางได้ออกตรวจเยี่ยมพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน และประชุมผู้บริหารในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของจังหวัดภาคใต้ 14 จังหวัด ณ จังหวัดกระบี่ รวม 630 คน ในวันที่ 17 และ 25 มกราคม 2553

3.6.2 รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายขวัญชัย วงศ์นิติกร) และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากส่วนกลางตรวจเยี่ยมพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนและประชุมผู้บริหารในส่วนภูมิภาคและส่วน

ท้องถิ่นของจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 7 จังหวัด ณ จังหวัดมุกดาหาร รวม 300 คน ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2553

3.7 การแก้ไขปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดนโยบายให้ “การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพิ่มโทษผู้กระทำความผิด” และ “การบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด” เป็นมาตรการคู่ขนานกับปฏิบัติการมททไทย CLEAN & SEAL มีสาระสำคัญ ดังนี้

3.7.1 เพื่อแก้ไขปัญหาค้ายาเสพติด

1) เพิ่มอัตราโทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดแต่ได้กระทำการค้ายาเสพติด ให้โทษ ประเภท 1 เสียเอง ให้สูงขึ้นถึงประหารชีวิต (พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 มาตรา 17)

2) เพิ่มอัตราโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้าหรือส่งออก ซึ่งยาเสพติด ให้โทษประเภท 1 ให้สูงขึ้นถึงประหารชีวิต (พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 65)

3) ลดปริมาณการครอบครอง ยาบ้า (แอมเฟตามีน) เพื่อจำหน่าย

ให้น้อยลง (พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 (2) และ มาตรา 66 วรรคสอง วรรคสาม)

3.7.2 เพื่อแก้ไขปัญหการยาเสพติด

1) เพิ่มอัตราโทษจำคุกแก่ผู้เสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เป็นสามปีถึงห้าปี (พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 91)

2) กำหนดให้ ผู้เสพยาเสพติดมีสิทธิบำบัดฟื้นฟูได้ไม่เกิน 2 ครั้ง หากยังไม่เลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จะส่งให้พนักงานอัยการดำเนินคดีต่อไป รวมทั้งกำหนดให้มีการแยกผู้ค้าออกจากผู้เสพ ในกระบวนการบำบัดฟื้นฟู (พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 เพิ่มเติมมาตรา 22 ทวิ และมาตรา 22 ตรี)

3) ป้องกันการข่มขืนใจหญิง หรือบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะให้เสพยาบ้า (แอมเฟตามีน) (พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 93 วรรคห้า)

3.7.3 การเสนอแก้ไขกฎหมายยาเสพติด

การปรับปรุงเพิ่มอัตราโทษ การลดปริมาณการครอบครองยาเสพติดเพื่อ

จำหน่าย และการจำกัดสิทธิในการบำบัดฟื้นฟูแก่ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดดังที่ กล่าวมา เกิดจากการเทียบเคียง อัตราโทษและแนวทางดำเนินการของต่างประเทศเพื่อความเหมาะสม โดยคาดหวังว่าผู้กระทำความผิดจะเกิดความเกรงกลัว ไม่เข้ายุ่งเกี่ยวกับขบวนการยาเสพติดอีกต่อไป

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 163 ได้บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติได้ และเพื่อให้การแก้ไขกฎหมายบังเกิดผลอย่างทันที่ต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับปัญหายาเสพติดเป็นภัยที่กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน จึงควรที่ประชาชนจะเข้ามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญา ด้วยการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวตามแนวทางที่รัฐธรรมนูญให้สิทธิไว้ กระทรวงมหาดไทย จึงขอความร่วมมือให้จังหวัด และอำเภอ ประชาสัมพันธ์รายละเอียดและแนวทางการแก้ไขกฎหมายยาเสพติดดังกล่าว ให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบ หากผู้ใดมีความเห็นด้วย ขอให้ร่วมลงชื่อเสนอกฎหมาย แล้วรวบรวมส่งให้กระทรวง

มหาดไทยนำเสนอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป

สำหรับการเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขกฎหมายยาเสพติดทั้ง 3 ฉบับครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวรรัตน์ ขาญวิรุณ) ในฐานะประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนหนึ่ง ได้ลงชื่อเสนอร่างกฎหมายเป็นคนแรก และจากการประชาสัมพันธ์ของจังหวัด/อำเภอ นับแต่ช่วงกลางเดือนมกราคม 2553 ที่ผ่านมามีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าร่วมลงชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้วรวมฉบับละ 600,000 คน

4. สรุปผลการดำเนินงานของ ศตส.จังหวัด

ศตส.จังหวัด ได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็งชนะยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 2 และปฏิบัติการมหาดไทย CLEAN & SEAL ทำความดีเพื่อแผ่นดิน กวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2552 - 30 เมษายน 2553 ปรากฏผลดังนี้

4.1 จัดทำประชาคมวิธีลับ ในหมู่บ้าน/ชุมชนต่างๆ รวม 44,135 ครั้ง ปรากฏผล ดังนี้

4.1.1 พบผู้เสพ/ผู้ติด จำนวน 21,591 คน ได้ดำเนินการ ดังนี้

1) นำเข้าบำบัดรักษา
3,976 คน

2) อยู่ระหว่างตรวจ
สอบพฤติการณ์ 7,487 คน

3) จำนวนที่เหลือนอยู่
ระหว่างการชักจูงเข้าบำบัดรักษา

4.1.2 พบผู้ค้า จำนวน
5,857 คน ได้ดำเนินการ ดังนี้

1) ดำเนินการตาม
กฎหมาย 1,464 คน

2) อยู่ระหว่างตรวจ
สอบยืนยันพฤติการณ์ 4,393 คน

4.2 ประกาศเป็นพื้นที่สีขาว
11,762 หมู่บ้าน/ชุมชน

สรุป

กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วย
งานที่มีหน้าที่ในการ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข”
ให้แก่ประชาชน ปัญหายาเสพติดเป็น

ภัยร้ายแรง มีผลกระทบต่อความสงบ
เรียบร้อยของสังคม ความเจริญก้าวหน้า
ทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ
การลดจำนวนผู้ค้า/ผู้จำหน่าย/ผู้เสพ/
ผู้ติด หรือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และ
ปัจจัยลบที่เอื้อต่อปัญหายาเสพติด จะช่วย
ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ความ
พึงพอใจของประชาชนจะเป็นเงื่อนไข
ชี้ความสำเร็จของการดำเนินงานว่าบรรลุ
ผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อย
เพียงใดการประกาศตนเองของหมู่บ้าน/
ชุมชน ให้เป็น “พื้นที่สีขาว” ปลอด
ยาเสพติดถือเป็นเป้าหมายสุดท้ายของ
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน
ภารกิจของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งขึ้นอยู่กับ
ความเอาใจใส่และเสียสละของบุคลากร
ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้องทุกคน
ที่จะบูรณาการ ประสานงานหรือ
ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานทุกภาคส่วน
อย่างต่อเนื่องและจริงจัง ดังคำกล่าวที่ว่า
“ตั้งเทียนไขที่ไฟลน ละลายตนเพื่อประชา”

“มททไทย CLEAN & SEAL ทำความดีเพื่อแผ่นดิน กว้างล่างให้สันยาเสพติด”

ปฏิบัติการมหาดไทย CLEAN & SEAL ทำความดีเพื่อแผ่นดิน กวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด

กรมการปกครอง

รัฐบาลได้ให้ มีปฏิบัติการ “ประเทศไทยเข้มแข็ง ขนยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน” โดยกำหนด มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด 9 โครงการหลัก ได้แก่ โครงการรื้อขายแดน รื้อชุมชน รื้อสังคม รื้อโรงเรียน รื้อครอบครัว และ มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพหลักโครงการรื้อชุมชน และรื้อสังคม ซึ่ง กระทรวงมหาดไทย มีคำสั่งที่ 444/2552 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2552 แต่งตั้ง คณะทำงานบริหารจัดการการปฏิบัติงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กระทรวง มหาดไทย ทำหน้าที่บริหารจัดการขับเคลื่อน

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในภารกิจของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งคณะทำงานดังกล่าวได้มอบหมายให้ กรมการปกครอง จัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อให้ การปฏิบัติเป็นการปฏิบัติการในเชิงรุก มุ่ง แก้ไขปัญหายาเสพติดให้ตรงประเด็น ในแต่ละพื้นที่จึงกำหนดปฏิบัติการ “มหาดไทย CLEAN & SEAL ทำความดีเพื่อ แผ่นดินกวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด” โดยการ ให้แต่ละจังหวัด/อำเภอ ปฏิบัติการในเชิงรุก เพื่อไม่ให้มียาเสพติดเข้ามาแพร่ระบาด ในพื้นที่รับผิดชอบ

การดำเนินงานตามปฏิบัติการนี้ จะยึดแนวทางการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน ระยะที่ 2 และให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหในพื้นที่ โดยคำนึงถึงจุดแตกหักอยู่ที่หมู่บ้าน/ชุมชน การเพิ่มบทบาทของภาคประชาชน พลังสังคม ควบคู่ไปกับบทบาทของภาครัฐ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน เกิดความตระหนักว่าปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาของสังคมและปัญหาของชาติ จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือของทุก ภาคส่วน จึงจะสามารถเอาชนะยาเสพติด ได้อย่างยั่งยืนในที่สุด

1. สถานการณ์และสภาพปัญหาเสพติด ในประเทศ

สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศ ปี 2552 ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากข้อมูล ของสำนักงาน ป.ป.ส. ประมาณการ จำนวนผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ในปี 2551 ปรากฏว่ามี จำนวน 605,095 คน เพิ่มขึ้น จากปี 2550 ที่มีจำนวน 575,312 คน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.17) จำนวนผู้ต้องหา และผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด ก็มีจำนวนเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกัน โดยในปี 2551 จับกุมผู้ต้องหาได้ทั้งสิ้น 150,160 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ที่จับกุมผู้ต้องหาได้

117,071 คน (เพิ่มขึ้น ร้อยละ 28.26) ทางด้านผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเพิ่มขึ้น จากเดิม 59,691 คน เป็น 84,841 คน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.13) สำหรับในปี 2552 จนถึงเดือนมิถุนายน 2552 สามารถจับกุม ผู้ต้องหาคดียาเสพติดได้ทั้งสิ้น 59,121 คน และมีผู้เข้ารับการบำบัด จำนวน 42,127 คน กลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ยังคงเป็นกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15 - 24 ปี และ ประมาณร้อยละ 70 เป็นรายใหม่ โดยยาบ้า เป็นตัวยาหลัก รองลงมาคือ กัญชา และ สารระเหย โดยสภาพของปัญหาเสพติด ที่ยังคงดำรงอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่

1.1 การลักลอบนำเข้ายาเสพติด

ตามแนวชายแดน ยังปรากฏอย่าง ต่อเนื่องในพื้นที่ภาคเหนือมากกว่า 87% ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11% ส่วน ที่เหลือเป็นพื้นที่ภาคกลาง โดยพื้นที่ที่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติด มีประมาณ 38 อำเภอ ใน 16 จังหวัด ในจำนวนนี้มีพื้นที่ที่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติด มากที่สุด อยู่ในพื้นที่ 21 อำเภอ ใน 9 จังหวัด ซึ่งมีปริมาณการนำเข้าถึง 67 % พื้นที่ ที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน อุบลราชธานี หนองคาย นครพนม มุกดาหาร สระแก้ว และ

จังหวัดกาญจนบุรี โดยเฉพาะยาบ้ามีการลักลอบนำเข้ามากที่สุด ในปี 2551 สามารถจับกุมได้ 20.6 ล้านเม็ด เพิ่มจากปี 2550 ที่จับกุมได้ 15.7 ล้านเม็ด สำหรับครึ่งปี 2552 จับกุมได้ ประมาณ 12.3 ล้านเม็ด

1.2 เครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ นักค้ายาเสพติดรายเก่า เริ่มมีบทบาทมากขึ้น มีสัดส่วนของการค้ายาเสพติดเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่นักค้ายาเสพติดรายใหม่ที่เป็นกลุ่มแพร่ระบาดสามารถเปลี่ยนสถานภาพเป็นผู้นำรายสำคัญและสร้างเครือข่ายขึ้นเองได้อย่างรวดเร็ว

1.3 ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรม ยังมีช่องว่างที่ทำให้กลุ่มนักค้าที่เป็นรายสำคัญ กลุ่มนักค้าที่ได้รับการประกันตัว (ปล่อยตัวชั่วคราว) หรือพักการลงโทษกลับมาเคลื่อนไหวกระทำผิดซ้ำอีก บางส่วนเชื่อมโยงกับ นักค้ารายสำคัญที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำทำให้เกิดพฤติกรรมการค้าโดยใช้โทรศัพท์มือถือสื่อสารกันในเรือนจำ

1.4 กลุ่มนักค้ารายใหม่ ประมาณร้อยละ 70 บางส่วนเดิมเป็นผู้เสพยาที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผันตัวเองมาเป็นนักค้ารายย่อย แทนนักค้ารายย่อยเดิมที่ถูกกวาดล้างจับกุมในช่วงประกาศสงครามกับยาเสพติด

1.5 การปราบปรามยาเสพติดในช่วงที่ผ่านมา แม้จะมีผลการดำเนินงานที่มากกว่าในปีก่อนแต่ยาเสพติดในท้องตลาดยังไม่อยู่ในภาวะขาดแคลน ผู้เสพยาส่วนใหญ่ยังสามารถแสวงหายาเสพติดมาเสพได้

1.6 มีผู้เสพยาเสพติดจำนวนมากยังไม่เข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา โดยเฉพาะผู้เสพยาเสพติดรายใหม่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ประมาณร้อยละ 30 ในขณะที่การมุ่งใจเข้าสู่การบำบัดรักษาในระบบสมัครใจยังได้ผลน้อยกว่าการใช้มาตรการบังคับบำบัด

1.7 พื้นที่ปัญหายาเสพติดของประเทศ ยังคงกระจุกตัวอยู่ในบางพื้นที่ จึงจำเป็นต้องระดมทรัพยากรให้มากกว่านี้ในการลดระดับปัญหา

ดังนั้น กระทรวงมหาดไทย จึงมีแนวทางดำเนินการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในลักษณะ CLEAN & SEAL โดย

ตรวจค้นกวาดล้าง CLEAN พื้นที่จังหวัด/อำเภอ ให้ปราศจากยาเสพติด และ SEAL พื้นที่ไม่ให้ยาเสพติดเล็ดลอดเข้าพื้นที่ได้ โดยจะมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน

2. กรอบแนวคิดการปฏิบัติ

2.1 สนับสนุนการดำเนินการกรอบความคิด 4 ควบคุม เพื่อหยุดการขยายตัวของยาเสพติด ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล (ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน) โดย

2.1.1 ควบคุมตัวยา ได้แก่ การสกัดควบคุมมิให้มียาเสพติด เข้ามาแพร่ระบาดในพื้นที่ ซึ่งเป็นการควบคุมการขนถ่ายยาเสพติด

2.1.2 ควบคุมพื้นที่ โดยการมองปัญหาในพื้นที่เป็นหลัก เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขและควบคุมปัญหายาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบ

2.1.3 ควบคุมเงื่อนไข ได้แก่ ควบคุมเงื่อนไขปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของปัญหายาเสพติดให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยเสี่ยงซึ่งเป็นปัจจัยเชิงลบ เช่น หอพัก สถานบริการ ร้านเกม/อินเทอร์เน็ต ร้านคาราโอเกะ ฯลฯ

2.1.4 ควบคุมผู้เสพ ได้แก่ การลดจำนวนผู้เสพให้น้อยลงจากสังคม และชุมชนเพื่อตัดเงื่อนไขความต้องการตัวยา (DEMAND) และป้องกันไม่ให้ผู้ผ่านกระบวนการบำบัดกลับไปมีพฤติกรรมเสพยาอีก

2.2 การระดมทรัพยากร ให้กับพื้นที่ในการเพิ่มศักยภาพในการควบคุมตัวยา โดย SEAL สกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้ามาสู่พื้นที่รับผิดชอบ ตลอดจนการจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดในเส้นทางลำเลียงยาเสพติดที่สำคัญไม่ให้เข้าพื้นที่ โดยการสนับสนุนเครื่องตรวจสอบสารเสพติด แบบพกพาพร้อมการ์ดให้กับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด

2.3 เน้นการประสานและบูรณาการในระดับปฏิบัติการในพื้นที่ เนื่องจากในการปฏิบัติจริงในพื้นที่ ตามยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน ทุกเรื่องจะต้องมีการบูรณาการการดำเนินงาน โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ (ศตส.อ.) เป็นศูนย์กลาง ซึ่งในทางปฏิบัติจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นทั้งหมดในพื้นที่ ดังนั้นจึงสมควรให้ ศตส.อ. เป็นหน่วยหลักในการประสานและบูรณาการการดำเนินงานในพื้นที่

2.4 กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน จัดลำดับความเร่งด่วน ในการแก้ไขปัญหา ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย โดยให้ความสำคัญ กำหนดจุดเน้นพิเศษในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ หรือกลุ่มที่มีระดับปัญหา มากกว่าเกณฑ์ปกติ หากสามารถลดระดับ ปัญหาดังกล่าวได้ ก็จะส่งผลกระทบใน เชิงบวกต่อการลดปัญหายาเสพติดใน ภาพรวมทั้งหมด

3. วัตถุประสงค์การปฏิบัติการ

3.1 เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และมีการ ปฏิบัติงานในเชิงรุก

3.2 เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัด/ อำเภอ ในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เพื่อ ป้องกันการลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่

3.3 เพื่อลดจำนวนยาเสพติด ในพื้นที่จังหวัด/อำเภอให้เป็นพื้นที่สีขาว ปลอดยาเสพติด

3.4 เพื่อให้ผู้เสพยาเสพติดหา ยาเสพติดเสพได้ยาก และมีราคาสูง

3.5 เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบาย ของรัฐบาล ที่จะดำเนินการป้องกัน และ

แก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง

4. เป้าหมายการปฏิบัติการ

เพื่อให้การปฏิบัติเป็นการปฏิบัติ การในเชิงรุก มุ่งแก้ไขให้ตรงประเด็นใน แต่ละพื้นที่ของปัญหา จึงกำหนดปฏิบัติการ “ทำความดีเพื่อแผ่นดิน กวาดล้างให้สิ้น ยาเสพติด” โดยให้แต่ละจังหวัด/อำเภอ ปฏิบัติการในเชิงรุก เพื่อไม่ให้มียาเสพติด เข้ามาแพร่ระบาดในพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ กำหนดให้ทุกจังหวัด/อำเภอ ทำประชาคม และหาข่าวยาเสพติดเพื่อกำหนดเป้าหมาย ในพื้นที่ยังมีปัญหายาเสพติดให้ชัดเจน และจัดทำแผนปฏิบัติการปิดล้อม ตรวจค้น เป้าหมายดังกล่าว

5. การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์

กระทรวงมหาดไทยจะสนับสนุน เครื่องตรวจหาสารเสพติด จำนวน 789 เครื่อง ในปี 2552 ให้กับจังหวัดในการดำเนินการ ตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อดำเนินการ แก้ไขให้เป็นพื้นที่สีขาวปลอดยาเสพติด โดยจะสนับสนุนในระยะแรก ดังนี้

- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ 75 จังหวัด จังหวัดละ 9 เครื่อง รวม 675 เครื่อง
- จังหวัดที่มีปัญหายาเสพติด รุนแรง 26 จังหวัด สนับสนุนเพิ่มจังหวัดละ

2 เครื่อง รวม 52 เครื่อง

- จังหวัดที่มีประชากรตั้งแต่ 1,000,000 คน ขึ้นไป จำนวน 18 จังหวัด สนับสนุนเพิ่มจังหวัดละ 2 เครื่อง รวม 36 เครื่อง

- ชุดเฉพาะกิจตรวจจับยาเสพติด ส่วนกลาง 26 เครื่อง

6. ขั้นตอนการปฏิบัติการ“มหาดไทย CLEAN & SEAL ทำความดีเพื่อแผ่นดิน กวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด” แนวทาง CLEAN (ตรวจค้น จับกุม กวาดล้าง)

ขั้นตอนที่ 1 ประชาคมโดยวิธีลับ เพื่อหาข้อมูลยาเสพติด มี 2 ช่องทาง ดังนี้

1.1 ช่องทางที่ 1 ประชาคมโดยวิธีลับ

1.1.1 ชี้แจง/สร้าง

ความเชื่อมั่น/มอบหมายภารกิจ

- ทีมปฏิบัติการ ตำบล โดยมีปลัดอำเภอที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. เป็นหัวหน้าชุด และบูรณาการ ส่วนราชการอื่นๆ ในพื้นที่เป็นผู้ช่วย ดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์ ชี้แจงรายละเอียด และขั้นตอนการทำประชาคมให้ผู้เข้าประชาคมทราบ

- ให้ความรู้ ประชาชนเกี่ยวกับการทำประชาคม

- มอบหมาย ภารกิจในการดำเนินการประชุม ประชาคม

- สร้างความ เชื่อมั่นแก่ประชาชนถึงความปลอดภัยในการให้ข้อมูล

1.1.2 ขั้นตอนการ ทำประชาคมโดยวิธีลับ

- แจก แบบ ฟอรมการให้ข้อมูล

- ทีมปฏิบัติการ ตำบลอ่านรายชื่อผู้เข้าประชาคมครั้งละ 1 ชื่อ เสร็จแล้วให้ผู้เข้าประชาคมรายอื่น เข้าคูหาเพื่อทำเครื่องหมายในแบบฟอร์ม

การให้ข้อมูล แล้วหย่อนลงหีบบัตร

- ทีมปฏิบัติการ

ตำบลนับคะแนน หากมีผู้ให้ข้อมูลว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดตั้งแต่ 5% ให้บันทึกข้อมูลไว้

- แผนแบบฟอร์ม

การให้ข้อมูลต่อหน้าที่ประชุมประชาคม

- ดำเนินการ

ตามข้อ 2.1 — 2.4 จนครบทุกคน

1.1.3 ส่งข้อมูล

ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ได้ประชาคมโดยวิธีลับให้ ศตส.อ.ต่อไป

1.2 ช่องทางที่ 2

รับแจ้งเบาะแส (ตู้ ปณ., Hotline สายด่วน)

- สืบหาข้อเท็จจริง

1) ตรวจสอบข้อมูลเดิม

2) รายงานของพื้นที่

3) ชักถามข้อมูลจากนักโทษ

4) ข้อเท็จจริงจากการแก้ไข

ปัญหาจริง

- ข่าวสารการแจ้งเบาะแส

1) ตู้ ปณ. อำเภอ

2) Hotline สายด่วน

3) การรายงานตัวของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ขั้นตอนที่ 2 ปิดล้อม/ตรวจค้น/
กวาดล้าง

2.1 การประชาสัมพันธ์

2.1.1 ประชาสัมพันธ์

การดำเนินการปิดล้อมตรวจค้นหายาเสพติดและการสกัดกั้น ยาเสพติดไม่ให้เข้ามาใน

พื้นที่ (CLEAN & SEAL)

2.12 จัดชุดปฏิบัติการ
จิตวิทยาประชาสัมพันธ์ ในพื้นที่เป็นระยะ
เพื่อความเข้าใจและความร่วมมือของ
ประชาชนในพื้นที่

2.2 การค้นหาตรวจ
จับยาเสพติดในพื้นที่

2.2.1 พิสูจน์ยืนยัน
พื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหายาเสพติด

2.2.2 สนธิกำลัง
จัดชุดปฏิบัติการเข้าปิดล้อม ตรวจค้นใน
พื้นที่เป้าหมาย (หมู่บ้าน/ชุมชน สถานบริการ/
ประกอบการ ร้านเกมส์อินเทอร์เน็ต
หอพัก ฯลฯ) ที่มีปัญหายาเสพติด โดยระดม
ทรัพยากร และเครื่องมือตรวจหายาเสพติด
เข้าดำเนินการในหมู่บ้าน

2.2.3 จัดชุดปฏิบัติ
การจิตวิทยาประสานทำความเข้าใจกับ
ประชาชนในพื้นที่ ที่มีการปิดล้อม ตรวจ
ค้นเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในภาพลบ

ขั้นตอนที่ 3 ประชาคมโดยวิธีลับ
(ซ้า) เพื่อตรวจสอบสถานการณ์ยาเสพติด

3.1 กรณีปลอดยาเสพติด
รายงานผลการประชาคมโดยวิธีลับให้
อำเภอดำเนินการต่อไป

3.2 กรณียังปรากฏมี

ผู้ติด/ผู้เสพ/ผู้ค้า ให้ดำเนินการตาม
ขั้นตอนที่ 1 ใหม่ จนกว่าหมู่บ้าน/ชุมชน
จะปลอดยาเสพติด

ขั้นตอนที่ 4 ประกาศตนเองเป็น
พื้นที่สีขาว

เมื่ออำเภอได้รับรายงาน
จากหมู่บ้าน/ชุมชน ในกรณีปลอดยาเสพติดแล้ว
ดำเนินการประกาศให้หมู่บ้าน/ชุมชน
ดังกล่าวเป็นพื้นที่สีขาว และทำพิธีมอบ
ธงสัญลักษณ์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 ดำรงความยั่งยืน

5.1 ประชาคมโดย
วิธีลับ ทุก 3 เดือน

5.2 จัดชุดเฝ้าระวัง
ยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ตลอดเวลา

5.3 รายงานผลการ
ปฏิบัติให้อำเภอทราบ

ขั้นตอนที่ 6 รายงาน

รายงานผลการปฏิบัติ
ให้อำเภอทราบ

ขั้นตอนที่ 7 ติดตามและประเมินผล

อำเภอ/จังหวัดติดตาม
และประเมินผล ทุก 3 เดือน

แนวทาง SEAL (สกัดกั้น ปิดช่องทาง)

SEAL สกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้ามาในพื้นที่ โดยบูรณาการตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งภาคประชาชนจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดในเส้นทางหลัก และเส้นทางรองต่างๆ ที่คาดว่าจะใช้เป็นเส้นทางหลักเลี่ยงขนถ่ายยาเสพติด ได้แก่

1. จัดตั้งจุดเฉพาะกิจปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดตรวจ จุดสกัดในเส้นทางหลัก และเส้นทางรองที่จะมีการหลีกเลี่ยงขนถ่ายยาเสพติด ตามเส้นทางที่จะเข้าสู่จังหวัด/อำเภอรับผิดชอบ

2. จัดชุดลาดตระเวนในแนวตั้งฉากกับจุดตรวจ จุดสกัด เพื่อป้องกันการขนถ่ายยาเสพติดลงเดินเท้าเพื่อหลีกเลี่ยงด่านตรวจ

3. จัดชุดสกัดกั้นยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยใช้บุคลากรจากผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดและกลุ่มพลังมวลชน อาสาสมัครในพื้นที่

4. ในการดำเนินการ SEAL สกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ให้ประสานบูรณาการดำเนินงานกับหน่วยราชการและประชาชนในพื้นที่

5. ให้จังหวัด/อำเภอจัดชุดเฉพาะกิจตรวจหายาเสพติดในสถานบริการ ร้านเกมส์ อินเทอร์เน็ต หอพัก และสถานที่ต้องสงสัย

6. จัดชุดเฉพาะกิจตรวจจับยาเสพติดส่วนกลาง เพื่อใช้เป็นชุดเคลื่อนที่เร็วในการปฏิบัติงานได้ทันทีในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ และพร้อมเป็นกำลังสนับสนุนให้กับหน่วยปฏิบัติในพื้นที่

ทำความดีเพื่อแผ่นดิน กวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด

กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

วิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทยมักอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ สมาชิกของครอบครัวจึงมีการดูแลซึ่งกันและกัน มีการเกื้อกูล เกื้อหนุน กตัญญูรู้คุณ ถ้อยทีถ้อยอาศัยและมีน้ำใจไมตรีต่อกันวิถีชีวิตเช่นนี้ถือเป็นวัฒนธรรมการดำรงชีวิตของคนไทยอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม คนไทยจำนวนมากในทุกวันนี้ กลับได้รับผลกระทบจากการพัฒนาสังคมที่มุ่งเน้นการพัฒนาในเชิงวัตถุเป็นหลักจนส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต วิถีชีวิต ค่านิยม และวัฒนธรรมของคนในสังคม นอกจากนี้ ผลจากการไหลของวัฒนธรรมต่างชาติ

เข้าสู่สังคมไทยทำให้เกิดยุคข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดน เกิดการโฆษณาชวนเชื่อและกระตุ้นให้มีการบริโภคมากขึ้น แม้แต่คนในชนบทก็ได้เปลี่ยนมาวิถีการดำเนินชีวิตแบบคนเมืองเพิ่มขึ้นนั้นโดยให้ความสำคัญกับคุณค่าของวัตถุเป็นหลัก

ภายใต้สภาวะการณ์เช่นนี้ ได้ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรม การทุจริตประพฤติมิชอบ แห่ลงขายมูขมิ้นต่างๆ รวมถึงปัญหายาเสพติดซึ่งนับเป็นปัญหาที่มีความสำคัญยิ่ง และกำลังแพร่ระบาดในสังคมไทย อันจะเห็น

ได้จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความตอนหนึ่งว่า “ยาเสพติดมันทำให้เดือดร้อนหลายอย่างโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ ทางราชการโดยตำรวจ โรงพยาบาล โดยเอกชนต่างๆ เดือดร้อนหมด และสิ้นเปลือง และคนทั่วประเทศก็สิ้นเปลือง แทนที่จะมีเงินทอง มีทุนมาสร้างบ้านเมืองให้สบาย ให้เจริญ มัวแต่ต้องมาปราบยาเสพติดมัวแต่ต้องมาเสียเงิน ค่ารักษา ทั้งผู้เสพยา ทั้งผู้ที่เดือดร้อน ทั้งเสียเงิน เสียชื่อเสียง ต่างประเทศก็ชี้หน้าว่าเมืองไทยนี่แหละเป็นต้นเหตุ”¹

อาจกล่าวได้ว่ายาเสพติดส่งผลเสียต่อทั้งเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง

ของประเทศ ยิ่งไปกว่านั้นยังมีผลกระทบโดยตรงต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ด้วยเหตุดังกล่าว จึงได้มีการกำหนดเป็นหนึ่งในนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดโดยได้ มีการบูรณาการ การดำเนินงานระหว่างภาคส่วนต่างๆ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดและรับทราบ ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด² ร่วมเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่มีบทบาทหลักในการดำเนินการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดด้วยการรณรงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน

¹ ความตอนหนึ่งจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2545

² พิจารณาจากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ รวมทั้งสิ้น 7,853 แห่ง ซึ่งมีพื้นที่การดำเนินงานครอบคลุม ทั่วทั้งประเทศ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิ การจัดลานกีฬา การประกวดดนตรี การจัดค่ายคุณธรรม การดำเนินโครงการบำบัดผู้ติดยาเสพติด รวมถึงการสนับสนุนหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 283 ความว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแล และจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้อง

คำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศโดยส่วนรวมเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น” อีกทั้งยังสนับสนุนแนวนโยบายของรัฐ ตามแผนปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็ง³ ชะนะยาเสพติดอย่างยั่งยืนภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน⁴ ระยะที่ 2 ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับชาติ เพื่อหยุดยั้งและลดระดับการขยายตัวของปัญหายาเสพติดให้มากที่สุด มิให้ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความสงบสุขปลอดภัยของประชาชน ทั้งนี้ แผนการปฏิบัติการดังกล่าวมีจุดเน้นที่การสร้าง ความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยดำเนินการหลักภายใต้มาตรการ “มหาดไทย CLEAN & SEAL ทำความดีเพื่อแผ่นดินกวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด” โดยการสร้างร้วต่างๆ ให้เข้มแข็งสามารถ SEAL มิให้ยาเสพติดเล็ดลอดเข้าสู่ชุมชน และสังคมได้ ควบคู่ไปกับการให้กระบวนการประชาคม เก็บกวาดยาเสพติด CLEAN ให้หมดไปจากชุมชน

³ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 249/2552 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2552

⁴ ร้วชายแดน ร้วชุมชน ร้วสังคม ร้วโรงเรียน และร้วครอบครัว

และสังคม ทั้งนี้ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการปราบปราม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ให้การสนับสนุนและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านยาเสพติด พร้อมทั้งชี้เบาะแส และข้อร้องเรียนแก่ตำรวจและฝ่ายปกครองเพื่อสกัดแหล่งผลิตสารเสพติดในประเทศไทย

2. ด้านการบำบัดรักษา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในท้องถิ่นให้ยอมรับผู้ติดยาเสพติดในฐานะผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการบำบัดรักษา ในขณะที่ผู้ผลิต

ผู้ค้าทั้งรายเล็ก/ใหญ่ควรถูกลงโทษ

3. ด้านการจัดระเบียบสังคม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมสนับสนุนการจัดระเบียบสังคม การจัดสวัสดิการสังคม และการสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ ผู้ติดยาเสพติด ผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนส่วนหนึ่งจากรัฐบาล

นอกจากนี้ยังพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งมีการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ จึงนับได้ว่าเป็นกรณีตัวอย่างการดำเนินงานที่ดี (Good Practices) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางใน

⁵ ตามแนวทางของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 23 วรรค 3 (2)

การดำเนินการและการส่งเสริมสนับสนุน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ดังเช่นการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนนทบุรี ที่ได้จัดตั้ง “ศูนย์พัฒนา ชีวิตใหม่ สร้างชีวิตใหม่” อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีเพื่อเป็น สถานที่ในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด⁵ โดยมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ เป็น 8 ฝ่าย ได้แก่

- 1) ฝ่ายอำนวยการ
 - 2) ฝ่ายควบคุมสถานที่
 - 3) ฝ่ายบริหาร
 - 4) ฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
 - 5) พี่เลี้ยงและครูฝึก
 - 6) ฝ่ายสนับสนุนและช่วยเหลือการฟื้นฟูสมรรถภาพ
 - 7) ฝ่ายรักษาความปลอดภัย
 - 8) ฝ่ายติดตามและประเมินผล
- ทั้งนี้ มีศูนย์ปฏิบัติการการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนนทบุรีเป็นผู้กำกับดูแล

ในการดำเนินงานดังกล่าว ศูนย์พัฒนาชีวิตใหม่ สร้างชีวิตใหม่ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้นตามลำดับ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 เป็นต้นมา โดย

ในปี พ.ศ. 2552 องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ได้อนุมัติงบประมาณรวม 20,000,000 บาท (ยี่สิบล้านบาทถ้วน) เพื่อดำเนินโครงการบำบัดเพื่อนำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดอย่างถูกต้องตามขั้นตอน จำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 90 คน โดยใช้ระยะเวลาการอบรมรุ่นละ 120 วัน ผลที่ได้รับจากการอบรมดังกล่าวพบว่า ผู้ที่เข้าร่วมโครงการไม่หวนกลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีก อีกทั้งยังสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเนื่องจากการได้รับการฝึกทักษะวิชาชีพควบคู่ไปด้วย

อาจกล่าวได้ว่าโครงการดังกล่าวเป็นหนึ่งในตัวอย่างการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน เนื่องจากได้ตัดวงจรของผู้เสพยาเสพติดด้วยระบบการบำบัดอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการคำนึงถึงการสร้างโอกาสให้ผู้เสพยาเสพติดได้รับการฝึกอาชีพ ทำให้มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อีกทั้งยังมีกระบวนการติดตามผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเท่ากับเป็นการลดโอกาสในการกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติดอีก ผลสำเร็จในการดำเนินงานดังกล่าวเริ่มจากการกำหนดแนวคิดที่ชัดเจน มีการมองปัญหาอย่างรอบด้าน การบูรณาการร่วมกันใน

การแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีการมอบหมายผู้มีหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน คณะทำงาน เจ้าหน้าที่จากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมเป็นคณะทำงาน ทำให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในกระบวนการบำบัดแต่ละด้าน จึงส่งผลให้ การดำเนินงานในโครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ไม่เพียงแต่แนวทางการดำเนินงานดังกล่าว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังได้ริเริ่มการดำเนินงานในรูปแบบอื่นๆ ที่มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน อาทิ การจัดฝึกอบรมให้แก่ประชาชนทั่วไปและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติด การส่งเสริมกิจกรรมด้านการกีฬา การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เป็นต้น โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. การจัดฝึกอบรมให้แก่ประชาชนทั่วไปและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกัน

แก้ไขปัญหายาเสพติด ดังกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ที่ได้อนุมัติงบประมาณ พ.ศ. 2553 จำนวน 500,000 บาท สนับสนุนโครงการอบรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดแพร่ เพื่อสกัดกั้นเส้นทางการลำเลียงยาเสพติด และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2. การส่งเสริมกิจกรรมด้านการกีฬา

อาทิ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมได้จัดการแข่งขันฟุตบอลลีคคัพด้านภัยยาเสพติด องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลลีคคัพด้านภัยยาเสพติด ครั้งที่ 8 องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนจัดงานวันต่อต้านยาเสพติดโลก และมหกรรม To Be Number One โดยภายในงานได้จัดให้มีกิจกรรมการรวมพลังการประกาศเจตนารมณ์ และการเผยแพร่ผลการดำเนินงานกิจกรรมเสริมสร้างคุณภาพชีวิต เช่น การประกวดวาดภาพ การประกวดทอล์คโชว์ การแข่งขันกีฬา การประกวดชมรม To Be Number One ประเภทสถานศึกษา/ชุมชน การประกวดเต้นแอโรบิค การประกวดดนตรี เป็นต้น

3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้วยการฝึกอาชีพซึ่งถือเป็นหนึ่งในอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการด้วยตนเองและร่วมกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในการดำเนินการ ดังตัวอย่างเช่น

เทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ ได้จัดโครงการอบรมและทัศนศึกษาดูงานกลุ่มอาชีพดีเด่นประจำปี 2553 โดยมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน และจัดระบบประมาณอุดหนุนให้แก่ชุมชนในการจัดฝึกอบรมอาชีพต่างๆ การรวมกลุ่มจัดทำผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย การจัดหาตลาดจำหน่ายสินค้า การพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้เป็นที่ยอมรับของตลาดและมีมาตรฐานตามหลักเกณฑ์การคัดสรร

สุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีมีโครงการ “ฝึกอาชีพฟรี” ในงานฝึกอาชีพและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมตามโครงการฝึกอาชีพเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดนนทบุรี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตจัดอบรมโครงการส่งเสริมอาชีพพร้อมทั้งนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในแต่ละครัวเรือน

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงข่า จังหวัดปทุมธานี ได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพการตัดเย็บ

ผลิตภัณฑ์จากผ้า เพื่อให้เป็นอาชีพเสริม นอกเหนือจากการทำการเกษตรและเพื่อให้มีรายได้เพียงพอ ต่อการดำรงชีวิต

แนวทางสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไป ซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปอย่างครบวงจรและยั่งยืน

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนดังกล่าวสอดคล้องกับแนวนโยบายของอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มุ่งเน้นว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้น ต้องแก้ที่สาเหตุของปัญหา ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่สำคัญของปัญหานี้คือ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การว่างงาน และการมีรายได้น้อย ด้วยเหตุดังกล่าวหากกลุ่มบุคคลที่ว่างงาน หรือมีรายได้น้อยเหล่านี้ได้รับการสนับสนุน ให้มีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าวย่อมจะบรรเทาลง นอกจากนี้การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดเป็นอีกหนึ่ง

ด้วยเหตุนี้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีบทบาทเป็นหน่วยงานกลางในการสื่อสารและสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภาพรวม

ของประเทศ และกระตุ้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดกิจกรรมต่างๆ อาทิ การประกวดคำขวัญ การจัดโครงการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดให้แก่บุคลากร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แกนนำในสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ทั้งนี้ เพื่อร่วมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้จัดโครงการติดตามและแนะนำ การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งนอกจากจะทำให้กรมส่งเสริมการปกครอง

ท้องถิ่นได้ทราบความก้าวหน้าในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ยังเป็นโอกาสดีในการแลกเปลี่ยนข้อมูล รับทราบปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตลอดจนได้นำเสนอกรณีตัวอย่างการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถใช้เป็นแนวทางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นต่อไป

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดซึ่งนับวันจะทวีความซับซ้อนขึ้นตามลำดับนั้น นับเป็นความท้าทายอย่างยิ่งของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาจกล่าวได้ว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จในการแก้ไขปัญหานี้ต้องอาศัยการบูรณาการและ

การผสมพลังของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแนวทางดังกล่าว
อย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมั่นว่าภายใต้

การร่วมแรงร่วมใจดังกล่าวจะนำพาประเทศ
และประชาชนชาวไทยไปสู่ความอยู่ดี
มีสุขอย่างแท้จริง

กา การป้องกันยาเสพติด โดยการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ตามแนวชายแดน

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดเชียงราย

สภาพทั่วไปของจังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงราย มีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ชายแดนที่อยู่ติดกับประเทศพม่า ระยะทาง 153 กิโลเมตร ติดกับประเทศลาว ระยะทาง 151 กิโลเมตร รวม 304 กิโลเมตร มีอำเภอที่ติดกับแนวชายแดน 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอ แม่จัน แม่ฟ้าหลวง แม่สาย เชียงแสน เชียงของ เวียงแก่น และอำเภอเทิง มีพื้นที่ทั้งหมด 11,678 ตารางกิโลเมตร มีประชากร หนึ่งล้านสองแสนคนเศษ แบ่งพื้นที่ การปกครอง 18 อำเภอ 124 ตำบล 1,750 หมู่บ้าน

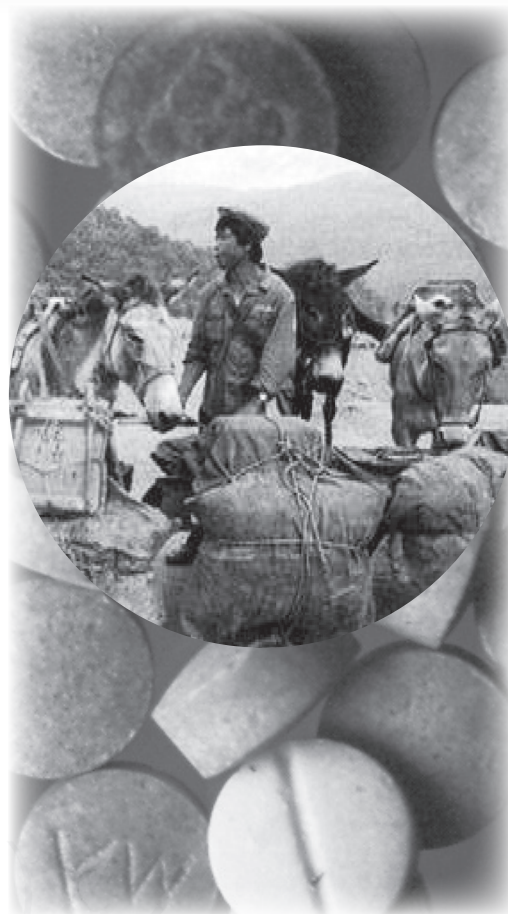
1 องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด 51 เทศบาล 91 องค์การบริหารส่วนตำบล ใน ปีงบประมาณ 2553 จังหวัดเชียงราย โดย ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัดเชียงราย (ศตส.จ.ชร.) ได้มอบหมายให้หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารม้าที่ 2 กองกำลังผาเมืองปฏิบัติภารกิจป้องกันชายแดน การสกัดกั้น และปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดน การสกัดกั้น แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยการบูรณาการ และสนธิกำลังร่วมกับหน่วยกำลังต่างๆ ในพื้นที่

การจัดหน่วย และการวางกำลัง

การจัดหน่วย ในปีงบประมาณ 2553 หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 2 เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองกำลังผาเมือง ปฏิบัติภารกิจป้องกันชายแดน โดยมีพื้นที่รับผิดชอบ 7 อำเภอชายแดนของจังหวัดเชียงราย และ 2 อำเภอชายแดนของจังหวัดพะเยา รวม 9 อำเภอชายแดน มีความยาวเส้นเขตแดนประมาณ 342 กิโลเมตร ด้านพม่า 153 กิโลเมตร และด้านลาว 189 กิโลเมตร มีหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 2 วางกำลังโดยการจัดตั้ง

- ฐานปฏิบัติการ จำนวน 36 ฐานฯ
- จุดเฝ้าตรวจ จำนวน 58 จุด
- จุดตรวจ/จุดสกัดกัน จำนวน 25 จุด

บริเวณชายแดนด้านประเทศพม่า : มีชุมชนซึ่งคาดว่าจะเป็แหล่งพัก
ยาเสพติด จำนวน 16 แห่ง

- เมืองยอน	- บ้านเอติ	- บ้านหมากยาง
- บ้านห้าหก	- บ้านผาขาว	- บ้านดินดำ
- บ้านโฮ่ง	- บ้านบาลาหลวง	- บ้านน้ำลู้ด
- บ้านแม่จิก	- บ้านสามปี	- บ้านป่ากุก
- บ้านน้ำปุง	- บ้านป่าสัก	- บ้านโป่ง
		- บ้านป่าสา

สถานการณ์ยาเสพติดภายนอกประเทศ

เนื่องจากทหารพรานเมือง ได้เข้มงวดในการตรวจสอบยานพาหนะของกลุ่มว่า และสามารถจับกุมกลุ่มว่าที่ลำเลียงยาเสพติดได้บ่อยครั้งทำให้กลุ่มว่าได้เปลี่ยนแปลงวิธีการลำเลียงยาเสพติดในพม่า โดยกลุ่มว่าจะว่าจ้างให้อาสาสมัครทหารพรานเมือง เชื้อสายมูเซอ กองกำลัง

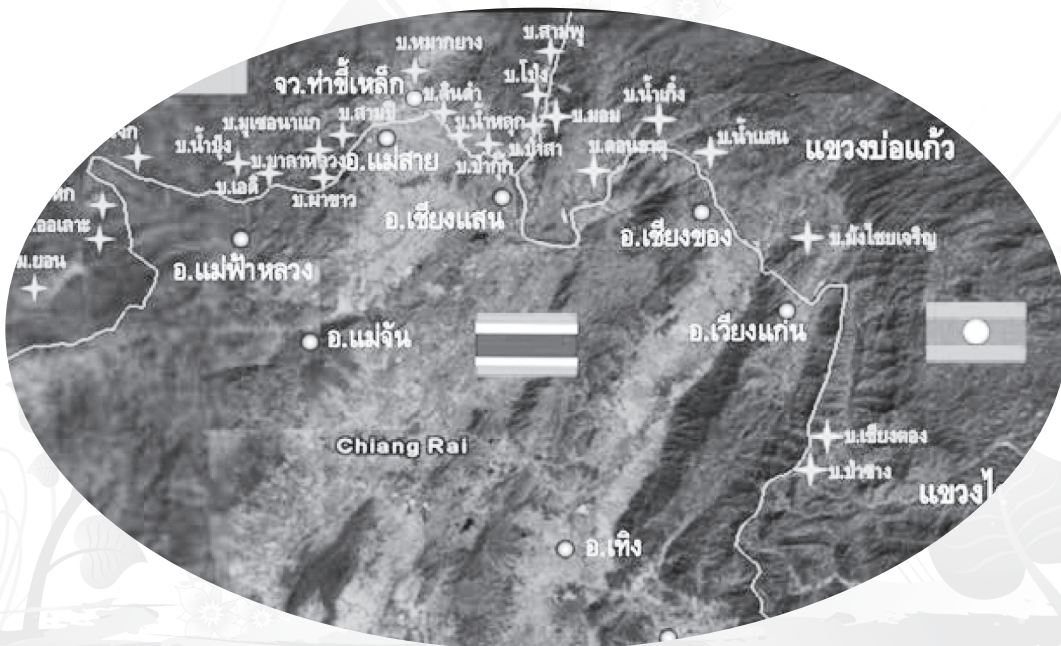
กองทัพรัฐฉานเหนือ และกลุ่มกองทัพพันธมิตรเพื่อประชาธิปไตยแห่งชาติ (NDAA) เมืองลาเป็นผู้ลำเลียง สำหรับกลุ่มว่าจะทำหน้าที่ เป็นผู้ประสานงาน

■ เส้นทางลำเลียงผลิตยาเสพติด

การลำเลียงยาเสพติดจากแหล่งผลิตมายังประเทศไทย หรือไปยังประเทศที่สาม จะใช้วิธีการลำเลียงทั้งทางบก และทางน้ำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

บริเวณชายแดนด้านประเทศลาว : จำนวน 10 แห่ง

- บ้านมอม	- เมืองห้วยทราย	- บ้านปางมอม
- บ้านดอนธาตุ	- บ้านเชียงตอง	- บ้านดอนมูน
- บ้านน้ำเกี๋	- บ้านป่าซาง	- บ้านห้วยเงิน
- บ้านน้ำแสน		

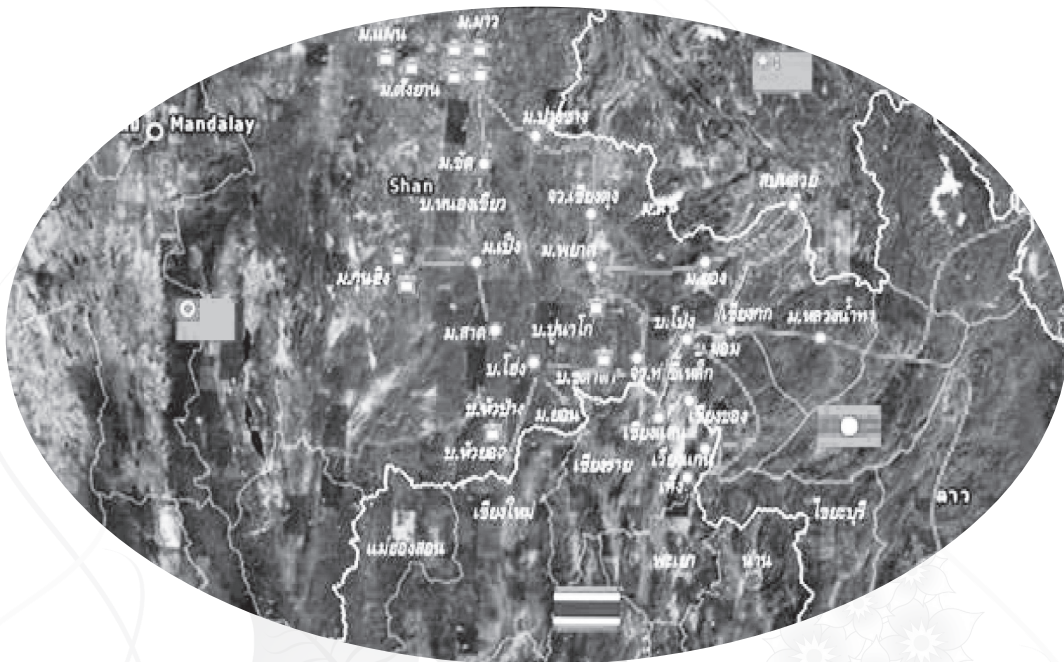

เส้นทางที่ 1 จากแหล่งผลิตยาเสพติด
เมืองปัก — จังหวัดเชียงตุง — เมือง
พยาก — จังหวัดท่าขี้เหล็ก มักจะใช้วิธี
การดัดแปลงยานพาหนะในการลำเลียง
และพักยาเสพติด ในพื้นที่จังหวัดท่าขี้เหล็ก

เส้นทางที่ 2 : จากแหล่งผลิตยาเสพติด
— เมืองขัต — บ้านหนองเขียว — เมืองเป้ง
— เมืองกุนฮิง — เมืองสาด — พักยาเสพติด
ที่ บ้านโง้ง แล้วกระจายยาเสพติด ไปยัง

เส้นทางที่ 3 : จากแหล่งผลิตยาเสพติด
ลำเลียงทางรถ ไปยังท่าเรือสบหลาย —
ลำเลียงทางเรือตามลำน้ำโขง — ท่าเรือ
เชียงก (สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว) — เมืองหลวงน้ำทา
— ประเทศเวียดนาม หรือลำเลียงทางรถ
ไปยังท่าเรือสบหลาย — ลำเลียงทางเรือ
ตามลำน้ำโขง — ท่าเรือเชียงก (สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว) — เมืองหลวง

แหล่งพักยาเสพติดด้านตรงข้าม จังหวัด
เชียงใหม่ หรือแหล่งพักยาเสพติดด้านตรงข้าม
อำเภอแม่จัน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัด
เชียงราย และจังหวัดท่าขี้เหล็ก

น้ำทา — นครเวียงจันทน์ — ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือของไทย หรือ
ลำเลียงทางเรือตามลำน้ำโขงมาพักยาเสพติด
ที่บริเวณ บ้านโป่ง สฟเมือง หรือบ้านมอม
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

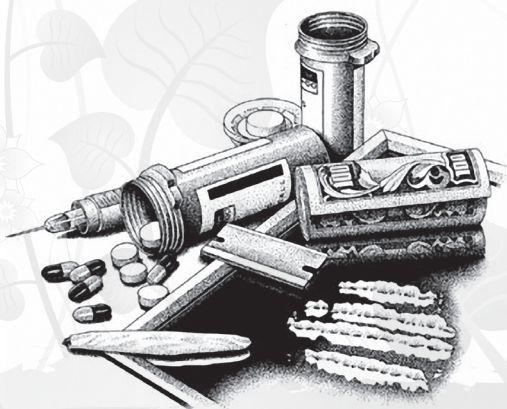
แล้วลำเลียงโดยเรือขนาดเล็กเข้าสู่ประเทศไทยทางด้าน อำเภอเชียงแสน และ อำเภอเชียงของฯ หรือลำเลียงด้วยวิธีเดินเท้าเข้าสู่ประเทศไทยด้าน อำเภอเวียงแก่น และ อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

6 ตุลาคม 2552 กองร้อยทหารพรานที่ 3102 หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารพรานที่ 31 ทำการซุ่มโจมตีบริเวณบ้านท่าขันทอง ตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ตรวจยึดยาบ้าจำนวน 52,000 เม็ด

8 ตุลาคม 2553 กองร้อยทหารม้าที่ 3 หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารม้าที่ 2 ร่วมกับเจ้าหน้าที่กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ทำการจับกุมผู้ต้องหา 5 คน ตรวจยึดยาบ้า 150,000 เม็ด

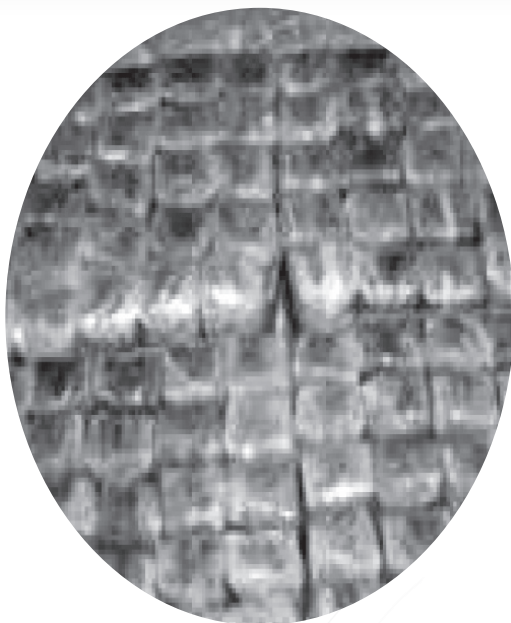

20 ตุลาคม 2552 กองร้อยทหารพรานจู่โจมที่ 948 หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารพรานที่ 31 ทำการซุ่มโจมตี บริเวณบ้านอะดี ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงรายได้ปะทะกับกลุ่มขบวนการลำเลียงยาเสพติด ผลการปะทะฝ่ายเราปลอดภัย ตรวจยึดยาบ้าจำนวน 30,000 เม็ด

26 ตุลาคม 2552 กองร้อยทหารม้าที่ 3 หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารม้าที่ 2 ทำการซุ่มตรวจ บริเวณบ้านเวียงหอม ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้จับกุมผู้ต้องหา 1 คน ตรวจยึดยาบ้า 500,000 เม็ด และไอซ์หนัก 2 กิโลกรัม

13 พฤศจิกายน 2552 กองร้อย
ทหารพรานที่ 3102 หน่วยเฉพาะกิจ กรม
ทหารพรานที่ 31 จัดตั้ง จุดตรวจ/จุดสกัดกั้น
บริเวณ บ้านแม่มะ ตำบลศรีดอนมูล
อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้จับกุม
ผู้ต้องหา 1 คน ตรวจยึดยาบ้า 200,000 เม็ด

1 พฤศจิกายน 2552 กองร้อย
ทหารม้าที่ 3 หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารม้า
ที่ 2 ทำการลาดตระเวนพิสูจน์ทราบ บริเวณ
บ้านศรีชัยภูมิ ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย
จังหวัดเชียงราย ตรวจยึดยาบ้า 200,000 เม็ด
ไม่พบผู้กระทำความผิด

13 มกราคม 2553 กองร้อยทหารม้าที่ 3 หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารม้าที่ 2 ทำการเฝ้าตรวจ บริเวณ บ้านเกาะทราย ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้จับกุมผู้ต้องหา 1 คน ตรวจยึดยาบรรเทาอาการคัดจมูก (ซูลิติน) จำนวน 986,500 เม็ด

15 พฤศจิกายน 2552 กองร้อยทหารม้าที่ 3 หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารม้าที่ 2 ทำการคุมตรวจ บริเวณ บ้านสันหลวง ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้จับกุมผู้ต้องหา 5 คน ตรวจยึดยาบ้า 300,000 เม็ด

17 มกราคม 2553 ชุดปฏิบัติการ
กองร้อยทหารพรานจู่โจม 949 เฉพาะกิจ
ทหารพราน 31 ทำการลาดตระเวนพิสูจน์ทราบ
บริเวณบ้านเจดีย์ทอง ตำบลปอ อำเภอเวียง
แก่น จังหวัดเชียงราย ได้จับกุม ผู้ต้องหา
จำนวน 2 คน (ชาย 1 คน หญิง 1 คน)
พร้อมของกลางยาบ้า จำนวน 2,000 เม็ด
และเงินสด จำนวน 557,000 บาท

14 มกราคม 2553 ชุดปฏิบัติการ
กองร้อยทหารพรานจู่โจม 949 เฉพาะกิจ
ทหารพราน 31 ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจ
สถานีตำรวจภูธรเวียงแก่น อาสาสมัคร
อำเภอเวียงแก่น ทำการจัดตั้งจุดตรวจ/
จุดสกัดกั้น บ้านห้วยเอียน ตำบลห้วยยาว
อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ได้
ทำการจับกุมผู้ต้องหา จำนวน 4 คน
พร้อมของกลางยาบ้า 140,000 เม็ด และ
รถบรรทุก จำนวน 1 คัน

1 กุมภาพันธ์ 2553 ชุดปฏิบัติการ กองบังคับการควบคุม เฉพาะกิจเมือง 2 ร่วมกับ ชุดปฏิบัติการกองร้อยทหารพราน 3106 และชุดปฏิบัติการศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขยายแดนอำเภอทำการซุ่มโจมตีบริเวณ บ้านเฮโก ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ได้ปะทะกับกลุ่มขบวนการ ค้ายาเสพติด ผลการปะทะฝ่ายเราปลอดภัย ฝ่ายตรงข้ามเสียชีวิต จำนวน 1 นาย ตรวจยึดของกลาง เฮโรอีน 1 ขวด เงินสด 3,408,000 บาท อาวุธ ปืนพก 1 กระบอก ลูกกระเบิดขว้าง 1 ลูก

23 มกราคม 2553 ชุดปฏิบัติการ กองร้อย 1 เฉพาะกิจ เมือง 2 (ส.5 พลฯ 5) ทำการลาดตระเวนเส้นทางระหว่าง จุดเฝ้าตรวจ ช่องทางม้งแปดหลัง — ฐานฯ ม้งเก้าหลัง ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ได้จับกุมผู้ต้องหา 3 คน ตรวจยึดเฮโรอีน น้ำหนักประมาณ 0.2 กรัม วิทยุ ICOM จำนวน 1 เครื่อง และเงินสด จำนวน 3,656,000 บาท

9 กุมภาพันธ์ 2553 ชุดปฏิบัติการหมวดลาดตระเวนเฉพาะกิจเมือง 2 จัดกำลังพล ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรแม่สาย จังหวัดเชียงราย ชุดสุนัขทหารตรวจค้นยาเสพติด กองกำลังผาเมือง (อาสารักษาดินแดน 1) และอาสาสมัครอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจ/จุดสกัดกั้นบ้านถ้ำปลา ตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้ทำการ จับกุมผู้ต้องหาจำนวน 1 คน (ชาย) พร้อมของกลางไอซ์จำนวน 1 กิโลกรัม ซุกซ่อนโดยการห่อหุ้มด้วยพลาสติกสีน้ำตาลพันรอบอยู่บริเวณโคนขาทั้งสองข้างๆ ละ 0.5 กิโลกรัม ขณะนั่งมาขึ้นรถโดยสารประจำทาง

23 กุมภาพันธ์ 2553 ชุดปฏิบัติการกองร้อยทหารพรานจู่โจม 948 ร่วมกับชุดปฏิบัติการสกัดกั้น ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือที่ 52 และ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจแม่จัน ประจำ จุดตรวจ/จุดสกัดกั้นถาวรบ้านกิวสะโต ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ได้จับกุมผู้ต้องหา จำนวน 3 คน ตรวจยึดยาบ้า จำนวน 60,000 เม็ด ซุกซ่อนอยู่ในกระเป๋าเสื้อผ้ายัก ให้การรับสารภาพว่ารับยาบ้ามาจากชายแดน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

28 มีนาคม 2553 ชุดปฏิบัติการ กองร้อยทหารพราน 3106 ทำการซ้อมโจมตี บริเวณบ้านห้วยหยวกป่าไซ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ได้ปะทะกับกลุ่มขบวนการล่าเหยียดยาเสพติด จำนวน 3 คน นานประมาณ 10 นาที ฝ่ายเราปลอดภัย ฝ่ายตรงข้ามเสียชีวิต 3 ศพ ตรวจยึด ยาบ้า จำนวน 100,000 เม็ด, อาวุธปืน จำนวน 2 กระบอก ลูกกระเบิด ขว้าง จำนวน 1 ลูก

3 มีนาคม 2553 ชุดปฏิบัติการ กองร้อยทหารพรานจู่โจม 949 เฉพาะกิจ ทหารพราน 31 ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย และ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอำเภอเวียงแก่นฯ ปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจ/จุดสกัดกั้น บ้านห้วยเอียน หมู่ 6 ตำบลห้วยยาง อำเภอเวียงแก่นฯ ได้จับกุมผู้ต้องหา จำนวน 4 คน (ชาย 3 คน, หญิง 1 คน) พร้อม ของกลางยาบ้า จำนวน 16,000 เม็ด และ รถกระบะ จำนวน 1 คัน

30 มีนาคม 2553 ชุดปฏิบัติการ
กองร้อยทหารพราน 3105 ร่วมกับเจ้าหน้าที่
ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเชียงใหม่ ทำการ
ปิดล้อมตรวจค้นบุคคลเป้าหมาย ยาเสพติด
บริเวณ บ้านพนาสวรรค์ หมู่ 9 ตำบล
ริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
ตามหมายศาล จำนวน 1 เป้าหมาย ผล
การตรวจค้น พบยาบ้าจำนวน 8,000 เม็ด
และเงินสด จำนวน 160,000 บาท และ
ทำการขยายผลการจับกุม สามารถจับกุม
ผู้ต้องหาได้เพิ่มเติม จำนวน 1 คน พร้อม
ยาบ้า 1,000 เม็ด รวมยาบ้าทั้งสิ้น จำนวน
9,000 เม็ด

การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยการตั้งจุดตรวจสกัด

กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา

1. สถานการณ์

แนวโน้มสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด ในภาพรวมยังคงมีแนวโน้ม ที่รุนแรงขึ้นโดยมีผลการจับกุมเป็นตัวบ่งชี้ ซึ่งจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดหนึ่ง ที่มีการลักลอบลำเลียงยาเสพติดผ่าน พื้นที่ ขบวนการค้ายาเสพติด มีรูปแบบ วิธีการลำเลียง การซุกซ่อนที่สลับซับซ้อน และหลากหลายยากต่อการตรวจค้น จับกุม เส้นทางคมนาคมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเส้นทางรองที่สามารถเชื่อมต่อไปยังทางหลักอื่นๆ ได้ ทำให้ยากต่อการจับกุม

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ไม่ปรากฏข่าวสาร แหล่งผลิตยาเสพติดประเภทหัวเชื้อ หรือ แหล่งอัดเม็ด แต่พบการลักลอบปลูกกัญชา และพืช กระต่อม ในบางพื้นที่ ส่วนใหญ่ เป็นการปลูกสำหรับใช้เสพในพื้นที่เท่านั้น การลักลอบนำเข้ายาเสพติด เพื่อการค้าและการแพร่ระบาด ส่วนใหญ่เป็นยาบ้า รองลงมาเป็นกัญชาแห้งโดยลักลอบมาจากประเทศเพื่อนบ้าน ในห้วงที่ผ่านมา มีการลักลอบนำเข้ายาบ้าและกัญชาแห้ง ปริมาณมาก ผ่านพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำนวนหลายครั้ง

สถานการณ์การลำเลียง จากข้อมูล การข่าวยังคงมีการลักลอบนำเข้ายาบ้า จากประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง โดย ลักลอบลำเลียงยาบ้า จากแนวชายแดน เข้าสู่พื้นที่ตอนในลักษณะกองทัพนมด ชุกซ่อน มาตามร่างกาย กระเป๋าเดินทาง ชุดชั้นใน สั่นรองเท้า ฯลฯ แล้วนั่งรถยนต์ โดยสารจากจังหวัดชายแดน เพื่อนำ ยาเสพติดไปส่งให้นักค้าที่กรุงเทพฯ และ ปริมาณ

2. แนวความคิดในการปฏิบัติ

ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา และหน่วยในสังกัด ดำเนินการสกัดกั้น การลักลอบนำเข้ายาเสพติด ควบคุม ตรวจสอบเส้นทางลำเลียง ตามเส้นทาง คมนาคมที่สำคัญ เสริมสร้างความเข้มแข็ง หมู่บ้าน ชุมชน ในพื้นที่บริเวณตอนใน ตลอดจนควบคุมตัวยา ผู้ค้ายาเสพติดให้ ลดปริมาณลงเพื่อเป็นการเอาชนะปัญหา ยาเสพติดให้ได้อย่างยั่งยืน สัมฤทธิ์ผล เป็นรูปธรรม

การดำเนินการ ตั้งจุดตรวจยาเสพติด แบบบูรณาการ มีเป้าหมายเพื่อสกัดกั้น การลักลอบลำเลียงยาเสพติด จากแนว ชายแดนเข้ามายังพื้นที่ตอนใน และจาก แหล่งพักยาในพื้นที่ภายในประเทศ

ย้อนกลับเข้ามา พื้นที่รับผิดชอบของตำรวจ ภูธรจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธีการ จัดตั้งจุดตรวจยาเสพติด บนถนนสายหลัก จำนวน 20 แห่ง ที่พิจารณาแล้วว่าจะเป็น เส้นทางลำเลียงยาเสพติด โดยเน้นการ บูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างเป็นระบบ จุดตรวจหลัก จำนวน 3 จุดตรวจ ได้แก่ ปากช่อง วังน้ำเขียว สีคิ้ว จุดตรวจรอง 17 จุดตรวจ ได้แก่ บัวใหญ่ ปักธงชัย สูงเนิน ประทาย โนนสูง แก้งสนามนาง พระทองคำ ห้วยแถลง สีดา เสิงสาง หนองบุญมาก บัวลาย ด้านขุนทด โปธิ์กลาง จอหอ หนองสาหร่าย หินดาด ส่วนสถานีตำรวจนอกเหนือจาก ที่กล่าวอีก 34 แห่ง ตั้งเป็นจุดตรวจเสริม ในถนนที่เป็นเส้นทางสายสำคัญ รูปแบบ การตั้งจุดตรวจมีลักษณะเป็นโครงข่าย ใยแมงมุมครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ตลอด 24 ชั่วโมง

3. แนวทางการปฏิบัติ

3.1 ฝ่ายอำนวยการ

1) ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อ เอาชนะยาเสพติดและผู้มีอิทธิพลตำรวจ ภูธรจังหวัด (ศตส.ภ.จว.) ทำหน้าที่ เป็นศูนย์ปฏิบัติการเพื่ออำนวยการบังคับ

บัญชา สั่งการควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติของสถานีดำรวจภูธรที่เป็นที่ตั้งจุดตรวจและทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานเชิงบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมภารกิจในการตั้งจุดตรวจยาเสพติด

2) จัดทำโครงการ หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติของหน่วยในสังกัด โดยเฉพาะการให้ความรู้ทางด้านเทคนิค วิธีการ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ

3.2 สถานีดำรวจภูธรที่เป็นที่ตั้งจุดตรวจยาเสพติด

1) สถานีดำรวจที่เป็นที่ตั้งจุดตรวจยาเสพติด ดำเนินการจัดกำลังพลเข้าปฏิบัติการ ณ จุดตรวจยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบ

2) ให้มีการระดมกำลัง เพื่อตั้งจุดตรวจค้นรถยนต์เป้าหมายตามห้วงเวลาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลฐานข่าวของยาเสพติด โดยเฉพาะรถยนต์โดยสารประจำทางที่มีต้นทางอยู่ในพื้นที่ตามแนวชายแดน

3) ให้ดำเนินการตั้งจุดตรวจตามเส้นทางคมนาคมในพื้นที่รับผิดชอบ ให้มีลักษณะสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ และ

ต่อเนื่องกันในพื้นที่ตลอด 24 ชั่วโมง

4) ดำเนินการด้านการข่าวทุกวิธีเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลรถยนต์ต้องสงสัย เพื่อดำเนินการตรวจค้นจับกุม

5) ประสานขอรับการสนับสนุนการปฏิบัติจาก ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด และผู้มีอิทธิพลตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา (ศตส.ภ.จว.) เพื่อให้บังเกิดการปฏิบัติอย่างเป็นระบบภายใต้การบริหารจัดการจังหวัดแบบบูรณาการ

4. ผลการปฏิบัติ

จากการดำเนินการปราบปรามยาเสพติด ของตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา ในปีงบประมาณ 2552 ที่ผ่านมา (1 ต.ค.2551 — 30 ก.ย. 2552) สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดได้ทั้งสิ้น 5,348 ราย ผู้ต้องหา 5,608 คน เป็นการจับกุมผู้เสพ 3,792 ราย จับกุมผู้ค้าทั้งรายย่อยและรายสำคัญ 1,566 ราย สามารถตรวจยึดทรัพย์สินได้หลายรายการ รวมมูลค่าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ประมาณ 15,773,260.- บาท ซึ่งผลการจับกุมดังกล่าว เป็นผลการปฏิบัติ

ที่ได้จากการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดของ
สถานีตำรวจภูธรในสังกัดตำรวจภูธร
จังหวัดนครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 72
ชนิดของยาเสพติดที่ตรวจยึดได้มากที่สุด
ได้แก่ ยาบ้า รองลงมาเป็นกัญชาแห้ง

ผลการปราบปรามความผิดเกี่ยว
กับยาเสพติด ของตำรวจภูธรจังหวัด
นครราชสีมา ห้วงตั้งแต่เดือนตุลาคม 2552
ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2553 สามารถจับกุม
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด
ได้ทั้งสิ้น 2,500 ราย ผู้ต้องหา 2,582 คน
เป็นการจับกุมผู้เสพ 1,963 ราย จับกุม
ผู้ค้าทั้งรายย่อยและรายสำคัญ 537 ราย
สามารถตรวจยึดทรัพย์สินได้หลาย
รายการ รวมมูลค่าทรัพย์สินที่ยึดหรือ

อายัดไว้ประมาณ 3,264,520 บาท ของกลาง
ส่วนใหญ่เป็นยาบ้ารวมจำนวน 11,578 เม็ด
และกัญชาแห้งน้ำหนัก 555 กิโลกรัม ซึ่ง
ผลการจับกุมดังกล่าวเป็นผลการปฏิบัติ
ที่ได้จากการตั้งจุดตรวจจุดสกัดของ
สถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด
นครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 78

ผลการจับกุมเครือข่าย นักค้า
ยาเสพติดรายสำคัญ จากการตั้งจุดตรวจ
ยาเสพติด ของสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจ
ภูธรจังหวัดนครราชสีมา ตั้งแต่เดือน
ตุลาคม 2552 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2553
จำนวน 3 ราย ดังนี้ :

1. วันที่ 9 ตุลาคม 2552 สถานี
ตำรวจภูธรกลางดง จับกุมผู้ต้องหาจำนวน

2 คน พร้อมของกลาง กัญชาแห้งอัดแท่ง น้ำหนัก 102 กิโลกรัม บรรจุอยู่ในถุงปุ๋ย จำนวน 3 ถุง วางไว้บริเวณห้องโดยสาร ของรถยนต์กระบะ ในข้อหาร่วมกันมี ยาเสพติดให้โทษประเภท 5 (กัญชา) ไว้ใน ความครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิด กฎหมาย ผู้ต้องหาได้รับสารภาพว่ารับยาบ้า มาจากจังหวัดหนองคาย เพื่อนำไปส่งที่ กรุงเทพมหานคร สถานที่เกิดเหตุ จุดตรวจ จยาเสพติด บริเวณถนนมิตรภาพ ระหว่าง กม. ที่ 44 - 45 หมู่ที่ 1 ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

2. วันที่ 31 ตุลาคม 2552 สถานี ตำรวจภูธรสีคิ้ว จับกุมผู้ต้องหา จำนวน 2 คน พร้อมของกลาง กัญชาแห้งอัดแท่ง น้ำหนัก 99 กิโลกรัม ซุกซ่อนในกระเป๋าสีดำวางไว้บริเวณห้องโดยสารของรถยนต์

กระบะ ในข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษ ประเภท 5 (กัญชา) ไว้ในความครอบครอง เพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ผู้ต้องหา ได้รับสารภาพว่า รับยาบ้ามาจากชายชาวลาวที่ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครพนม เพื่อนำ ไปส่งที่ จังหวัดกระบี่ สถานที่เกิดเหตุ จุดตรวจจยาเสพติดบริเวณปั้มน้ำมันโมบิล रिมนนมิตรภาพ หมู่ที่ 6 ตำบลมิตรภาพ อำเภอ สีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

3. วันที่ 7 มกราคม 2553 จับกุม ผู้ต้องหา จำนวน 1 คน พร้อมของกลาง กัญชาแห้งอัดแท่ง น้ำหนักรวม 354 กิโลกรัม (กัญชาแห้งอัดแท่งจำนวน 101 แท่ง น้ำหนัก 101 กิโลกรัม ห่อหุ้มด้วย ถุงพลาสติกสีดำบรรจุในถุงปุ๋ยจำนวน 3 ถุง ซุกซ่อนอยู่เบาะหลังของรถยนต์เก๋ง คลุมทับ ด้วยผ้าห่ม กัญชาแห้งอัดแท่งจำนวน 253 แท่ง

จังหวัดนครราชสีมา) ในข้อหา
ร่วมกับพวกที่หลบหนียาเสพติด
ให้โทษประเภท 5 (กัญชา)
ไว้ในความครอบครองเพื่อ
จำหน่ายโดยผิดกฎหมาย
ผู้ต้องหาได้รับสารภาพว่า
รับยาบ้ามาจาก อำเภอไชยพิสัย

น้ำหนัก 253 กิโลกรัม บรรจุอยู่ในถุง
พลาสติกสีดำขนาดใหญ่จำนวน 7 ถุง
วางทิ้งไว้บริเวณริมถนนสายสี่คิ้ว -
ด่านขุนทด บ้านทับม้า ตำบลสี่คิ้ว อำเภอสี่คิ้ว

จังหวัดหนองคาย เพื่อนำไปส่งที่กรุงเทพฯ
สถานที่เกิดเหตุ จุดตรวจยาเสพติด
บริเวณปั้มน้ำมันโมบิล ริมถนนมิตรภาพ
หมู่ 6 ตำบลมิตรภาพ อำเภอสี่คิ้ว
จังหวัดนครราชสีมา

วิทยาลัยลูกผู้ชาย (Spirit College) จังหวัดราชบุรี

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดราชบุรี

การนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในระบบ
สมัครใจ เข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟู
สมรรถภาพปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างมี

คุณภาพริเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2550 โดย
ดร.วงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์ ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงมหาดไทยในขณะดำรงตำแหน่ง
ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี และผู้อำนวยการ
ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
จังหวัดราชบุรี โดยความร่วมมือของหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการภายใต้ข้อจำกัด
ด้านงบประมาณและสถานที่รองรับใน
การบำบัด รวมทั้งวางระบบการติดตาม
ดูแลช่วยเหลือผู้เสพ/ติดยาเสพติดอย่าง
ครบวงจร เพื่อลดปัญหาการกลับไปเสพซ้ำ
และมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ของผู้ผ่านการบำบัด โดยได้รับการสานต่อจาก ดร.สุเมธ ชัยเลิศวณิชกุล อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีจนถึงปัจจุบันภายใต้การนำของ นายสุเทพ โกมลภมร ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ซึ่งให้ความสำคัญและเน้นหนักในการแก้ไขปัญหาเสพติดเริ่มตั้งแต่มาตรการปราบปรามอย่างเข้มข้นในทุกพื้นที่การเฝ้าระวังที่จริงจังต่อเนื่อง สอดคล้องยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาลภายใต้แนวคิด “ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน” และปฏิบัติการ “CLEAN & SEAL”

วิทยาลัยลูกผู้ชาย.....นับเป็นจุดเริ่มต้นการ บูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยได้รับความร่วมมือและการสนับสนุน

จากกองพลพัฒนาที่ 1 ให้ใช้สถานที่เป็น ศูนย์ฝึกอบรบฯ และสนับสนุนทีมวิทยากรที่ผ่านกระบวนการฝึกอบรบฯ ร่วมดำเนินงาน

ปัจจุบันวิทยาลัยลูกผู้ชาย..... ภายใต้การนำของ นายสุเทพ โกมลภมร ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

ได้กำหนดให้วิทยาลัยลูกผู้ชายเป็นส่วนหนึ่งใน “ใครติดยากมีขึ้น” ซึ่งเป็นมาตรการณรงค์ป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่ม ผู้เสพ/ติดยาเสพติดของโครงการ TO BE NUMBER ONE ด้วย

นอกจากนี้ ได้ริเริ่มให้มีกระบวนการเชิงจิตวิทยาสรางศรัทธาและความเชื่อ เพื่อป้องกันการกลับไปมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่นการปฎิญาณตน และ ดื่มน้ำสาบาน และการใช้ศาสนำบัด... เปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ารับการอุปสมบท

โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ หลังสิ้นสุดกระบวนการบำบัดซึ่งในปี 2553 มีผู้สมัครใจเข้าร่วมอุปสมบทถวายเป็นพระราชากุศล จำนวน 17 ราย เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2553 ณ วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

วิทยาลัยลูกผู้ขายให้โอกาสทุกคนได้แสดงสปิริต เปิดกว้างสำหรับผู้ที่ยังมั่นต้องการเริ่มต้นชีวิต ห่างไกลจากยาเสพติด ทั้งชายและหญิง รวมทั้งผู้ที่ต้องการโอกาสสำหรับการปรับปรุงแก้ไขตนเอง เป็นวิทยาลัยที่สอนให้เรียนรู้ชีวิต ไม่มีปริญญาบัตรมอบให้ แต่สิ่งที่ทุกท่านได้รับ

คือการมีชีวิตอย่างมีคุณค่า...หลักสูตร
บูรณาการในระยะแรกใช้เวลา 45 วัน และ
ได้มีการประชุมปรับเปลี่ยน เป็นระยะเวลา
30 วัน จนถึงปัจจุบันหลายคนอาจจะสงสัย
ว่าหลักสูตรบูรณาการที่ใช้ได้มาอย่างไร
จริงๆ แล้วเป็นการพัฒนาหลักสูตร ที่ใช้
ในสถานพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข
ค่ายวิวัฒน์พลเมือง สถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานคุม
ประพฤติ รวมทั้งครอบครัวและชุมชน
นำมาประยุกต์ปรับและคัดเลือก
ในหัวข้อที่พิจารณาว่าเหมาะสม ครอบคลุม
ครบถ้วนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ รวมทั้ง

การใช้วิชาทหารเข้ามาสอดแทรกในการ
บำบัดรักษา เพื่อปลูกฝังให้เป็นผู้ที่มี
ระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา เสียสละ
ปรับปรุงเสริมสร้างบุคลิกภาพให้กับ
ตนเอง การปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติและ
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย
การส่งเสริมด้านวิชาชีพ พัฒนาและส่งเสริม

ทักษะในการดำเนินชีวิต รวมทั้งกิจกรรม
วันพบนญาติ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของครอบครัวในการดูแลช่วยเหลือผู้ผ่าน
การบำบัดฟื้นฟูด้วย

การดำเนินงานที่ผ่านมา วิทยาลัย
ลูกผู้ชายให้การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ผ่านไปแล้ว จำนวน
8 รุ่น รวม 619 ราย จากการติดตามกว่า
ร้อยละ 90 ไม่กลับไปเสพซ้ำ ส่วนหนึ่ง
ยังอยู่ในระหว่างติดตาม...ผู้ต้องการ
ความช่วยเหลือได้รับการดูแลครบทุกราย

ระบบการดูแลช่วยเหลือเพื่อ
ป้องกันปัญหาการกลับไปมีพฤติกรรม
เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จากการว่างงาน

ขาดอาชีพและรายได้ ในหลักสูตรได้มี
การเตรียมความพร้อม สำหรับการช่วยเหลือ
มีการจัดฝึกอบรมอาชีพเสริม ตามความถนัด
สนใจ เน้นต้นทุนต่ำ ทำได้จริงเป็นที่
ต้องการ โดยได้รับความร่วมมือจาก
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน วิทยาลัย
สารพัดช่าง พัฒนาชุมชน ฯลฯ รวมทั้ง
การช่วยเหลือ เรืองอาชีพจากความร่วมมือ
ของแรงงานจังหวัด สวัสดิการและ
คุ้มครองแรงงาน สภาอุตสาหกรรม และ
หอการค้าจังหวัด ประสานเข้าทำงาน
ในสถานประกอบการ/ห้างร้านต่างๆ และ
ประกอบอาชีพส่วนตัวตามความถนัด

การมีส่วนร่วมของครอบครัว เป็นอีกกระบวนการหนึ่งซึ่งให้ผู้ปกครอง/ญาติเข้ามามีส่วนร่วมในระหว่างกระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อได้มีโอกาสพบกับครูฝึก/วิทยากรได้เรียนรู้

การดูแลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดหลังผ่านการบำบัดกลับสู่ครอบครัวและชุมชน รวมทั้งได้ร่วมทำกิจกรรมกับผู้เข้ารับการบำบัด สร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ท้องถิ่นมีส่วนร่วม...องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการติดตามหลังผ่านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยมีการนำระบบอาสาสมัครซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือกจากพื้นที่ ซึ่งผู้เข้าบำบัดอาศัยอยู่มาเป็นพี่เลี้ยงคอยดูแลช่วยเหลือ และติดตาม สอดส่องพฤติกรรมเมื่อกลับสู่ชุมชนอีกทางหนึ่ง เพิ่มเติมจากการติดตามในระบบปกติโดยจะจัดวัน “อาสาสมัครพบน้อง” ขึ้นเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสร้างความคุ้นเคย และเริ่มระบบติดตามหลังผ่านจากวิทยาลัยลูกผู้ชายแล้ว 1 เดือน โดยติดตามและรายงานผลระยะเวลา 1 ปี รวม 4 ครั้ง ส่งผลให้การเฝ้าระวังในพื้นที่เข้มแข็งขึ้น

เสียงสะท้อนของนิกกี้ (นามสมมติ)...
จากสวิสเซอร์แลนด์...

“ครอบครัวผมอยู่ต่างประเทศ
แม้ผมรู้เรื่องวิทยาลัยลูกผู้ชายจาก
อินเทอร์เน็ต ก็มาคุยกับผมเพราะอยาก
ให้ผมเลิกใช้ยาเสพติด ผมอยากรู้ว่าที่นี่
จะมีวิธีการทำให้เลิกได้อย่างไร ผมจึง
เข้ามารับการบำบัด ณ ที่แห่งนี้.....
ทำให้ผมรู้ว่าคนเราเลือกเกิดไม่ได้
แต่เลือกทางเดินได้ว่าจะไปทางเส้นไหน
ครูทุกคนพร้อมที่จะช่วยให้พวกเราผ่าน
ประตูเข้าไปสู่ทางสายใหม่เพื่ออนาคตที่ดี
ของพวกเรา แต่กฎแฉที่จะไขประตู
ต้องหาเอาจากหัวใจของเราเอง...จำได้ว่า
เมื่อเป็นเด็กผมได้ของเล่น ความอยากรู้ ก็
แกะออกดูจนของเล่นพังเสียหาย ต้องใช้
ความพยายามกว่าจะซ่อมให้เล่นได้
เหมือนเดิม...การใช้ยาเสพติดก็เช่นกัน
เสพแล้วก็สามารถเลิกได้แต่ต้องใช้ความ
พยายามและความตั้งใจของเราเอง....
ขอให้คำแนะนำของครูทุกคนใช้ใน
ชีวิตประจำวัน...ผมขอบคุณวิทยาลัยลูก
ผู้ชายแห่งนี้ครับ” คำพูดของหนุ่มไทย

จากสวิสเซอร์แลนด์...เสียงสะท้อนยืนยัน
การดำเนินงานที่จริงจัง....ต่อเนื่องของ
วิทยาลัยลูกผู้ชาย

สิ่งที่วิทยาลัยลูกผู้ชายแตกต่าง
จากการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพรูปแบบอื่นๆ
คือ การให้ครอบครัวเข้ามารับรู้ ช่วยเหลือ
และรับผิดชอบในการดูแลผู้เสพ/ติด
ยาเสพติด และการให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการ
สนับสนุนระบบการบำบัดรักษา และ
การติดตามดูแลช่วยเหลือโดยอาสา
สมัครขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
รวมทั้งการให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง
บนพื้นฐานการปลูกฝังความรับผิดชอบ
และความภาคภูมิใจในตนเอง.....
การให้โอกาสแก่ผู้ผ่านการบำบัดเป็น
กระบวนการสำคัญที่จะสร้างความมั่นใจ
ในการคืนสู่สังคมอย่างมีคุณค่า คนในพื้นที่
ย่อมมีข้อมูล ใกล้ชิดและได้รับความเชื่อมั่น
ไว้วางใจสูงกว่าซึ่งจะช่วยสนับสนุน มิติใหม่
ของการแก้ไขปัญหายาเสพติด
อย่างมีคุณภาพที่น่าสนใจ....

๖๖ แนวคิด *Political Modeling* กับ โครงสร้างระบอบการปกครอง ในรูปแบบสมการ¹

ดร.อรรถกฤต ปัจฉินันท์²

แนวคิดระบอบการปกครองแบบ
Westminster และ Consensus มีความ

สำคัญอย่างมากในการศึกษาคำว่า
“การปกครองโดยรูปแบบประชาธิปไตย”
เนื่องมาจากรูปแบบการปกครองสามารถ
บ่งชี้ถึงความสัมพันธ์กับปัจจัย คือ “ความ
ร่วมมือระหว่างประเทศ” หรือ ความสำเร็จ
ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศร่วม
กัน (Free trade is Public good) ของ
กลุ่มประเทศพัฒนา Mansfield D. E.; Milner
V. H. (1997) ได้อธิบายความสำเร็จของ

¹ คัดลอก ดัดแปลง และอ้างอิงจาก รัฐศาสตร์สาร 30 ปี (เล่มที่ 3) ในหัวข้อการเปลี่ยนแปลง ของระบอบ
ประชาธิปไตยกับความร่วมมือระหว่างประเทศ : กรณีการศึกษาของ ASEAN - FTA Political Modeling

² ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริหาร และอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สหภาพยุโรป (European Union) ในการดำเนินนโยบายการค้าร่วมกัน แต่ปัจจัยที่สำคัญภายใต้ความสำเร็จ คือ การมีระบอบประชาธิปไตยที่อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน และระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจมีความใกล้เคียงกัน เช่น การใช้นโยบายค่าเงินเดียวกันในการสนับสนุนแนวทางการใช้นโยบายทางการเงินและการคลังไปในทิศทางเดียวกัน แต่ในทางกลับกัน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเงินของอาเซียนในระดับภูมิภาค (ASEAN Free Trade Area — AFTA) ปัจจุบันประกอบไปด้วย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า กัมพูชา และประเทศไทย ภายใต้ความแตกต่างกันในระบบการปกครอง และระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นอุปสรรคในการดำเนินนโยบายต่างประเทศร่วมกันโดยความแตกต่างที่เกิดขึ้น คือ ประเทศดังกล่าวมีการใช้ระบอบประชาธิปไตยไม่เต็มใบ ระบอบคอมมิวนิสต์ หรือระบอบการปกครองแบบอัตตาธิปไตยในการปกครองประเทศ แต่มีจุดประสงค์ในการสร้างนโยบายทางเศรษฐกิจร่วมกันในระยะยาว คือการส่งเสริมความร่วมมือ

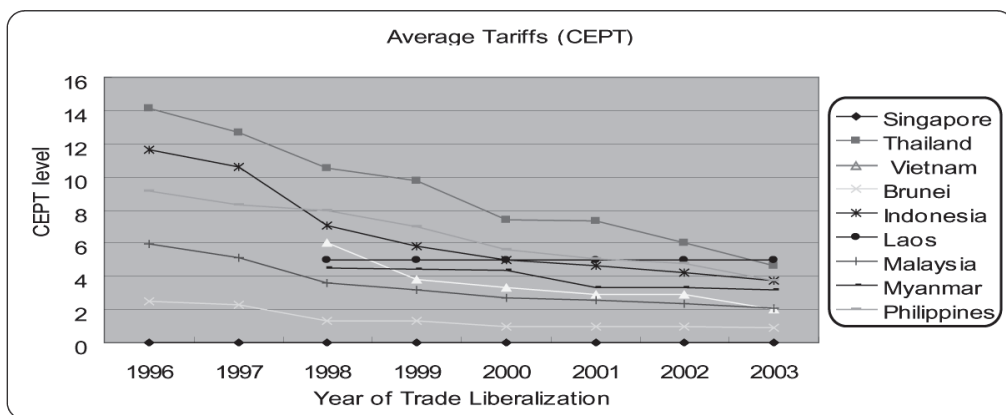
ทางเศรษฐกิจและการเงินที่พยายามใช้นโยบายภายในประเทศและต่างประเทศในการผลักดันเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตโดยเน้นการทำงานนโยบายการเปิดการค้าเสรี ทางด้านการค้า และการลงทุน เป็นต้น ด้วยการใช้นโยบายในประเทศในการผลักดันการลดภาษีต่างๆ โดยมีเงื่อนไขในข้อตกลงการลดค่าเฉลี่ยของระดับภาษี หรือ Common Effective Preferential Tariff (รูปภาพที่ 1) ให้อยู่ในระดับภาษีอยู่ที่ 0 % ภายในปี 2015 แต่ถ้าวินิจฉัยจากประเด็นในปัจจุบันที่มีความแตกต่างโดยเปรียบเทียบกับปัจจัยของสหภาพยุโรปแล้ว จะเห็นได้ว่าการพัฒนาของกลุ่มการค้าสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่อยู่ในสถานะที่ไม่แน่นอนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสถานะด้านการปกครองที่อ่อนแอที่เกิดจากปัจจัยภายใน (Endogenous Variables หรือ Informal Institutions) เช่น ด้านวัฒนธรรมทางการเมือง เชื้อชาติ และศาสนา โดยกรอบปัจจัยภายในนำมาสู่ปัญหาทางสังคม และอุปสรรคในการยกระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ตัวอย่างที่เห็นเด่นชัดในประเทศไทยคือ สถานะการเมืองที่ไม่มั่นคง (Political

Instability) จากปัจจัยของระบบการปกครองภายใต้รัฐธรรมนูญที่ล้มเหลว ปี 2550 และการดำเนินนโยบายที่เอื้อผลประโยชน์ต่างๆ ผ่านระบบอุปถัมภ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในสังคมไทย

สมการที่ (1) สามารถตีความได้ว่า ถ้าระบบประชาธิปไตย (X_1) ในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีแนวโน้มที่สูงขึ้น จะส่งผลกระทบต่อความร่วมมือระหว่างประเทศ (Y) หรือไม่

รูปภาพที่ 1: ค่าเฉลี่ยของระดับภาษีในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แหล่งที่มา: ASEAN Secretariat

การวิเคราะห์บทบาทความสัมพันธ์ของระบอบการปกครองและความร่วมมือระหว่างประเทศในการทำความเข้าใจความสำเร็จและความล้มเหลวของการใช้นโยบายร่วมกันจำเป็นต้องเกริ่นการวิเคราะห์เชิงปริมาณในรูปแบบของสมการถดถอย คือการอธิบายจากโครงสร้างของตัวแปรต่างๆ ในกรอบความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น เช่น $Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n + E \dots \dots (1)$ จากความสัมพันธ์ของสมการถดถอยใน

โดยค่า β แสดงถึงค่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น โดยมีช่วงอยู่ที่ $(0, 1)$ และค่า E คือค่าความผิดพลาดที่เกิดจากการละเมิดการใช้ค่า (X_1) ในการอธิบายความสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น แต่ก่อนจะเข้าใจกระบวนการคิดจำเป็นต้องจำแนกชนิดในการวิเคราะห์สมการถดถอยโดยแบ่งประเภทดังต่อไปนี้

1) Time Series Model เป็นการวิเคราะห์จากระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลงของระบอบการปกครองโดย

เน้นใช้จำนวนแค่หนึ่งประเทศ

2) Cross National Section เป็นการวิเคราะห์จากการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองจำนวนหลายประเทศ โดยเน้นการวิเคราะห์จำนวนหนึ่งปี

3) Panel Data เป็นการวิเคราะห์จากระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองและจำนวนหลายประเทศ

การวิเคราะห์ระบบการปกครองภายใต้สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อความร่วมมือระหว่างประเทศจำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์แบบ Panel Data เนื่องจากจำนวนประเทศถึง 10 ประเทศ และการวิเคราะห์จำนวนปีหลังจากการรวมกลุ่มการค้าจนถึงปัจจุบัน ความเป็นไปได้จากการวิเคราะห์จำเป็นต้องนำข้อมูลแนวโน้มระบบการปกครองมาศึกษาก่อนจากการเปลี่ยนแปลงของระบบการปกครองในกลุ่มอาเซียน จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของระบบการปกครองไม่คงที่และมีแนวโน้มที่ต่างกัน ในทางลบ เช่น จำนวนประเทศที่มีระบบการปกครองที่ต่างกันจากประเทศต่างๆ ในกลุ่ม โดยเฉพาะประเทศ กัมพูชา ลาว

พม่า และเวียดนามที่มีโครงสร้างการแข่งขันทางการเมืองและนโยบาย ภายใต้โครงสร้างของนิติธรรมที่อ่อนแอ เป็นต้น แต่ก่อนที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ของระบบประชาธิปไตย (X) ในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และความร่วมมือระหว่างประเทศ (Y) จำเป็นต้องเข้าใจแนวคิดการใช้ Political Modeling อย่างมาก เช่น หลักการของทฤษฎี Mansfield, D. E., Milner, V. H., และ Rosendorff B. P. (2002) นำเครื่องมือทางรัฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของระบบประชาธิปไตยกับความร่วมมือระหว่างประเทศโดยคำนึงถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาของระบบการเปิดการค้าเสรี (Free-Trade Areas) มีกรอบเงื่อนไขของทฤษฎีเกม ดังต่อไปนี้

1. ขนาดของประเทศในการวิเคราะห์ต้องเป็นขนาดเล็กโดยดูจากปริมาณการนำเข้า และการส่งออก เนื่องจากถ้าเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่ การเกิด Domestic shocks อาจมีผลกับการผันแปรต่ออัตราการค้าในราคาสินค้าในตลาดโลก (Term of Trade) ซึ่งส่งผลทำให้ระดับราคาสินค้าในประเทศที่มี

ขนาดเล็กมีการเปลี่ยนแปลง

2. ประชากรในประเทศที่มีขนาดเล็กจะสามารถรู้ข่าวสารข้อมูล เช่น การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าต่างๆ ในประเทศเท่านั้น และไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจของรัฐบาลในการจัดตั้งระดับการเก็บภาษีนำเข้าในประเภทต่างๆ

3. การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าในประเทศ ส่งผลกับพฤติกรรมของพรรคการเมือง ในการกำหนดนโยบายการคลังและนโยบายต่างประเทศต่างๆ เป็นหลัก ดังนั้น ถ้าพฤติกรรมของพรรคการเมือง ดำเนินนโยบายที่นำไปสู่สภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย พฤติกรรมของพรรคการเมืองก็จะกำหนดนโยบายหลักที่นำไปสู่ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับต่างๆ เช่น ระดับพหุภาคีและทวิภาคี

4. พฤติกรรมของพรรคการเมืองในการเพิ่มและลดระดับความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นเงื่อนไข ซึ่งนำไปสู่ระดับความพอใจของประชากรในประเทศ และการได้รับโหวตจากการเลือกตั้งให้เป็นรัฐบาลอีกรอบ

ดังนั้นเงื่อนไขต่างๆ ที่ได้กล่าว

ไว้สี่ข้อมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อถึงความแตกต่างทางระบอบการปกครอง ในเบื้องต้น เช่น ระบอบประชาธิปไตย หรือการปกครองแบบอิตาลีโดยเงื่อนไขในแข่งขันทางด้านนโยบายต่างๆ ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ที่ส่งผลกระทบในรูปแบบของการกระจายรายได้รวมถึงการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยทั่วไป ทฤษฎีและกระบวนการตัดสินใจในรูปแบบของวิชาการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง ได้กล่าวไว้ว่าการเข้าใจพฤติกรรมแต่ละ Actor และการเชื่อมโยงพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ความเข้าใจของระบบที่เกิดขึ้น จำเป็นต้องศึกษาจากปัจจัยของพฤติกรรมจากพรรคการเมือง และผลพวงจากพฤติกรรมต่างๆ ในรูปแบบของความสัมพันธ์เชิงปริมาณ

1. รูปแบบในการบ่งชี้ถึงทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ

$$U^C = \sum_{t=0}^{\infty} \delta^t U^c(p_t, E_t) \dots \dots \dots (1)$$

MMR model เริ่มต้นด้วยการตั้งเงื่อนไขโดยการกำหนดโครงสร้างของประเทศกำลังพัฒนาซึ่งประกอบไปด้วย

1) การผลิตสินค้าจากแรงงานและเทคโนโลยี โดยปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกับปริมาณการผลิตที่เพิ่ม

ขึ้นจากต้นทุนการผลิตในหน่วยเดียวกัน (Constant-return to scale)

2) สิ้นค่านำเข้าหลักของประเทศ คือ สินค้าที่ผลิตโดยใช้ปัจจัยทางเทคโนโลยี ในอัตราที่สูง (Capital Intensive)

3) ประชากรส่วนใหญ่ในประเทศ ประกอบอาชีพในการผลิตสินค้าโดยใช้ ปัจจัยทางด้านแรงงาน (Labor Intensive)

4) การค้าระหว่างประเทศจะ หยุดต่อเมื่อรัฐบาลตั้งระดับภาษีนำเข้า สูงถึง $T=1$ หรืออัตราภาษีในระดับ 100%

โครงสร้างของประเทศในการบ่งชี้ ถึงสภาวะทางเศรษฐกิจของประชากร ส่วนใหญ่ในประเทศกำหนดไว้ว่า

1) การนำเข้าสินค้าที่ผลิตจาก เทคโนโลยีในระดับที่สูง โดยระดับภาษี ที่ปานกลางจนถึงสูง เป็นสิ่งที่ทำให้เกิด ความพอใจของประชากรส่วนใหญ่

2) ประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพในการผลิตสินค้าที่ผลิต จากแรงงาน ในระดับที่สูงโดยเฉพาะ สินค้าการเกษตร

ความสัมพันธ์จาก (1) และ (2) บ่งชี้ถึงความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจ จากความพึงพอใจของประชากรส่วน

ใหญ่ (U) กับระดับราคาสินค้า (P_p) และ รูปแบบเชิงการแข่งขันทางด้านทรัพยากร ที่มีจำกัดในประเทศ (E_p) เนื่องมาจาก (P_p) และ (E_p) เป็นตัวแปรที่สำคัญ ในการกำหนดความพึงพอใจของ ประชากรส่วนใหญ่ในประเทศ

2. รูปแบบสังคมของการคอร์รัปชัน

$$R = \sum_{i=0}^{\infty} \delta^i f(T_i, \omega_i, \Psi_i) \dots\dots\dots(2)$$

การเปลี่ยนแปลงการพัฒนาทาง ด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปดูได้จากสังคมของการคอร์รัปชันในเงื่อนไข ของพฤติกรรมพรรคการเมือง ในการแสวงหาประโยชน์จากการออกนโยบาย และโครงสร้างของกฎหมายที่อ่อนแอ เช่น 1) ประโยชน์ร่วมของพรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์กับการตัดสินใจ ในการจัดตั้งระดับการเก็บภาษีนำเข้า (T_p) ใน ประเภทต่างๆ ที่นำไปสู่สังคมของการ คอร์รัปชัน (R) และอาจเกี่ยวเนื่องความ สัมพันธ์แบบผันตรงกับการเปลี่ยนแปลง ของระดับภาษีนำเข้า 2) การมีนโยบายที่ ไม่มีเสถียรภาพ $\omega_i \in [0,1]$ เกิดจากการ เก็บภาษีอย่างไม่มีประสิทธิภาพทำให้ รัฐบาลตัดสินใจโดยการใช้นโยบายการคลัง ซึ่งนำไปสู่ภาวะเงินเฟ้อและอาจเป็น ขบวนการในการคอร์รัปชันแบบทางอ้อม

และ 3) ทุนพัฒนาสังคมที่ต่ำ $\psi_t \in [0,1]$ เกิดจากการนำเสนอแนะนโยบายทางการเมืองที่ทำให้เกิดความแตกต่าง ทางศาสนา วัฒนธรรม ซึ่งนำไปสู่ความแตกแยก ทางด้านความคิด ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ อาจนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากช่องว่าง ทางกฎหมายที่เอื้อให้การคอร์รัปชัน จากงบประมาณและภาษีโดยตรงและ ทางอ้อมในระดับที่สูง เช่น ระดับ $\omega_t = 1$ และ $\psi_t = 1$ ดังนั้นเงื่อนไขของความไม่มี เสถียรภาพทางการเมืองซึ่งเชื่อมโยงกับ การใช้นโยบายโดยคำนึงแค่กลุ่มผลประโยชน์ อาจเป็นชนวนเพิ่มการคอร์รัปชัน แบบถาวร

การเปลี่ยนแปลงของระดับราคา สินค้าจึงมีความสำคัญ และเป็นตัวกำหนด ความประพฤติของพรรคการเมือง ใน เงื่อนไขของความพอใจของประชากร ส่วนใหญ่ในประเทศภายใต้ ระบอบ ประชาธิปไตย และระบอบการปกครอง แบบอิตาลีปไตย เงื่อนไขของกรณีที่เรา นำมาพิจารณา คือ การที่ระดับราคา สินค้าโดยใช้อัตราภาษีที่สูงที่สุด คือ 100 เปอร์เซนต์ ($T=1$) ภายใต้ระบอบการ ปกครองแบบอิตาลีปไตย ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ ถึงการแข่งขันทางนโยบาย และพรรค

การเมืองที่ต่ำสุด แต่ในกรณีภายใต้ ระบอบประชาธิปไตย ระดับราคาสินค้า โดยใช้อัตราภาษีที่สามารถตั้งไว้สูงเกินไป อาจนำมาซึ่งความเป็นไปได้ (PR) ที่อาจกลับมาเป็นรัฐบาลในช่วง ($T+1$) น้อยกว่าระดับราคาสินค้าที่สามารถ ตั้งไว้ต่ำกว่า ในเงื่อนไขของกรณีของการ ไม่มีการซื้อเสียงในระบบ

2.1 ภายใต้ระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย ($\omega_t \leq 1$ และ $\psi_t \leq 1$)

$$\Pr(T_t, U_t, \omega_t, \psi_t) \equiv \frac{\partial \Pr}{\partial \psi_{t+1}}(1, \overline{U_{t+1}}, \overline{\omega_{t+1}}, \overline{\psi_{t+1}}) = 0 \dots (3)$$

$$\Pr(T_t, U_t, \omega_t, \psi_t) \equiv \frac{\partial \Pr}{\partial \psi_{t+1}}(T_{t+1} < 1, \overline{U_{t+1}}, \overline{\omega_{t+1}}, \overline{\psi_{t+1}}) > 0 \dots (4)$$

2.2 ภายใต้ ระบอบการปกครอง แบบ อิตาลีปไตย ($\omega_t = 1$ และ $\psi_t = 1$)

$$\Pr(T_t, U_t, \omega_t, \psi_t) \equiv \frac{\partial \Pr}{\partial \psi_{t+1}}(1, \overline{U_{t+1}}, \overline{\omega_{t+1}}, \overline{\psi_{t+1}}) > 0 \dots (5)$$

$$\Pr(T_t, U_t, \omega_t, \psi_t) \equiv \frac{\partial \Pr}{\partial \psi_{t+1}}(T_{t+1} < 1, \overline{U_{t+1}}, \overline{\omega_{t+1}}, \overline{\psi_{t+1}}) \geq 0 \dots (6)$$

กล่าวโดยสรุป ตัวแปรทางด้าน รัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์มีความ สำคัญในการศึกษาและวิจัยในรูปแบบ Political Modeling ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก และไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากการทำวิจัยในรูปแบบเชิงปริมาณเป็น

บริบทอย่างหนึ่งในการกำหนดความสัมพันธ์ต่างๆ ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงของการแข่งขันทางด้านนโยบายเศรษฐกิจทั้งมหภาค และจุลภาคและการแข่งขันทางพรรคการเมือง มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงความร่วมมือระหว่างประเทศโดยใช้เงื่อนไขของระบอบประชาธิปไตยเป็นตัวผลักดันทางอ้อม โดยเกมการเล่นระหว่างผู้เล่นต่างๆ คือ ประชากรส่วนใหญ่ในประเทศ และรัฐบาล โดยจากการใช้หลักการและเหตุผล (Rational Choice) ในการตัดสินใจต่างๆ ที่มีความสำคัญมากในการกำหนดนโยบายในการนำไปสู่ความร่วมมือ

ระหว่างประเทศ โดย La Porta, Rafael, Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1999) และ Verdier (1998) ได้อธิบายว่าการตัดสินใจต่างๆ โดยมีเงื่อนไขของระบอบประชาธิปไตยที่คล้ายกันจะนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนทางต้นทุนที่ต่ำ แต่มีเงื่อนไขว่าระดับของการพัฒนาทางเศรษฐกิจจำเป็นต้องมีคล้ายคลึงกัน ดังนั้นถ้าสังเกตบทบาทของกลุ่มอาเซียนอาจเป็นเรื่องที่ลำบาก ในการพัฒนาทางเศรษฐกิจเนื่องจากปัญหาของเงื่อนไขที่ได้กล่าวไป และการยกระดับ การค้าเสรีไปสู่ระดับกลุ่มการค้าแบบยุโรป อาจเป็นเรื่องที่อาจเป็นไปได้ ถ้ากลุ่มอาเซียน ไม่เปลี่ยน

โครงสร้างของระบบวัฒนธรรมทาง
การเมืองภายใต้ระบบอุปถัมภ์ซึ่งนำไปสู่
การคอร์รัปชัน

บรรณานุกรม

ASEAN Secretariat: Website

La Porta, Rafael, Lopez-de-Silanes,
F., Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1999).
The quality of government.
Journal of Law, Economics and
Organization, 15, 222-279.

Mansfield D. E.; Milner V. H. (1997)
Regional Agreements as Clubs:
The European Case. The Political

Economy of Regionalism, Columbia
University Press.

Mansfield D. E.; Milner V. H.; Rosendorff
B. P.

(Summer, 2002). Why democracies
cooperate more: electoral control
and international trade agreements.
International Organization,
56(3), 477-513.

Verdier, D. (1998, March). Democratic
convergence and free trade.
International Studies Quarterly,
42(1), 1-24.

มิติใหม่ชุมชนไทยไร้ถัง

ดร.ไพบุลย์ โพธิ์สุวรรณ¹

ผมว่าการแก้ไขปัญหaxyะโดยภาพรวมของประเทศไทย กำลังเดินหน้าเข้าหาความฟ่ายแพ้ หรือไม่ประสบผลสำเร็จที่สำคัญก็คือ ผู้คนส่วนใหญ่ที่มีหน้าที่บริหารจัดการขยะและผู้ที่จะต้องรับผลจากความฟ่ายแพ้ ผมต้องยืนยันและยืนยันให้เห็นว่า ผู้คนส่วนใหญ่เหล่านั้น ยังไม่เห็นว่าคุณภาพกำลังเดินหน้าสู่ความฟ่ายแพ้ที่จะนำมาซึ่งภัยอย่างมหันต์ ทำไมผมจึง “บังอาจ” สรุปว่าอย่างนั้น ลองนึกถึงบ้านและชุมชนของท่านดูสิครับ ประการแรก ท่านมีขยะจากบ้านของท่านไปทิ้งทุกวันไหมครับ ถ้ามีทุกวันเราเริ่มจะแพ้แล้วครับ ประการที่สอง

ถ้าขยะ ไม่มาเก็บขยะให้ท่านสัก 2 วัน ท่านจะเริ่มหงุดหงิดเพราะขยะเริ่มเหม็นโชยไหมครับ ถ้าใช่ เริ่มจะมั่นใจได้แล้วครับว่าแพ้แน่ ประการที่สาม บ้านท่านมีถังขยะ

¹ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ข้าราชการ กลุ่มงานพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ตั้งเรียงรายอยู่หรือไม่ และมีแนวโน้มจำนวนเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปีหรือไม่ ถ้าใช่ก็แน่นอนละครับ แพ้แล้ว ไม่แพ้ได้อย่างไร ก็เมื่อการแก้ไขปัญหามันต้องการลดขยะ แต่นี่บ้านของขยะ ผมหมายถึงถึงขยะนะครับ มาตั้งอยู่หน้าบ้านของท่านแล้วลองสำรวจดูซิครับ ว่าในซอยหมู่บ้านของท่าน ถ้าหากมีถังขยะตั้งทุกเสาไฟฟ้าและบริเวณรอบตู้โทรศัพท์แล้วละก็เสร็จเขาแล้วครับ ต่อด้วยประการที่สี่ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านเก็บค่าขยะครัวเรือนละ 20 บาทต่อเดือนแล้วต้นทุนจริงในการขนขยะไปทิ้งบ้านเพื่อน (เพราะไม่มีใครยอมให้เอาขยะทิ้งที่หน้าบ้านตนเอง) ประมาณ 100 บาท

ถ้าเป็นอย่างนี้แล้ว ไม่เพียงแต่แพ้ครับอาการที่เรียกว่า “เจ๊ง” ปรากฏเด่นชัด ประการที่ห้า หากตามรอยของท้องถิ่นท่านไปดูที่ทิ้งขยะ (ซึ่งบางคนก็เรียกโก่หรุว่าที่ฝังกลบขยะแต่ส่วนใหญ่แล้วไม่ได้ฝังหรอก เพราะมันคือ ภูเขาขยะ) ก็ฟังครับว่าแพ้ ถ้าเป็นฟุตบอลก็ “ฝัง” ครับ และประการที่หก ถ้าหากชุมชนของเราเรียกร้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่เก็บขยะมูลฝอยตั้งงบประมาณถึงขยะแพร์อยเปอร์เซ็นต์เพราะถ้ามีถึงขยะเพิ่มขึ้นขยะก็จะเพิ่ม และภูเขาขยะก็จะโตขึ้นเป็นเงาตามตัว พร้อมกับมลพิษ นี่แหละผมถึงบอกว่าเรากำลังเดินเข้าสู่ความพ่ายแพ้และกำลังเสี่ยงภัยอย่างมหันต์

เอาละครับลองมาดูข้อมูลก่อนนะครับว่าปัจจุบันสถานการณ์การแก้ปัญหาขยะของเราเป็นอย่างไร ท่านรู้หรือไม่ครับว่าทุกวันนี้คนของบ้านเราร่วมมือร่วมใจกันสร้างขยะวันละเท่าใด เมื่อปี 2550 ประเทศไทยมีขยะวันละ 40,332 ตัน เป็นข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษนะครับ² นี่นับเพียงจากถัง ไม่ได้นับประเภท ข้างนอกนอกถนนครับ ถ้าคิดเป็นกิโลกรัมก็วันละ 40,332,000 กิโลกรัม สีสับล้านกว่า

² สรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. 2550, <http://www.pcd.go.th>, เมื่อ 30 มีนาคม 2552

กิโลกรัมต่อวัน หากใส่รถยนต์ก็สี่หมื่น สามร้อยสามสิบสองคัน จอดต่อกันคันละ 5 เมตร ก็จะได้ระยะทาง 201.66 กิโลเมตร ยาวขนาดไหน ก็ลองนึกดูละกันนะครับ หากนำเอารถมาจอดเริ่มจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิต่อกันไปตามถนนพหลโยธินถึงสระบุรีแล้วเลี้ยวขวาเข้าถนนมิตรภาพ ผ่านแก่งคอย ทับทิม อ่างทอง (แะทานเนื่อนุ่ม หน่อยนี้้ง) แล้วต่อไปกลางดง ปากช่อง ถึงแยกสี่คิ้ว ตรงหลวงพ่โตใหญ่ที่สุดในโลก ที่คุณสรพงษ์ ชาตรี เป็นหัวเรือใหญ่จัดสร้างเลยครับ เอามาต่ออีกสักวัน ก็จะยาวถึงโนน อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น ถ้าเอามาเรียงต่ออีกวัน ก็จะถึงจังหวัดอุดรธานี เอามาต่ออีกครั้งวัน

ก็จะข้ามฝั่งแม่น้ำโขงเลยเวียงจันทน์ ไปโนน เ้าลองไปทางใต้ดูซิ เอาขยะใส่รถปิคอัพจอดต่อกันจากกรุงเทพฯ ถึงสุโขทัย ก็ใช้เวลาสะสมขยะเพียง 6 วัน ถ้าจะไปถึงเหนือสุดก็สะสมขยะเป็นเวลาเพียง 4 วันครับ แล้วที่สำคัญนะครับ ขยะมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 1 ต่อปี หมายความว่าปี 2551 จะมีขยะประมาณ 40,735 ตันต่อวัน และในปี 2552 ก็จะมีขยะ 41,142 ตันต่อวัน หรือเฉลี่ยประมาณคนละ 0.65 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ง่ายๆ ก็คือ คนละ 6 ขีดครึ่งว่้างั้นเถอะ ถ้าลองเป็นปีดูซิครับ ปี 2552 เนี่ย คนไทยมีแนวโน้มว่าจะผลิตขยะทั้งปีกว่า 15 ล้านตัน หรือใช้รถปิคอัพมาบรรทุก 15 ล้านคัน

มากหรือน้อยท่านก็ลองนึกดูเอาเองละกันนะครับ สถิตินี้ท่านรู้สึกภาคภูมิใจหรือไม่

เห็นแค่ปริมาณก็สยงยังไม่พอนะครับ ถ้าดูว่าขยะเหล่านี้ได้มีการจัดการอย่างถูกต้องหรือไม่ก็จะทำให้สยงยกกำลังสอง เพราะว่าปัจจุบันขยะกองมหิมาได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพียงร้อยละ 36 เท่านั้น หรือประมาณ 4 ล้านตันเท่านั้นที่ได้รับการบำบัดอีก 11 ล้านตันยังปล่อยตามยถากรรม เป็นขยะกำพรว้า ไม่มีใครเหลียวแล ถ้ากำจัดก็ไม่ได้ถูกหลักการบริหารจัดการ ลองดูในระดับลึกลงมาอีกนะครับ กรุงเทพมหานครที่เดียวเนี่ยมีขยะกว่าวันละ 8,500 ตัน ขยะร้อยละ 13 หรือประมาณ 1,105 ตันจะถูกนำไปทำปุ๋ย แล้วที่เหลืออีก 7,395 ตันต่อวัน ก็เป็นการขนไปฝังบ้านเพื่อนที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และ

ที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา (เพื่อนคงยินดีต้อนรับอีกไม่นานนักหรอกผมว่า) ส่วนขยะมูลฝอยที่อยู่ในเขตเทศบาลต่างๆ รวมทั้งเมืองพัทยาที่เฉลี่ยประมาณวันละ 13,600 ตัน มีสถานที่กำจัดขยะที่สร้างแล้วเสร็จ 101 แห่ง และกำลังก่อสร้างอีก 6 แห่ง

มีสถานที่กำจัดขยะที่ใช้งานได้แล้วทั้งสิ้น 96 แห่ง เป็นแบบฝังกลบ 90 แห่ง แบบผสมผสาน 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลนครระยอง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เป็นแบบเตาเผา 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองลำพูน เทศบาลนครภูเก็ต และเทศบาลตำบลเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี สถานที่กำจัดขยะที่ว่านี้กำจัดขยะได้วันละประมาณ 4,800 ตันต่อวัน เหลือวันละ 8,800 ตันต่อวันที่เอาไว้นไปทิ้งบ้านเพื่อนเพื่อกำเนิดหนอนและกลิ่นสาธารณะ ตลอดจนมลพิษที่เป็นของแถมที่เพื่อนบ้านไม่อยากจะ

ที่นี่ลองมาดูที่บริเวณนอกเขตเทศบาลบ้างครับ ทั้งประเทศมีขยะประมาณวันละ 18,200 ตัน ซึ่งเป็นส่วนที่มีขยะมากที่สุด

แต่ที่จริงแล้วหากเจลี่ยต่อหัวต่อคนแล้ว กลุ่มคน “นอก” เขตเทศบาลผลิตขยะ น้อยที่สุดนะครับ แต่ก็น่าเศร้าตรงนี้เองครับ ขยะจำนวนมหาศาลนี้ มีการกำจัด ในสถานที่ที่ถูกหลักสุขภาพิบาล (เมื่อไหร่ จะเปลี่ยนเรียกว่าหลักเทศบาลก็ไม่รู้จะครับ)

ได้เข้ามาประชิดตัวเราโดยเราเห็นแต่ไม่ได้ใส่ใจและสังหรณ์ใจ และมัจจุราขที่มากับ ขยะนี้มีได้ส่งผลกระทบกับคนรุ่นเรา เท่านั้น แต่จะคงอยู่ไปถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน ตรงนี้เองแหละครับ ผมจึงเรียนท่านที่ เคารพว่ามันเป็นภัยอย่างมหันต์

เพียงวันละประมาณ 1,090 ตัน หมายความว่าส่วนที่เหลืออีก 17,110 ตันต่อวัน ก็จะถูกนำไปสู่การมกไม่ยาก (มกง่าย) เทกองทิ้งหรือเผาทั้งกลางแจ้ง โดยไม่สนใจเลยว่า จะก่อให้เกิดมลพิษมากมาย ไม่ว่า จะเป็นการปล่อยก๊าซหรือเขม่าอันตราย เป็นแหล่งมลพิษจากขยะที่เป็นพิษทั้งใน รูปของสารเคมี โลหะหนัก และเชื้อโรคที่ จะไหลลงสู่แหล่งน้ำและฟุ้งกระจายไปใน อากาศ ซึ่งเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตรวมทั้ง มวลมนุษยชาติ จึงเป็นเหมือนมัจจุราขที่

สรุปในภาพรวมอย่างนี้ก็แล้ว กันครับ ขยะมีทั้งหมดปีละ 15 ล้านตัน กำจัดได้แล้ว 4 ล้านตัน เหลือไว้เป็น สารก่อมะเร็งและเพาะพันธ์เชื้อโรค ให้มวลมนุษย์ 11 ล้านตันต่อปี ดีใจมั๊ย ครับสำหรับสารก่อมะเร็งที่เรา ร่วมกัน ผลิตไว้สำหรับเราและลูกหลาน ถ้าไม่ได้ รู้สึกดีใจ แต่เปลี่ยนมาเป็น “ตกใจ” แทนก็อ่าน ต่อไปนะครับเราจะได้ช่วยกันเอาชนะมันให้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ก่อนที่เราจะว่ากันด้วย รายละเอียดของมิติใหม่ชุมชนไทยไร้ถึง

ก็พาท่านระลึกชาติกันก่อนนะครับว่าที่ผ่านมาเราดำเนินการจัดการหรือแก้ไขปัญหามลพิษอย่างไร

ในการดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษในปัจจุบัน ส่วนใหญ่แล้ว มีขั้นตอนหลักคือ ขั้นตอนแรกประชาชนทิ้งขยะลงถัง ขั้นตอนที่สอง หน่วยงานจัดเก็บ และขนไปทิ้งหรือกำจัด ในขั้นตอนแรก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ส่งเสริมให้ผู้คนทุกเพศทุกวัยทิ้งขยะลงถัง หน้าที่ของเด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่ วัยชรา มีหน้าที่ต้องทิ้งขยะลงถัง การทิ้งขยะลงถังก็ถือว่าเป็นการเพียงพอ กับการช่วยประเทศไทย ประเทศไทยเราเดิมคนทิ้งขยะตามอำเภอใจ ภาครัฐ และ องค์กรเอกชนร่วมกันรณรงค์ 30 ปี เพื่อให้คนไทยทิ้งขยะลงถัง เพื่อสะดวกในการจัดเก็บ ในขั้นตอนที่สอง เมื่อทิ้งขยะลงถังแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานทางสาธารณสุข ทำหน้าที่ขนขยะไปทิ้งหรือกำจัด โดยต้องจัดหาถังขยะพาหนะ คนกวาดเก็บ คนขน ค่าใช้จ่าย และที่ทิ้งให้ได้และเพียงพอ เนื่องจากระบบในการกำจัด ขยะยังดำเนินการกันอย่างง่ายและไม่ถูกหลักสุขาภิบาล ตลอดทั้งปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล ผลก็คือชุมชนเต็มไปด้วย

ถังขยะภูเขาขยะโตขึ้น มลพิษมากขึ้น

ปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขครบวงจร มลพิษกระจายทั้งในน้ำ บนบก และในอากาศ ตลอดทั้งค่าใช้จ่ายที่ติดลบสูงขึ้นทุกปี ผมถึงบอกว่ามันเป็นภัยมหันต์ครับ แล้วจะทำอย่างไรละครับ มีทางออกหรือไม่กับปัญหานี้

ผมว่าหากแนวความคิดในการบริหารจัดการขยะในประเทศไทย ยังคงเป็นอยู่อย่างที่ทำกันอยู่ทุกวันนี้ไม่มีทางที่จะแก้ไขได้เลยครับ เพราะเราไปเน้นการทำงานที่ปลายเหตุ และผูกความหวังไว้ที่เทคโนโลยีกำจัดขยะว่าจะเป็นตัวแก้ปัญหา ผมว่าทางออกของปัญหาจะต้องแก้ทั้งทางวัฒนธรรมของผู้คน และเทคโนโลยีไปพร้อมๆ กันครับ

ในระบบสังคมในปัจจุบัน ซึ่งคนส่วนใหญ่เรียกว่า เป็นสังคมที่มีความเร่งด่วน กิจกรรมต่างๆ ก็มีความรีบเร่งเพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ผู้คนเรียกร้องหาความสะดวกสบาย จึงส่งเสริมวิถีชีวิตในลักษณะของสังคมใช้แล้วทิ้งอย่าง “มั่งง่าย” โดยไม่ได้สนใจว่าสิ่งที่ตนเองทิ้งจะไปสร้างปัญหาอื่นๆ แก่ผู้อื่นต่อไปในอนาคตอย่างไร ความมั่งง่ายเมื่อพบกับถึงขยะจึงนำมาซึ่งกระบวนการสร้างขยะในชุมชนอย่างมหาศาล และเมื่อมีการขนไปทิ้งในที่ที่เตรียมเอาไว้ บริเวณที่ทิ้งขยะจึงกลายเป็นภูเขาขยะได้ภายในเวลาไม่นานนัก และพื้นที่ที่ทิ้งขยะก็ได้กลายเป็นแหล่งมลพิษอันมหึมาที่พร้อมจะคร่าชีวิตของคน และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ อีกนานหลายศตวรรษ เพื่อป้องกันมิให้ปัญหานี้ลุกลามออกไป ผมเห็นว่าสิ่งที่สำคัญเร่งด่วนที่สุดในเวลานี้ที่จะต้องทำ คือการสร้างควมเข้าใจให้แก่พี่น้องประชาชนก่อนครับว่า ขยะคืออะไร

ผมมีโอกาสไปร่วมทำประชาคมกับพี่น้องพลเมืองชาวไทยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกภาคทั่วประเทศ รวมทั้งมีโอกาสดำเนินประชุมสัมมนากับผู้คนต่างๆ ในหลายโอกาสเกี่ยวกับขยะ แต่

ท่านเชื่อหรือไม่ครับว่าพอลถามว่าขยะคืออะไร ก็ไม่มีใครตอบได้ว่าแท้จริงแล้วมันคืออะไร บ้างก็ตอบว่าเป็นสิ่งของที่เหลือใช้ บ้างก็บอกว่าเป็นสิ่งปฏิกูล บ้างก็บอกว่า เป็นสิ่งที่เราไม่ใช้แล้ว บ้างก็บอกว่า เป็นสิ่งที่เราไม่ต้องการแล้ว ผมก็ไม่เถียงหรือครับว่า คำจำกัดความของท่านเหล่านั้นไม่ถูก แต่ผมเห็นว่าคำจำกัดความเหล่านั้นซึ่งเราใช้กันมานานมันทำให้เราเข้าใจผิดในการกำหนดแนวทางการแก้ไขขยะหรือไม่ ผมเห็นว่าใช่ครับ มันทำให้เราเข้าใจผิดจริงๆ เพราะผมเห็นว่าขยะจริงๆ แล้ว น่าจะมีลักษณะประมาณ 3 ประการหลัก ได้แก่ ใช้ไม่ได้อีก เป็นพิษ และติดเชื้อ ครับ

ผมได้มีโอกาสไปทดลองพิสูจน์ขยะจากชุมชนจริงๆ ว่าหากใช้ลักษณะ

คำจำกัดความเดิม แล้วมีขยะอยู่เท่าใด ผลก็ปรากฏว่า ทุกอย่างอยู่ในถึงเป็นขยะทั้งนั้น ได้แก่ เปลือกผลไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ หนุ่ยแห้ง ถุงพลาสติก โฟม ขวด กระดาษ ลวด เศษอาหาร กระป๋องยาฆ่าแมลง ถ่านไฟฉาย มีดโกน เศษยากันยุง ผ้าอนามัย ผ้าอ้อมผู้ใหญ่ โดยขยะตามคำจำกัดความเดิม ชั่งได้ 46 กิโลกรัม แต่พอผมใช้

คำจำกัดความว่าขยะมี 3 ลักษณะคือ ใช้ไม่ได้อีก เป็นพิษ และติดเชื้อ ก็เหลือสิ่งเป็นขยะก็เป็นเพียง กระป๋องยาฆ่าแมลง ถ่านไฟฉาย มีดโกน เศษยากันยุง ผ้าอนามัย ผ้าอ้อมผู้ใหญ่ ซึ่งชั่งน้ำหนักได้เพียง 2.6 กิโลกรัม จะเห็นได้ว่า หากใช้คำจำกัดความใหม่ ขยะก็จะลดลงถึงประมาณร้อยละ 94 กล่าวคือ ที่จริงแล้ว สิ่งที่อยู่ในถึงขยะที่เราพบเห็นเป็นขยะจริงเพียงร้อยละ 6 เท่านั้น นอกจากนั้น มิใช่ขยะ

เพราะสามารถนำกลับมาใช้ได้อีก เปลือกผลไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ หนุ่ย เศษอาหารสามารถนำไปทำปุ๋ยชีวภาพ ซึ่งไม่เป็นพิษ ส่วนถุงพลาสติกโฟม ขวด แก้ว กระดาษ ลวด โลหะต่างๆ ก็สามารถนำไปขายเป็นวัสดุรีไซเคิลได้ ดังนั้นทางออกที่สำคัญในการแก้ปัญหาก็คือ ต้องทำให้คนไม่ทิ้งสิ่งที่ไม่ใช่ขยะลงในถึงขยะครับ ต้องแยกเอาเฉพาะขยะเท่านั้นใส่ถัง ทำอย่างนี้ขยะจึงจะลด เราจะมีสิทธิชนะ

เอาละครับ ผมขอถามต่อหน่อยครับ ท่านว่าขยะที่เป็นพิษ และติดเชื้อ ควรจะนำมาใส่ในถังแล้วตั้งไว้ในที่สาธารณะหรือไม่ ขอบคุณครับที่ท่านตอบว่าไม่ควรแน่นอนที่สุด สิ่งเหล่านี้จะต้องเก็บไว้ในที่มิดชิดปลอดภัยห่างไกลมือเด็ก ขยะพิษ และติดเชื้อแต่ละประเภทก็ต้องแยกกันเก็บเพื่อสะดวกในการนำไปกำจัดในแต่ละประเภท ทั้งนี้การกำจัดก็ต้องดำเนินการโดยหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเท่านั้น มิฉะนั้นพิษหรือเชื้อโรคอาจจะกระจายออกมาสู่ชุมชน ดังนั้นทางออกในประเด็นนี้ ก็คือ ขยะพิษ และติดเชื้อจะต้องเก็บไว้ในที่มิดชิด และห่างจากมือเด็ก หรือมิให้สัตว์สามารถกัดแทะได้

แล้วมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (อาจจะ
เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) นำไป
กำจัดให้ถูกหลักสุขาภิบาล

ท่านที่เคารพครับ หากไม่ทิ้งสิ่งที่
มีใช้ขยะลงถัง และเก็บขยะมีพิษและ
ติดเชื้อไว้ในที่มีติดขัดทั้งหมดแล้ว ถึงขยะ
จำเป็นหรือไม่ ขอบคุณครับ ที่ท่านตอบ
ว่าไม่จำเป็น เพราะไม่รู้จะตั้งเอาไว้ทำไม
ของที่ใช้ไม่ได้ อีกมีน้อยมากในชีวิต
ประจำวัน เราใช้ไม่ได้คนอื่นก็อาจจะ
ใช้ได้ สิ่งของที่มีพิษและติดเชื้อในบ้าน
เราก็มีไม่มากหรอกครับ เทศบาล
มาเก็บเดือนละครั้งก็แทบจะไม่มีอะไรให้ไป
กำจัดเลยครับ ดังนั้น ถึงขยะในชุมชน
ก็จะไม่เหลืออีกต่อไป ถามว่ามีที่ใดทำได้บ้าง
เยอะเยอะครับ ตัวอย่าง อบต.ดอนแก้ว
จังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลเมืองเขาสามยอต
จังหวัดลพบุรี หรือหากจะไปดูที่ภาคอีสาน
ก็ไปดูได้ที่ เทศบาลตำบลพนาคัน
พอชุมชนเขาช่วยกัน
คัดแยกขยะ ปริมาณขยะ
และถึงขยะในชุมชนก็ลดลง
จนหายไปจากชุมชน จนกลายเป็น
ชุมชนที่สะอาดปราศจาก
ถึงขยะ จากภาพตัวอย่าง
ชุมชนซอยสังวาลย์ เทศบาล

เมืองเขาสามยอต ท่านจะเห็นได้ว่ามี
ความสะอาด ปราศจากถึงขยะซึ่งเป็น
มิติใหม่ของชุมชนไทยที่ไร้ถัง

มิติแบบนี้เองแหละครับที่ผมอยาก
ให้เมืองไทยอยากเป็น ถ้าหากเมืองไทย
เป็นอย่างนี้ได้ทั่วประเทศนะครับ คนทั่วโลก
ที่มาเยือนเมืองไทย หรือดูข่าวจาก
เมืองไทย ก็จะได้แซ่ซ้องสรรเสริญว่า
“เข้าไปเมืองไทยมาแล้วนะ สะอาดมาก
แล้วคนไทยก็รักสะอาด ขยะเนี่ยไม่มีเลย
ถึงขยะชักถังก็ไม่มี พอเราทิ้งกระป๋องเบียร์
ลงถนนปั๊บ จะมีคนมาเก็บปั๊บ เราอ้ายอาย
ต้องรีบไปขอคืน แต่คนไทยก็ไม่ว่าอะไรหรอก
บอกกับฉันว่า ไม่เป็นไรหรอกเพราะคนไทย
เขาพัฒนาแล้ว เราเก็บได้ไม่มีปัญหา เดิม
คนไทยก็ทิ้งแบบนี้แหละ โอเคนะ เนเวอร์ไมน์
ไม่เป็นไรขอบคุณที่มาเที่ยวเมืองไทย มีอะไร
ให้ช่วยกับบอกนะคะ” ผมว่านักท่องเที่ยว

ที่ไหน เขาก็อยากมา ขำว่าที่เกี่ยวกับประเทศไทย เขาก็อยากดู ผู้คนที่นั่นมีคำจำกัดความ ขยะง่ายๆ ครับ คือ ใช้อย่างไรก็ไม่ได้เป็นพิษ และติดเชื้อ ทั้งสิ่งที่ใช้อย่างไรก็ไม่ได้ เป็นพิษ และ ติดเชื้อถูกเก็บไว้ในที่มิดชิด และหน่วยงาน

ท้ายที่สุดก็จะมีที่ทิ้ง และกลายเป็น ประเทศกองขยะ คัดแยกขยะทำไมยากครับ ที่ยากคือไม่ทำ ท่านเลือกได้ครับ ว่าจะ เป็นแบบใด

ก็ไปเก็บไปกำจัดตามที่นัดหมาย ที่สำคัญก็คือ ประชาชน รู้จักขยะ และคัดแยกขยะ ครับ หากเกิดเงื่อนไขนี้ได้ เราชนะ ขยะแน่ครับ หากไม่เกิด เราก็จะมีถังขยะ และภูเขา ขยะเต็มบ้านเต็มเมือง และ

เรื่องเล่าขาน 60 ปี บรมราชาภิเษกสมรส

สัมภาษณ์พิเศษ

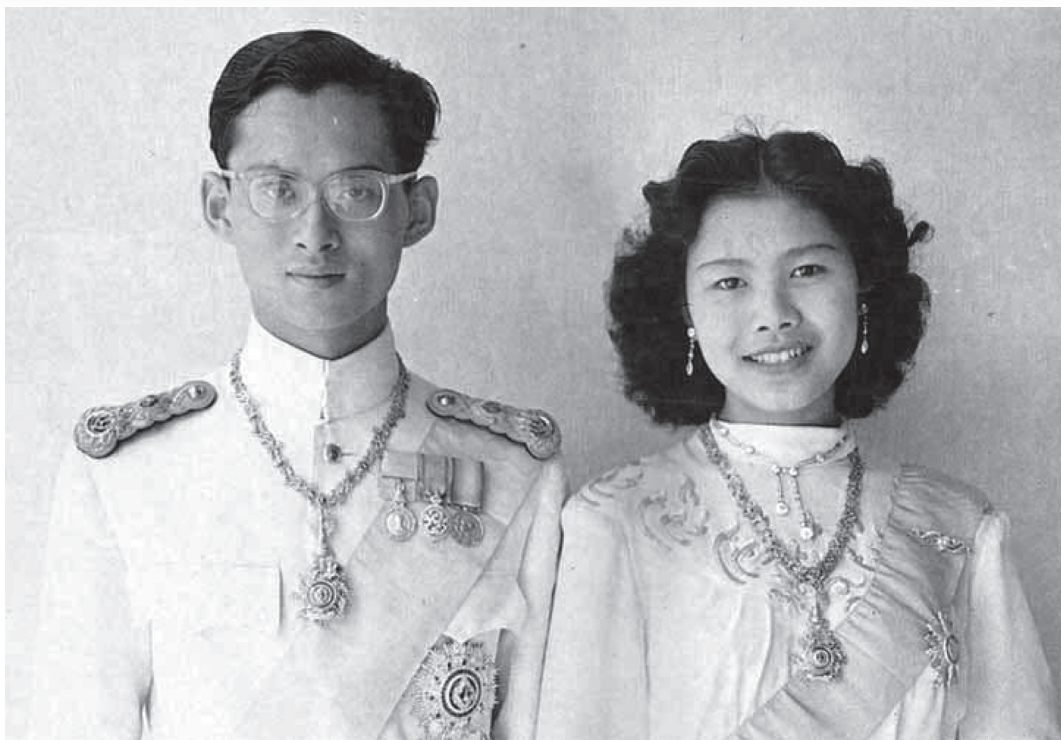
หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล

ทายาทชั้นเหลนในสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ

1. อะไรทำให้ ม.ล.ปนัดดา สนใจเรื่องประวัติศาสตร์เกี่ยวกับพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสเป็นพิเศษ

ผมคงเกิดไม่ทันในวันประวัติศาสตร์ของคนไทยทั้งชาตินั้น คือ วันศุกร์ที่ 28 เมษายน 2493 เรื่องเล่าขานสู่ลูกหลานในวงศ์ตระกูลจึงเป็นเรื่องที่คุณพ่อผู้ล่วงลับของผม หม่อมราชวงศ์สังขดิศ ดิศกุล เล่าสืบทอดกันมาด้วยความประทับใจ อีกบางส่วนท่านย่าของผม คือ หม่อมเจ้าพูนพิศมัย ดิศกุล ก็ได้เล่าประทานไว้แก่ผม แต่ไม่ว่าจะเป็นผู้ใดเล่าหรือผู้ใดบันทึก

แน่นอนที่สุดเลย ย่อมเป็นวันที่เราคนไทยทุกคนมีความภาคภูมิใจ ดีใจ เมื่อมองย้อนกลับไปเมื่อ 60 ปีก่อนในวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงเข้าพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งมีพระนามเดิมว่า หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร พระธิดาพระองค์ใหญ่ในพลเอก พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ และหม่อมหลวงบัว กิติยากร คุณพ่อเล่าให้ผมฟังด้วยว่า ประชาชนคนไทยทั้งมวลต่างแซ่ซ้อง ชื่นชมในพระสิริโฉมของ

สมเด็จพระบรมราชินี ทั้งในพระปรีชา
สามารถอันไพศาลของพระองค์ท่าน
ทางการดนตรีและอักษรศาสตร์ ใน
ฐานะที่ทรงเป็นพระธิดาของนักการทูต
ผู้ทรงมีความสามารถพระองค์หนึ่งของ
ประเทศไทย

อีกประการหนึ่ง ต้องไม่ลืมด้วย
นะครับว่า พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส
ในครั้งนั้น นับเป็นปรากฏการณ์ครั้งแรก
สำหรับพระมหากษัตริย์ไทยในยุค
ประชาธิปไตยที่ได้ ทรงจดทะเบียน
การสมรสตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
เช่นเดียวกับพลชนิกชาวไทยทั่วไปของ

พระองค์ท่าน จึงเห็นได้ว่าเจ้านายไทยทรงมี
น้ำพระราชหฤทัยเปี่ยมล้นของความเป็น
นักประชาธิปไตย ย้อนหลังกลับไปนับเป็น
เวลานานมากแล้ว ไม่ได้ทรงถือพระองค์
ว่าทรงเป็นเจ้านายที่มีความเป็นพิเศษ
ในเชิงของความเป็นประชาชนคนไทยแต่
ประการใด หากแต่ได้ทรงสอนกันมา
หลายชั่วชีวิตคนแล้ว ว่าเอกลักษณ์ของคนไทย
นั่นคือ ความนอบน้อมถ่อมตน ที่มีแต่
จะยิ่งทำให้ตนเองสูงในสายตาของผู้อื่น
ข้อคำสอนพระราชทานประการนี้ ผมยึดมั่น
ในการดำรงชีวิตของตนเอง และครอบครัว
มาโดยตลอด

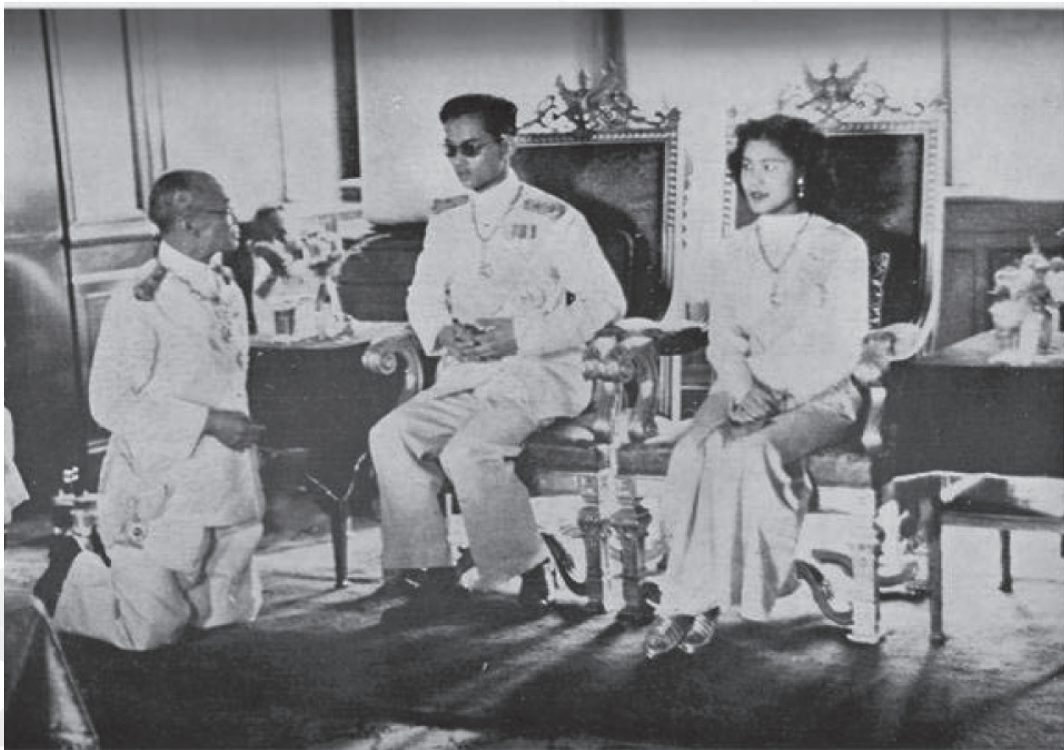

2. สิ่ง ที่ ม.ล. ปนัดดาเก็บสะสมเกี่ยวกับ
ทั้งสองพระราชพิธีมีอะไรบ้าง อาทิ
ภาพถ่ายต่างๆ หาเก็บสะสมยากง่ายอย่างไร

ท่านหมายถึงพระราชพิธีหมั้น
และพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส
ตัวผมเองถือเป็นคนรุ่นหลังจากท่านย่า
(หม่อมเจ้าพูนพิศมัย) และคุณพ่อ คุณแม่
ดังนั้นสิ่งที่ดำรงมากับตัวตราบนานวัน
คือ ความทรงจำ ของพลกนิกรคนหนึ่ง
อันเป็นมรดกแห่งเกียรติยศและความ
ภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นคนไทยภายใต้
ร่มพระบารมี มีภาพถ่ายต่างๆ ที่บุพการี
เก็บสะสมไว้ ซึ่งเป็นรูปขาวดำ เพราะ

ไม่มีรูปสีในสมัยนั้น แต่กลับแลดูขลังและ
ศักดิ์สิทธิ์หลายๆ รูปตลอดจนหนังสือ
พระนิพนธ์ของหม่อมเจ้าพูนพิศมัย
ก็ยังเก็บรักษาอยู่ที่หอสมุดสมเด็จพระ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ถนน
หลานหลวงภายในบริเวณวังวรดิศ

ไม่น่าเชื่อนะครับ ที่วันเวลาผ่านไป
รวดเร็วมาก บุพการีมักจะเคยพูดกับ
ผมว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ทรงเป็น ความภาคภูมิใจของประชาชน
คนไทยทั้งชาติ ทรงทุ่มเทและเหน็ดเหนื่อย
พระราชวรกายมามาก ตลอดระยะเวลา

อันยาวนานที่ได้พระราชทานพระเมตตาแก่เราคนไทยทุกคน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นรูปภาพ หรือหนังสือพระนิพนธ์อันมีความเกี่ยวข้องกับพระราชพิธีประวัติศาสตร์นี้ หอสมุดสมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ จะเก็บรวบรวมไว้เป็นคอลเลคชั่นที่สำคัญที่สุด ถือเป็นเรื่องที่เราคนไทยต้องช่วยกันจรรโลงรักษาเพื่อให้เป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติไทยสืบไปภายภาคหน้า

3. สำหรับรายละเอียดของพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส ม.ล.ปนัดดาศึกษาข้อมูลมาจากแหล่งไหนบ้าง เช่น มีใครเล่าให้ฟังหรือค้นคว้ามาจากแหล่งใด และเรื่องราวต่างๆ เป็นอย่างไรบ้าง

นับแต่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2493 ตราบจนปัจจุบัน ล้นเกล้าฯทั้งสองพระองค์ทรงเป็นร่มโพธิ์ทองแผ่ความร่มเย็นเป็นสุขแก่พสกนิกรทั้งมวลโดยตลอดมา ได้เสด็จพระราชดำเนินเคียงคู่พระวรกายกันไปทั่วในทุกภูมิภาคทุกจังหวัดและในท้องถิ่นทุรกันดาร เพื่อขจัดทุกข์ผดุงสุขให้แก่อาณาประชาราษฎร์โดยมิได้ทรงเคยย่อท้อ ต่อความลำบาก

ตรากตรำพระวรกาย

ในปี พ.ศ. 2490 เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกำลังทรงศึกษาอยู่ที่เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พระองค์ทรงขั้บรณนต์พระที่นั่งจากเมืองโลซานน์มาที่กรุงปารีส เพื่อทอดพระเนตรการแสดงดนตรีของคณะนักดนตรีที่มีชื่อเสียงของโลกในครั้งนั้น หม่อมเจ้านักขัตมงคลกิตติยากร (พระฐานันดรในขณะนั้น) เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส และครอบครัวได้มีโอกาสเฝ้าฯ รับเสด็จ ณ ที่แห่งนี้เอง คือ จุดเริ่มต้นที่ทำให้พระองค์ท่านได้ทรงพบกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิตติยากร ซึ่งมีความสนใจและเข้าใจในศิลปะการดนตรีอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นในการเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จทุกครั้ง ครอบครัวของเอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส จะได้รับพระราชทานการทรงดนตรีร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ จึงก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้น โดยเฉพาะกับพระธิดาผู้ทรงพระสิริโฉมของท่านเอกอัครราชทูต อันเป็นที่กล่าวขานชื่นชมโสมนัสกันไปทั่วยุโรป และอังกฤษ

จนเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2491 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้

หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์เข้าเฝ้าฯ เยี่ยม
พระอาการและถวายการพยาบาลอย่าง
ใกล้ชิดเป็นประจำ ยิ่งทำให้สัมพันธภาพ
ของทั้งสองพระองค์มีความกระชับ
แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นอีก ซึ่งต่อมาสมเด็จพระ
พระบรมราชชนนี จึงทรงขอให้
หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์เข้าศึกษาใน
สถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง ณ เมืองโลซานน์

และเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2492
สมเด็จพระบรมราชชนนีได้ทรงขอ
หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ให้เป็นพระคู่หมั้นของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดย
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหมั้น
หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ด้วยพระธำมรงค์ที่

สมเด็จพระราชบิดาทรงหมั้นสมเด็จพระ
พระราชชนนี และทรงจัดพิธีเป็นการ
ภายในอย่างเรียบง่าย แต่ถึงแม้กระนั้น
ก็ยังเป็นที่จารึกจดจำของประชาชน
ชาวสวิสส์อย่างไม่เคยลืมเลือน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ทรงเข้าพระราช
พิธีราชาภิเษกสมรสโดยรับน้ำเทพมนต์
จากสมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวี
พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า เมื่อวันที่
28 เมษายน 2493 ณ วัดสระปทุม

หลังจากเสร็จพระราชพิธี
ราชาภิเษกสมรสแล้ว ได้ทรงมีพระบรม
ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนา

หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์เป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ และในวันที่ 5 ธันวาคม 2499 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เฉลิมพระนามาภิไธยว่า “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ”

ขอเล่าต่อสักนิดครับว่า เมื่อครั้งที่คุณพ่อ ของผมได้ไปดำรงตำแหน่งเป็นเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์เมื่อปี 2517 ยังได้ไปชมนิทรรศการภาพถ่ายเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในประเทศสวิตส์ ผู้จัดยังได้รวบรวมพระบรมฉายาลักษณ์ของล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ไว้เป็นจำนวนมาก งดงามมากในความทรงจำของผม

4. สิ่งที่ ม.ล.ปนัดดา มีความรู้สึกประทับใจกับพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสมากเป็นพิเศษ

หม่อมเจ้าพูนพิศมัย เล่าประทานแก่ผมที่ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น เมื่อหลายปีก่อนว่า งานพระราชทานเลี้ยงในการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส มีความเรียบง่าย และมีความสันติเรียบง่ายที่สุดในโลก ผู้ใหญ่หลายๆ ท่านปรารภกันไว้เช่นนั้น

ภายหลังงานเลี้ยงพระราชทานแล้วยังมี การฉายหนังผีเรื่อง “The Return of Frankenstein” ให้แขกชมอาจจะนับได้ว่าเป็นพระราชพิธีแบบใหม่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงค้นพบ กล่าวขานกันว่า อาจจะเป็นการฉายภาพยนตร์เพื่อชมพระขวัญเจ้าสาวให้ได้ทรงหันเข้ามาฟังปาพระองค์ในวันบรมราชาภิเษกสมรสก็เป็นได้ และไม่มีพิธีส่งตัวเจ้าสาวตามประเพณีทั่วไป

ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนหัวหินเป็นการส่วนพระองค์ โดยขบวนรถไฟพระที่นั่งในวันรุ่งขึ้นเสด็จฯ ไปประทับ ณ พระตำหนักเปี่ยมสุขวังไกลกังวล เป็นเวลา 3 วัน โดยโปรดเกล้าฯ ให้มีคณะผู้ติดตามเสด็จฯ น้อยมาก ทรงโปรดความเรียบง่าย โดยไม่ทรงโปรดความฟุ้งฟุ่มเฟือยโดยไร้ประโยชน์

ตลอดระยะทางที่รถไฟวิ่งผ่านจนถึงสถานีรถไฟอำเภอหัวหิน ประชาชนต่างพากันมาเฝ้าฯ ขึ้นชมพระบารมีกันอย่างเนืองแน่น ทุกดวงหน้าและดวงใจเบิกบานแจ่มใส ทรงโบกพระราชหัตถ์แก้มวลพลสนิกร บางคนที่อยู่ใกล้ก็พระราชทานพระหัตถ์ให้จับ เขาก็เอามาเทีตพูนไว้เหนือศีรษะด้วยความรักและ

บูชา และนี่นับเป็นครั้งแรกที่ล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์เสด็จฯ ออกให้ประชาชน ในต่างจังหวัดได้เข้าเฝ้าฯ อย่างใกล้ชิด

ผมคิดอยู่เสมอว่า หัวหินจึงถือเป็นความทรงจำที่สำคัญมากของประชาชนคนไทยทั้งชาติในรัชสมัยของพระองค์ท่าน หัวหินถือเป็นตำนานเล่าขานที่จะไม่มีวันตาย.

5. ในความคิดของ ม.ล.ปนัดดา ประชาชนคนไทยควรน้อมนำหลักการครองพระองค์ข้อไหนไปสอนใจ

ผมมีความเชื่อมั่นมาโดยตลอดว่า ล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ทรงครองพระองค์ด้วยหลักแห่งธรรมทั้งดงามยิ่ง ทั้งด้วยการแสดงพระองค์เป็นแบบอย่างแก่คนทั้งชาติมาโดยตลอดพระชนม์ชีพ ทรงมีพระบรมราโชวาทในทุกๆ วโรกาส อันเป็นไปด้วยหลักแห่งธรรม โดยแท้จริง ต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อนำมาประพฤติปฏิบัติให้กับตนเองเพื่ก้าวไปสู่ความเป็น อริยบุคคล

ประการแรก คือ การรักษาความซื่อสัตย์ ความจริงใจ ต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติ แต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็นจริยธรรม จรรยา

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความซื่อแห่งความดีนั้น

ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติปฏิบัติล่วงความสัตย์ซื่อสุจริตไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวาง ความชั่ว ความทุจริต และรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ของบ้านเมือง กล่าวคือ การไม่เอารัดเอาเปรียบผู้ใดแม้แต่ตน

เราจะเห็นได้ว่า “หลักเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาคำสอนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตที่ยั่งยืน แก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดระยะเวลาอันยาวนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเสียด้วยซ้ำ และเมื่อภายหลังก็ยังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้สังคมรอดพ้นและ

สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ถ้าเราทุกคนยึดมั่นตามแนวพระราชดำรัส และมองเห็นความสุขที่แท้จริง การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ คือ ประเทศชาติ คอยช่วยเหลือ เกื้อกูลกลมเกลียวกัน ดูแลซึ่งกันและกัน ย่อมจะส่งผลให้สถาบัน ในสังคมอื่นๆ มีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้นตามไปด้วย อันน่าจะเป็นความสุขที่แท้จริง

ผมมองเห็นฝรั่งชาวต่างชาติ มาบวชเป็นพระภิกษุ เรียนรู้พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างเข้าใจหลักปรัชญาของพระพุทธศาสนา เห็นชาวต่างชาติ มาดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างลึกซึ้ง แต่เมื่อกลับมามองดูเราอยู่ในประเทศไทยผู้คนเป็นจำนวนไม่น้อย กลับมองไม่เห็นความสำคัญเหล่านี้

ผมคิดของผมเช่นนี้มาตั้งแต่เกิด ปู่ย่าตาทวดสอนมาเช่นนี้ว่า เกิดมาเป็นคนไทย ต้องมีความกตัญญูรู้คุณแผ่นดิน และมีความจงรักภักดี คำสอนพระราชทานของล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ ล้วนเป็นข้อเตือนใจคนไทยทั้งชาติในการดำรง

ชีวิตทั้งแก่ตนเองและครอบครัวหากทุกคนหมั่นทบทวนและนำมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม อย่ามัวแต่คิดเพียงอย่างเดียว แต่ต้องปฏิบัติด้วย

6. ในฐานะที่ ม.ล.ปนัดดา เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐมคนปัจจุบัน) และยังเป็นเหลนสืบตระกูลตราจุลจอมเกล้าในพลเอกสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ องค์พระบิดาแห่งประวัติศาสตร์ และโบราณคดี มีสิ่งใดที่อยากจะกล่าวฝากไว้แก่สังคมไทยในวโรกาสอันเป็นมหามงคลนี้

ผมคงเช่นเดียวกับประชาชนคนไทยทุกหมู่เหล่า ที่อยากจะแลเห็นชาติด้านเมืองไทยกลับฟื้นคืนดีโดยเร็วที่สุด มีความสันติสุข มีความรู้รักสามัคคีเกิดขึ้นแก่ผู้คนพลเมืองตั้งแต่เก่าก่อน เลิกทะเลาะ

เบาะแว้งกันเสียที เลิกขัดแย้งกับในสิ่งที่คนไทยไม่พึงกระทำ หากทุก ๆ คนจะช่วยกันหันมาสำรวจตรวจตราตนเอง จะเห็นได้ว่า เพียงไม่ถึง 10 ปีที่ ผ่านพ้นไป สังคมไทยแปรเปลี่ยนไปในทางที่เป็นข้อปัญหาอันน่าหนักใจหลาย ๆ เรื่อง เป็นเรื่องของความโลภ ความหลง ความเอารัดเอาเปรียบ และการขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยทางความคิดที่บรรพชนคนไทยเพียรมุ่งมั่นสั่งสอนเรามาให้ประพฤติดี ประพฤติชอบ ไม่ใช่เป็นคนพาล

การที่เราจะช่วยกันดำรงรักษาความดีงามของบ้านเมือง โดยเน้นการสร้างเด็กและเยาวชนผ่านกระบวนการทางการศึกษา ควรจะต้องเป็นเรื่องที่เราทุกคนต้องร่วมกันเสริมสร้างให้เกิดขึ้นโดยเร็ว เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่าน.

การสถาปนาความสัมพันธ์ เมืองพี่เมืองน้อง (Sister Cities) กับนานาชาติในระดับจังหวัด¹

จิตติพร อุรัตน²

ความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง (Sister Cities) หมายถึง ความสัมพันธ์ในระดับที่เท่าเทียมกัน ระหว่างจังหวัดของไทยกับจังหวัด (หรือ เมือง หรือ ชื่อเรียกอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าจังหวัดของไทย เช่น มลรัฐ มณฑล นคร) ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยมีจุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมืออันดีต่อกัน และมีการแลกเปลี่ยนกันในด้านต่างๆ

โดยทั่วไปเมืองที่เป็นเมืองพี่เมืองน้องจะมีความคล้ายคลึงกันในด้านต่างๆ เช่น ลักษณะภูมิประเทศ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่ หรือลักษณะเฉพาะ เช่น การเป็นเมืองหลวงเก่า การเป็นเมืองท่า เป็นต้น นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายควรมีความสนใจเฉพาะเรื่องที่ตรงกัน เพื่อจะได้ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันได้ในอนาคต ชื่อเรียกความสัมพันธ์นั้นอาจต่างกันไป

¹ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องได้จาก website ของ กองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย www.fad.moi.go.th

² นักวิเคราะห์สัมพันธ์ ข้าราชการ กองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ในแต่ละประเทศ เช่น ในอังกฤษนิยมใช้ 2 คำ คือ “เมืองคู่แฝด (Twin Towns)” สำหรับการสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างเมืองของอังกฤษกับเมืองในยุโรป และ คำว่า “เมืองพี่เมืองน้อง” (Sister Cities) สำหรับการสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างเมืองของอังกฤษกับเมืองในสหรัฐอเมริกา ในฝรั่งเศสนิยมใช้คำว่า “เมืองคู่แฝด” (Twinned Town/City) ประเทศในทวีปเอเชียรวมทั้งประเทศไทย นิยมใช้คำว่า “เมืองพี่เมืองน้อง” (Sister Cities) แต่บางกรณีของไทย จะใช้ชื่อเรียกอื่นด้วย เช่น “เมืองคู่แฝด” (Twin Town) “ความร่วมมือ” (Cooperation) ซึ่งนิยมใช้กับความสัมพันธ์ฯ กับประเทศเวียดนาม หรือ ชื่ออื่นๆ ตามที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกัน

ในอดีต ประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุโรป มีการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องกันอย่างกว้างขวางมาเป็นเวลานาน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันด้านวัฒนธรรมและการค้า

สำหรับเมืองคู่แฝดที่เก่าแก่ที่สุดที่บันทึกไว้ คือ การสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างเมือง Paderborn ของเยอรมนี กับเมือง Le Mans ของฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 836 โดยประเทศอื่นๆ ในยุโรป ก็ดำเนินการสถาปนาความสัมพันธ์ในลักษณะนี้เช่นกัน จนกระทั่งช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 การสถาปนาความสัมพันธ์ในลักษณะนี้ได้เปลี่ยนบทบาทมาเป็นเครื่องมือในการกระชับความสัมพันธ์หลังความขัดแย้ง ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน และการดำเนินงานร่วมกันในด้านต่างๆ เพื่อประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย อาทิ การสถาปนาความสัมพันธ์เมืองคู่แฝดระหว่างเมือง Coventry ประเทศอังกฤษ กับ Dresden ประเทศเยอรมนี ซึ่งทั้งสองเมืองได้รับความเสียหายอย่างหนักจากการทิ้งระเบิดเหมือนกันในช่วงสงคราม ดังนั้น การสถาปนาเป็นเมืองคู่แฝดระหว่างกันจึงกลายเป็นสัญลักษณ์แห่งสันติภาพและการประนีประนอมกัน จะเห็น

ได้ว่า ยุโรปให้ความสำคัญ ต่อการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองคู่แฝด โดยริเริ่มโครงการสนับสนุนในปี ค.ศ. 1998 และให้การสนับสนุนเรื่อยมา ในปี ค.ศ. 2003 สหภาพยุโรปให้เงินสนับสนุนเรื่องนี้เป็นเงินประมาณ 12 ล้านยูโร สำหรับการดำเนินโครงการถึง 1,300 โครงการ³

ในประเทศไทย การสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่าย อันจะพัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์/ความร่วมมือด้านต่างๆ ในสาขาที่สองฝ่ายมีความสนใจร่วมกันต่อไป เช่น การท่องเที่ยว วัฒนธรรม การค้า การลงทุน การศึกษา และการสาธารณสุข เป็นต้น นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ดังกล่าวยังอาจใช้เป็นเครื่องมือ ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่สอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนของทั้งสองฝ่ายให้เกิดความเข้าใจกันดียิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาและยกระดับความสัมพันธ์อันดีระหว่างทั้งสองประเทศในระดับอื่นๆ

การสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่

เมืองน้อง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทยนั้น หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดของไทยกับจังหวัด หรือเมืองของต่างประเทศ หรือ ชื่อเรียกอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าจังหวัดของไทย ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เคยหารือร่วมกันแล้ว และเห็นสมควรให้ดำเนินการในระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และสะดวกในการติดตามผลการดำเนินการจนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ในขณะที่ความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำกว่าจังหวัด เช่น อำเภอ เทศบาล และอื่นๆ อาจทำในกรอบอื่นๆ ที่มีไขความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง

อย่างไรก็ตามการสถาปนาความสัมพันธ์ฯ กับเมืองต่างๆ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน อาจอนุโลมเป็นรายกรณีไป โดยกระทรวงการต่างประเทศจะเป็นผู้พิจารณา เนื่องจากมีความแตกต่างในเรื่องขนาดของจังหวัด/เมือง

สำหรับหลักเกณฑ์ของการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง จังหวัดของไทยสามารถดำเนินการติดต่อในเรื่องการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง กับจังหวัดของต่างประเทศใน

³ ข้อมูลจาก www.wikipedia.com

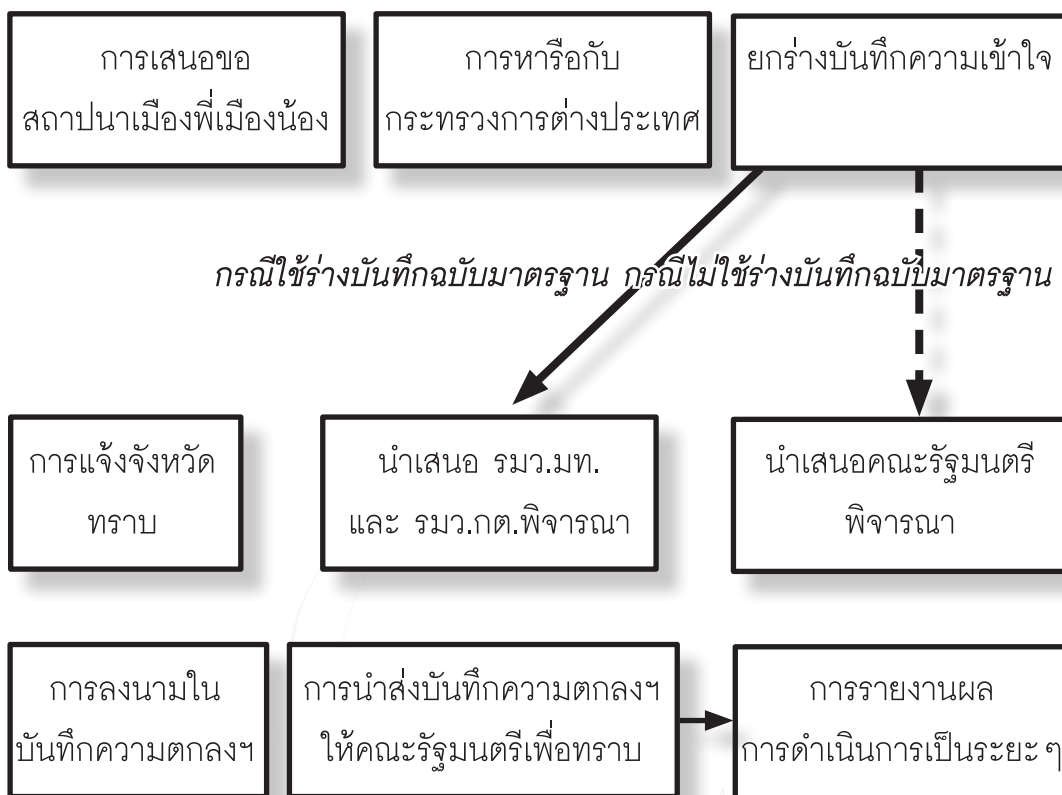
เบื้องต้นได้ แต่การติดต่อดังกล่าวจะต้องไม่ถึงขั้นประกาศเจตนารมณ์ในทำนองเห็นด้วย ที่จะสถาปนาความสัมพันธ์หรือร่วมลงนามเป็นเอกสารกับจังหวัดของต่างประเทศ เช่น หนังสือแสดงเจตจำนงหรือพิธีสารก่อนที่จะได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย ในขณะเดียวกัน จังหวัดของไทยสมควรเตรียมพร้อมในด้านต่างๆ ด้วย โดยคำนึงถึงพันธะต่างๆ ที่จะมีผลต่อการจัดสรรงบประมาณ และจัดเตรียมบุคลากรที่จะรองรับการติดต่อและการแลกเปลี่ยนความร่วมมือในสาขาต่างๆ กับจังหวัดของต่างประเทศที่เป็นเมืองพี่เมืองน้อง โดยอาจจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนกิจกรรม และแผนงบประมาณที่จะดำเนินงานเพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติการดำเนินการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องในปัจจุบันเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2547 และ 10 มกราคม 2549 และมติที่ประชุมหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ว่าในการสถาปนาความสัมพันธ์ในระดับจังหวัดของไทยกับจังหวัดของ

ประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งประเทศที่มีเขตแดนต่อเนื่องกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สหภาพพม่า มาเลเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐพม่า บังกลาเทศ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และบรูไนดารุสซาลาม ให้ถือเป็นหลักการว่า เรื่องในทำนองนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรับไปพิจารณาร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว ให้ความเห็นชอบการสถาปนาความสัมพันธ์ และการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฉบับมาตรฐานที่ยกร่างโดยกระทรวงการต่างประเทศ โดยถือว่าคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว หลังจากนั้น กระทรวงมหาดไทยค่อยนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบเป็นคราวๆ ไป

ขั้นตอนการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง

ตัวอย่างภาพกิจกรรม Sister Cities

เชียงใหม่-นครคุนหมิง

สาธารณรัฐประชาชนจีน
นายอมรพันธุ์ นิมานันท์ ผู้ว่าราชการ
จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเกียรติในงานเลี้ยง
ต้อนรับคณะเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์
จีนประจำนครคุนหมิงในโอกาสครบรอบ
10 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่
เมืองน้อง เชียงใหม่ - คุนหมิง เมื่อวันที่
25 พฤศจิกายน 2552 ณ โรงแรมดิเอ็มเพรส
จังหวัดเชียงใหม่

ในปัจจุบันจังหวัดต่างๆ ของไทย 38 จังหวัด ได้ดำเนินการสถาปนาความสัมพันธ์ เมืองพี่เมืองน้องกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมจำนวน 96 คู่ แยกเป็น 2 กรณี คือ ความสัมพันธ์ ที่มีการลงนามความตกลง แล้วจำนวน 50 คู่ และความสัมพันธ์ ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการแต่ยังไม่ได้ ลงนามจำนวน 46 คู่ โดยส่วนใหญ่ จะเป็นการสถาปนาความสัมพันธ์ กับจีน และเวียดนาม นอกจากนี้ ในส่วนของ กรุงเทพมหานครยังได้มีการสถาปนา ความสัมพันธ์ จำนวน 14 คู่กับเมืองต่างๆ

ของ 13 ประเทศทั่วโลก ซึ่งกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ดำเนินการเอง

ทั้งนี้ ขอยกตัวอย่างกรณีการ สถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง ที่ดำเนินการโดยจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 2 คู่ ซึ่งได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานเสริมสร้างความสัมพันธ์ เมือง คู่แฝด และมีการดำเนินการจนเกิดผล อย่างชัดเจน โดยขยายความร่วมมือ ระหว่างกันหลายด้านทั้งยังสอดคล้อง กับนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล ปัจจุบันที่ส่งเสริมให้มีการ “พัฒนา

สุโขทัย-มณฑลส่านซี สาธารณรัฐประชาชนจีน

พิธีถวายพระพุทธรูปจากสุโขทัย ให้วัดฝ่าเหมิน ตามโครงการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม เมืองพี่เมืองน้อง ณ เมืองเป่าจี มณฑลส่านซี สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 15-19 สิงหาคม 2552

ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในทุกมิติ และทุกระดับเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดี และเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความร่วมมือในทุกสาขากับประเทศเพื่อนบ้าน” และ “สนับสนุนการเข้าถึงในระดับประชาชน กับประเทศต่างๆ เพื่อให้ประชาชน รัฐบาล และประชาคมระหว่างประเทศมีทัศนคติ ในทางบวกต่อประเทศและประชาชนไทย”⁴

1) จังหวัดมุกดาหาร - แขวง สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ ว่าด้วยการสถาปนาเมืองคู่แฝด ระหว่างจังหวัดมุกดาหารกับแขวง สะหวันนะเขต เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2547 ในเวลาต่อมา ทั้งสองฝ่ายได้มีการส่งเสริม

ความร่วมมือในหลายด้าน อาทิ การรักษา ความสงบเรียบร้อย การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการลงทุน การเกษตรและอุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การสาธารณสุข การกีฬา และ ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยน การเยือนของผู้บริหารระดับสูง

2) จังหวัดมุกดาหาร - จังหวัด กวางตริ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจว่า ด้วยการสถาปนาความร่วมมือ ในการ พัฒนาร่วมกันระหว่างจังหวัดมุกดาหารกับ จังหวัดกวางตริ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2548 ในเวลาต่อมาทั้งสองฝ่ายได้มี การพัฒนาความร่วมมือในด้านต่างๆ เช่น การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการลงทุน

ตราด-เกาะกง ราชอาณาจักรกัมพูชา

พิธีลงนามบันทึกความเข้าใจ ว่าด้วยการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องระหว่าง จังหวัดตราดและ จังหวัดเกาะกง ราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2551 ณ จังหวัดตราด

⁴ ข้อมูลจาก www.mfa.go.th

การศึกษา การวัฒนธรรม การสาธารณสุข แรงงาน การกีฬา และการแลกเปลี่ยน การเยือนของผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งมีการส่งเสริมความสัมพันธ์ ระดับประชาชนกับประชาชน

นอกจากนี้ จังหวัดมุกดาหารยังมีการขยายความร่วมมือให้เป็นความร่วมมือสามฝ่าย เช่น การจัดประชุมสามฝ่ายระดับรัฐมนตรีเรื่องการใช้ประโยชน์สูงสุดจากสะพานมิตรภาพแห่งที่ 2 และเส้นทางตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก — ตะวันตก (East - West Economic Corridor : EWEC) การส่งเสริมการค้าสามฝ่าย โดยจัดงานแสดงสินค้าไทย - ลาว - เวียดนามเป็นประจำทุกปี และการประชุมสามฝ่ายระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว เป็นต้น

เนื่องจากการสถาปนาความสัมพันธ์ เมืองพี่เมืองน้อง เป็นเรื่องที่จะส่งผลผูกพันต่อจังหวัด ที่เกี่ยวข้องใน

ระยะยาว จังหวัดของไทยจึงควรมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับจากการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องกับจังหวัดของต่างประเทศ มากกว่าปริมาณจังหวัด ของต่างประเทศที่ประสงค์จะสถาปนาความสัมพันธ์ฯ ดังกล่าว โดยจังหวัดอาจกำหนดให้มีแผนกิจกรรมหรือแผนการดำเนินโครงการที่ชัดเจนในแต่ละปี เพื่อจะได้ประเมินผลการดำเนินการในแต่ละปีว่า มีความคืบหน้าอย่างไร และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือไม่เพื่อเป็น

ยโสธร-เมืองโยชิตะ จังหวัดไซตามะ ญี่ปุ่น

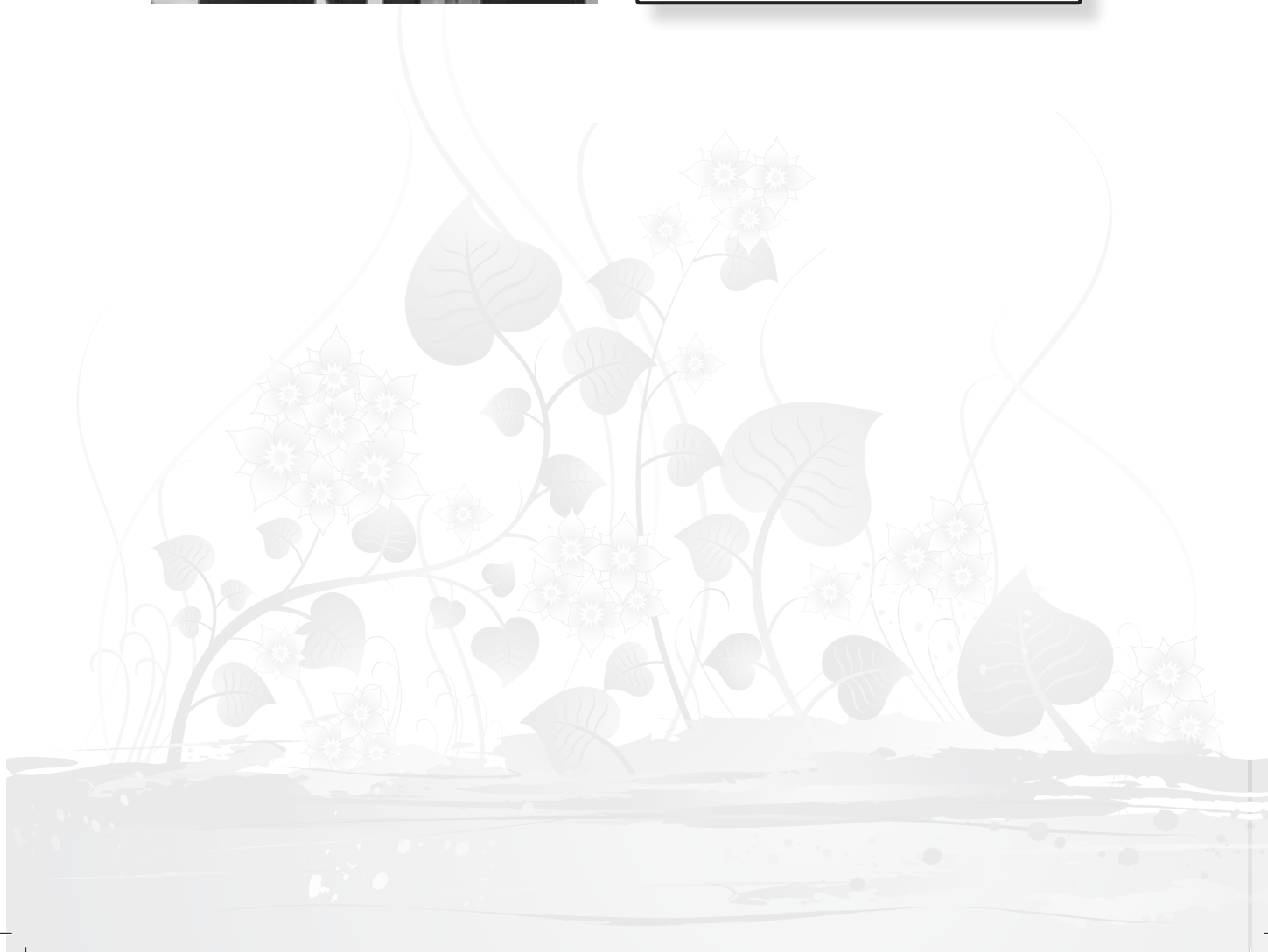
คณะผู้แทนจากจังหวัดยโสธร เดินทางไปร่วมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ประเพณีบุญบั้งไฟ ณ ประเทศญี่ปุ่น

ข้อมูลประกอบการพิจารณาการดำเนินการ
ในอนาคต

ภูเก็ต-นิตยสารรัฐฝรั่งเศส

คณะผู้แทนจากจังหวัดภูเก็ต
เดินทางไปเยือนนิตยสารรัฐฝรั่งเศส
เพื่อกระชับความสัมพันธ์ เมืองพี่เมืองน้อง
ในเดือนกันยายน 2551

ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับมาตรฐาน

(ยกร่างโดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ)

Memorandum of Understanding

On the Establishment of

Between

The Province of

And

The City of

The Province of, Kingdom of Thailand, and
The City of....., (country).....(hereinafter referred to as the "Parties");

Guided by mutual aspiration toward the strengthening of understanding
and goodwill

Between (province).....And (city).....; and

Taking into consideration the already long existing contacts between
them;

Have reached the common understanding as follows:

1. The Parties will, within their authority and to the extent permitted by the laws and regulations in force in their respective countries, cooperate with each other to promote mutual prosperity and development on the basis of equality and mutual benefits.
2. The Parties will cooperate with each other in various fields compatible with their respective Governments' policies and international obligations.
3. The Parties will encourage their agencies concerned to maintain direct contacts with each other for the cooperation under this Memorandum of Understanding. The Parties will also encourage exchange of visits between their officials.

4. The Parties will consult each other regarding the modalities and programmes of cooperation in implementation of this Memorandum of Understanding by convening the annual meeting, or when necessary, to monitor and evaluate the achievement of joint projects as well as to ensure concrete results and mutual benefits.

5. The Memorandum of Understanding will come into effect on the date of its signature and will remain in effect until Party shall have given to the other six months' prior written notice of its intention to terminate the Memorandum of Understanding.

Signed at.....onin two originals
in the Thai (the other Party's language) and English languages.

Signed aton.....in two originals
in the English language.

For.....Province

Kingdom of Thailand

(Mr.....)

Governor,Province

For.....Province

(Country.....)

(Mr.....)

Governor,.....Province

คำศัพท์ที่น่าสนใจ

parties (n.) = คู่ภาคี

mutual aspiration (n.) = ความปรารถนา
ร่วมกัน

concrete results (n.) = ผลที่เป็นรูปธรรม

prosperity (n.) = ความมั่งคั่ง

compatible with...(adj.) = สอดคล้องกับ...

written notice (n.) = การแจ้งเป็นลาย

ลักษณ์อักษร

terminate (v.) = ยกเลิก

international obligation (n.) = พันธกรณี

ระหว่างประเทศ

พิมพ์ที บริษัท แอดวานซ์ วิชั่น เซอร์วิส จำกัด

77/102 ซอยพฤษชาติ 10/1 ถนนรามคำแหง 114 แขวง/เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240

Tel/Fax : 0 2372 0807-9

E-mail : advance.vision.service@gmail.com

คำนิยามสร้างสรรค์
ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
“...วิสัยทัศน์ดี มีคุณธรรม น้อมนำความพอเพียง...”